OSHO
COMPASIUNEA

Compassion. The Ultimate Flowering of Love
Editor/Compiler: Osho International Foundation
Copyright © 2007 OSHO International Foundation, Elveţia, www.Osho.com/copyrights
2017 Grup Media Litera
Toate drepturile rezervate
Materialul de faţă constă în răspunsurile date de Osho unei audienţe largi, selectate din diverse conferinţe ale lui Osho. Toate conferinţele lui Osho au fost publicate sub formă de cărţi şi sunt de asemenea disponibile sub formă de înregistrări audio originale. Înregistrările audio şi arhiva completă a conferinţelor sale pot fi găsite în cadrul bibliotecii Online OSHO, pe www.Osho.com.
OSHO*
OSHO este marcă înregistrată a OSHO International Foundation, www.Osho.com/trademarks.
Editura Litera
O.P. 53; C.P. 212, sector 4, Bucureşti, România tel.: 021319 63 90; 031 425 16 19; 0752101777
e-mail. comenzi@litera.ro
Ne puteţi vizita pe www.litera.ro

COMPASIUNEA – ÎNFLORIREA SUPREMĂ A IUBIRII
https://www.facebook.com/photo. php? fbid = 10203272081240996 & set = a.4317517074311.1073741856.1778520506 & type = 3 & theater
Editor/Compiler: Osho International Foundation
Copyright © 2017 Grup Media Litera pentru versiunea în limba română
Toate drepturile rezervate
Traducere din limba engleză: Alexandru Bumbaş/Graal Soft
Editor: Vidraşcu şi fiii

Redactor: Carmen Ştefania Neacşu
Corector: Cătălina Călinescu
Copertă: Flori Zahiu
Tehnoredactare şi prepress: Ana Vârtosu
Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României OSHO
Compasiunea. Înflorirea supremă a iubirii/ Osho; trad.: Alexandru Bumbaş.
— Bucureşti: Litera, 2016 ISBN 978 – 606 – 33-1301-l
I. Bumbaş, Alexandru (trad.)
294.5

Cuprins

Prefaţă 9
Partea I. COMPASIUNE, ENERGIE ŞI DORINŢĂ 11
Compasiunea este iubirea ajunsă la vârsta maturităţii 15
Meditaţia este floarea, iar compasiunea este parfumul 27
O dorinţă este o dorinţă. Răspunsuri la întrebări 53

Partea a II-a.
VEŞMINTELE OII. CEEA CE NU
ESTE COMPASIUNEA 63
Bunătatea plină de iubire şi alte amăgiri ale măreţiei 67
Maestrul zen şi hoţul. O parabolă a iertării 94
Inimi şi minţi. Răspunsuri la întrebări 107

Partea a III-a.
COMPASIUNEA ÎN ACŢIUNE 117
Nu fi un om al legii, fii un om al iubirii 123
Crimă şi pedeapsă 147
Chestiuni de viaţă şi de moarte. Răspunsuri la întrebări 165

Partea a IV-a.
PUTEREA VINDECĂTOARE A IUBIRII 181

Doar compasiunea este terapeutică 191
Fără niciun fel de evaluări.
Compasiunea zen 207
Pentru informaţii suplimentare 245
Despre autor 247
Despre Staţiunea de Meditaţie Osho 249

Compasiunea este cu putinţă doar când există înţelegere şi conştientizare. Nu numai că înţelegi şi respecţi persoana de lângă tine, dar ai reuşit să ajungi în centrul fiinţei tale.

Dacă ai ajuns să vezi în adâncul fiinţei tale, ai devenit capabil să vezi şi în adâncul fiinţei celuilalt. Celălalt există nu doar ca trup şi minte; celălalt există ca suflet. Iar sufletele sunt inseparabile; când două suflete se întâlnesc, ele devin unul singur.

Compasiunea este iubirea în cel mai înalt grad.

Prefaţă

Ştim ce este pasiunea; prin urmare, nu este foarte greu să înţelegem ce ar putea fi compasiunea.

Pasiunea este o stare de febră biologică – e fierbinte, eşti pur şi simplu cuprins de energii biologice, inconştiente. Nu mai eşti propriul stăpân, eşti doar un sclav.

Compasiunea înseamnă că ai transcens biologia şi fiziologia. Nu mai eşti un sclav, ai devenit stăpân.

Acum funcţionezi conştient. Nu mai eşti condus, împins şi ghidat de forţe inconştiente; poţi decide ce vrei să faci cu energiile tale. Eşti complet liber.

Aceeaşi energie care devine pasiune este transformată în compasiune.

Pasiunea este poftă trupească, compasiunea este iubire.

Pasiunea este dorinţă, compasiunea este starea lipsită de dorinţă.

Pasiunea este lăcomie, compasiunea este împărtăşire.

Pasiunea cere ca celălalt să fie folosit ca mijloc, compasiunea îl respectă pe celălalt ca fiind o finalitate prin el însuşi sau ea însăşi.

Pasiunea te ţine legat de pământ, de mocirlă, şi te împiedică să devii un nufăr.

Compasiunea te face nufăr. Începi să te ridici deasupra lumii mocirloase a dorinţelor, a lăcomiei, a furiei.

Compasiunea este o transformare a energiilor.

În mod obişnuit eşti risipit, fragmentat. O parte din energia ta este absorbită de furie, o altă parte din energia ta este absorbită de poftele trupeşti şi aşa mai departe. Multe dorinţe te înconjoară, astfel că eşti lăsat complet golit de energie; eşti secătuit, gol.

Aminteşte-ţi ce spune William Blake – au o mare însemnătate cuvintele lui –, el spune: „Energia este desfătare”. Dar tu nu mai ai energie; toată energia se scurge din tine.

Abia în momentul în care aceste energii nu se mai risipesc inutil, abia atunci încep să umple lacul tău interior, fiinţa ta lăuntrică. Devii întreg, plin. O mare desfătare răsare în tine. Când începi să debordezi de energie, ai devenit un buddha şi ai descoperit o sursă inepuizabilă.

Şi numai atunci când eşti un buddha poţi cunoaşte compasiunea. Este iubire răcoroasă – nu rece, bagă de seamă –, iubire răcoroasă. Este împărtăşirea bucuriei tale cu existenţa întreagă.

Devii o binecuvântare pentru tine şi o binecuvântare pentru întreaga existenţă.

Asta înseamnă compasiunea.

Pasiunea este un blestem, compasiunea este o binecuvântare.

Partea I
Compasiune, energie şi dorinţă

Buddha a trăit 40 de ani după ce s-a iluminat.

După ce a scăpat de dorinţe, după ce egoul i-a dispărut, a mai trăit încă 40 de ani.

De multe ori s-a tot pus întrebarea: „De ce mai eşti încă în trup?” Când ţi-ai terminat treaba ar trebui să dispari. Pare ilogic: de ce ar mai exista Buddha în trup. chiar şi pentru numai o clipă în plus? Atunci când nu mai există dorinţă, cum ar putea corpul să continue?

Înţelegerea acestui lucru implică profunzime. Când dorinţa dispare, energia care fremăta în dorinţă încă rămâne; nu poate să dispară. Dorinţa este doar o formă de energie, tocmai de aceea poţi transforma o dorinţă în altă dorinţă. Furia poate deveni sex, sexul poate deveni furie. Sexul poate deveni lăcomie, aşa că ori de câte ori dai de o persoană lacomă, acea persoană va fi mai puţin sexuală. Dacă este perfect lacomă, acea persoană nu va fi deloc sexuală, va fi abstinentă – căci întreaga-i energie i se canalizează în lăcomie. Şi dacă vei da de o persoană sexuală, vei vedea că acea persoană nu este lacomă, pentru că nu mai este nimic care să ducă la lăcomie. Dacă vezi o persoană care şi-a reprimat sexualitatea, acea persoană va fi furioasă: furia va fi latentă, tot timpul gata de a ieşi la suprafaţă. Poţi vedea în ochii acelei persoane, pe chipul ei faptul că este doar furioasă; energia sexuală a devenit furie.

Tocmai de aceea aşa-zişii călugări şi sadhuşi sunt tot timpul furioşi. Modul în care merg le trădează furia; felul în care te privesc le trădează furia. Tăcerea lor nu este decât de suprafaţă – atinge-i şi vor deveni furioşi. Sexul devine furie. Acestea sunt formele; viaţa este energia.

Ce se întâmplă când toate dorinţele dispar? Energia nu poate dispărea, energia este indestructibilă. Întreabă-i pe fizicieni; chiar şi ei spun că energia nu poate fi distrusă. O anumită energie exista în Gautama Buddha în momentul în care acesta s-a iluminat. Acea energie fusese implicată în sex, în furie, în lăcomie, în mii de feluri. Apoi toate acele forme au dispărut – prin urmare, ce s-a întâmplat cu acea energie? Energia nu poate părăsi existenţa, iar atunci când dorinţele nu mai sunt acolo, energia nu mai are o formă anume, dar ea continuă să existe. Care este acum funcţia ei? Energia devine compasiune.

Dacă nu poţi fi într-o stare de compasiune e din cauză că nu mai ai energie. Toată energia ta este împărţită şi împrăştiată în diferite forme – uneori este sex, alteori furie, alteori lăcomie. Compasiunea nu este formă. Numai când toate dorinţele tale dispar, abia atunci energia ta devine compasiune.

Nu ai cum să cultivi compasiunea. Când eşti lipsit de dorinţe, atunci apare compasiunea; întreaga-ţi energie este canalizată în compasiune. Această canalizare este complet diferită. Dorinţa are o motivaţie intrinsecă, are un scop; compasiunea este fără motivaţie; nu are niciun scop. Este pur şi simplu energie debordantă.

Compasiunea este iubirea ajunsă la vârsta maturităţii

Accentul pe care l-a pus Gautama Buddha pe compasiune a fost un fenomen cu totul nou pentru misticii din vechime. Gautama Buddha este cel care creează o linie de demarcaţie faţă de trecut. Înaintea lui, meditaţia era suficientă; nimeni nu punea preţ pe compasiune

concomitent cu accentul pus pe meditaţie. Motivul era acela că meditaţia era cea care aducea iluminarea, înflorirea, ultima expresie a fiinţei tale – de ce altceva ai mai fi avut nevoie? în ceea ce priveşte individul, meditaţia este suficientă. Măreţia lui Buddha constă în introducerea compasiunii chiar înainte de a începe meditaţia. Trebuie să fii mai iubitor, mai bun, mai plin de compasiune.

Există o ştiinţă ascunsă în spatele acestui fenomen. Dacă înainte de a deveni iluminat inima ţi-e plină de compasiune, atunci există posibilitatea ca după ce termini meditaţia să îi poţi ajuta pe ceilalţi să atingă aceeaşi frumuseţe, aceleaşi culmi, aceeaşi sărbătoare interioară pe care ai atins-o şi tu. Gautama Buddha este cel care face posibil ca iluminarea să fie contagioasă.

Dar dacă persoana simte că a ajuns acasă în ea însăşi, de ce i-ar mai păsa de ceilalţi? Buddha este cel care face din iluminare un fenomen altruist; e cel care face din iluminare o responsabilitate socială. Este o mare schimbare de perspectivă. Dar compasiunea trebuie învăţată înainte să aibă loc iluminarea. Dacă nu ai învăţat-o încă de la început, mai apoi, după iluminare, nu mai e nimic de învăţat. Când cineva cunoaşte extazul interior, acel om va simţi că până şi compasiunea pare să atenteze la fericirea lui personală, ca un fel de perturbare a extazului său. Tocmai de aceea au existat sute de iluminaţi, dar numai câţiva maeştri.

Dacă te iluminezi nu înseamnă neapărat că vei deveni un maestru. A deveni maestru înseamnă a dispune de compasiune fără margini şi a te simţi ruşinat să porneşti singur la drum spre acele spaţii mirifice pe care iluminarea le face posibile. Înseamnă că vrei să îi ajuţi pe cei orbi şi pierduţi în întuneric, care bâjbâie să găsească drumul. Faptul că îi ajuţi devine o bucurie pentru tine, nu o perturbare. De fapt, extazul este şi mai mare atunci când vezi atât de mulţi oameni înflorind în jurul tău; nu mai eşti un copac solitar care a înflorit într-o pădure unde niciun alt copac nu mai dă roade. Când întreaga pădure înfloreşte alături de tine, bucuria nu are margini; este momentul în

care ţi-ai folosit iluminarea pentru a da naştere unei revoluţii în lume.

Gautama Buddha nu este doar un iluminat, el este un revoluţionar iluminat. Grija lui pentru lume, pentru omenire, este imensă. Şi-a învăţat discipolii că atunci când meditezi şi simţi tăcerea, serenitatea, o bucurie adâncă făcându-şi loc în tine, nu trebuie să o ţii doar pentru tine, împarte-o cu lumea. Nu îţi face griji, cu cât oferi mai multă bucurie, cu atât mai capabil vei fi să primeşti şi mai multă bucurie. Gestul dăruirii capătă o imensă importanţă atunci când înţelegi că dăruirea nu înseamnă că ţi se ia ceva; din contră, prin dăruire, experienţa primirii se multiplică. Dar cel care nu a fost niciodată plin de compasiune nu cunoaşte secretul dăruirii, nu ştie secretul împărtăşirii cu celălalt.

S-a întâmplat ca unul dintre discipolii lui Buddha, un om simplu care nu se pricepea foarte bine la aceste lucruri – nu era un sannyasin, dar îi era foarte devotat lui Gautama Buddha –, să spună:

„O voi face... dar vreau să fac o excepţie. Voi oferi toată bucuria mea şi toată meditaţia şi toată comoara mea interioară lumii întregi, cu excepţia vecinului meu. Este o persoană foarte rea".

Vecinii sunt întotdeauna duşmani. Gautama Buddha i-a spus; „Atunci uită de lume, dăruieşte doar vecinului tău".

Omul a fost uimit: „Ce spui acolo?"

Buddha a zis: „Numai dacă vei putea să dăruieşti vecinului tău vei fi eliberat de această atitudine antagonistă faţă de fiinţa umană".

În accepţiunea de bază, compasiunea înseamnă capacitatea de a accepta slăbiciunile celuilalt şi de a nu te aştepta ca acesta să se comporte asemenea unui Dumnezeu. A avea asemenea aşteptări este o formă de cruzime, pentru că oamenii nu vor fi capabili să se poarte precum zeii, prin urmare vor pierde preţuirea ta şi vor pierde şi propriul respect de sine. Astfel îi vei fi schilodit într-un mod periculos, le vei fi vătămat demnitatea.

Unul dintre fundamentele compasiunii este acela de

a-i face pe ceilalţi să fie demni, de a-i face să devină conştienţi de faptul că ceea ce ţi s-a întâmplat ţie li se poate întâmpla şi lor; că nimeni nu este o cauză pierdută, că nimeni nu este lipsit de valoare şi că iluminarea nu e ceva ce merităm sau nu, e în însăşi natura noastră.

Dar aceste cuvinte ar trebui să provină de la o persoană iluminată, numai atunci ele vor putea crea încredere. Dacă provin de la învăţaţi neiluminaţi, cuvintele nu pot genera încredere. Cuvântul, cel rostit de un iluminat, respiră, are o inimă a lui, care începe să bată. Devine viu, îţi merge direct la inimă – nu este doar gimnastică intelectuală. Dar cu savanţii este altceva. Nici măcar savantul nu e sigur de ceea ce spune, de ceea ce scrie. Este la fel de nesigur ca şi tine.

Gautama Buddha este un reper în evoluţia conştiinţei; contribuţia lui este imensă, incomensurabilă. Iar în cadrul contribuţiei lui, ideea compasiunii este esenţială. Dar trebuie să reţii faptul că prin compasiune nu te înalţi deasupra celorlalţi; asta ar însemna să strici totul. Ar deveni o gratificare a egoului. Ţine minte faptul că nu trebuie să îl umileşti pe cel de lângă tine prin compasiunea pe care i-o arăţi; asta ar însemna că, de fapt, nu eşti plin de compasiune – în spatele cuvintelor te bucuri de umilirea lui.

19

Compasiunea trebuie înţeleasă, pentru că este iubirea ajunsă la vârsta maturităţii. Iubirea obişnuită este foarte puerilă, este un joc bun pentru adolescenţi. Cu cât creşti mai repede şi îl laşi în urmă, cu atât este mai bine, pentru că iubirea ta este o forţă biologică complet oarbă. Nu are nimic de-a face cu creşterea ta spirituală; tocmai de aceea toate poveştile de dragoste iau o turnură ciudată, devin foarte amare. Acel lucru atât de încântător, de captivant, de provocator, acel lucru pentru care ţi-ai fi dat viaţa. – chiar şi acum ţi-ai da viaţa, dar nu pentru el, ci pentru a scăpa de el!

Iubirea este o forţă oarbă. Singurii îndrăgostiţi a căror poveste de dragoste a fost una reuşită au fost cei

care n-au reuşit să fie împreună cu persoana iubită. Toate marile poveşti de dragoste... Laila şi Majnu, Shiri şi Farhad, Soni şi Mahival, acestea sunt cele trei mari poveşti ale Orientului, poveşti despre iubiri imense, comparabile cu povestea de dragoste dintre Romeo şi Julieta. Dar aceşti mari îndrăgostiţi n-au putut să fie împreună cu persoana iubită. Societatea, părinţii, totul a devenit o barieră în calea iubirii lor. Şi totuşi cred că a fost bine că s-a întâmplat aşa. După ce iubiţii se căsătoresc, nu mai există nicio poveste de dragoste.

Majnu a fost norocos pentru că nu a avut-o niciodată pe Laila. Ce se întâmplă când două forţe oarbe se ciocnesc? întrucât ambele forţe sunt oarbe şi inconştiente, rezultatul nu poate fi unul foarte armonios. Rezultatul nu poate fi decât un câmp de luptă al dominării, al umi-lirilor şi al tuturor formelor de conflict.

Dar când pasiunea devine alertă şi conştientă, întreaga energie a iubirii ajunge la un rafinament; devine compasiune. Iubirea i se adresează întotdeauna unei persoane, iar dorinţa cea mai adâncă este aceea de a poseda respectiva persoană. La fel se întâmplă şi de partea cealaltă – lucru care duce la crearea unui infern în doi.

Compasiunea nu se adresează nimănui. Nu este o relaţie, este însăşi fiinţa ta. îţi place să arăţi compasiune copacilor, păsărilor, animalelor, fiinţelor umane, tuturor – şi asta necondiţionat, fără să ceri nimic în schimb. Compasiunea este eliberarea de biologia oarbă.

Înainte să devii iluminat, trebuie să ai grijă să nu reprimi energia iubirii. Asta este ceea ce au făcut mereu religiile străvechi: te-au învăţat să condamni forma biologică a iubirii. Prin urmare, începi să reprimi energia iubirii», exact acea energie pe care o poţi transforma în compasiune!

Condamnarea nu lasă loc transformării. Sfinţii tăi sunt absoluţi lipsiţi de compasiune; în ochii lor nu vezi nici urmă de compasiune. Sunt schelete, fără pic de sevă în ei. Să trăieşti lângă un sfânt timp de 24 de ore este suficient ca să afli ce înseamnă iadul. Poate că oamenii sunt

conştienţi de acest lucru, prin urmare ei ating picioarele sfântului şi apoi fug imediat.

Unul dintre marii filosofi ai epocii noastre, Bertrand Russell, a declarat: „Dacă există rai şi iad, atunci eu vreau să merg în iad”. De ce? Doar pentru a evita sfinţii, pentru că raiul va fi plin de toţi sfinţii aceştia morţi, prăfuiţi, terni. Iar Bertrand Russel mai spune: „Nu aş putea tolera o asemenea companie nici măcar un minut. Iar gândul că

mi-aş putea petrece eternitatea înconjurat de aceste cadavre care nu ştiu să iubească, care nu ştiu ce este prietenia, care nu-şi iau niciodată vacanţă...!?”

Un sfânt e un sfânt şapte zile pe săptămână. Nu i se permite nici măcar ca o dată pe săptămână, duminica, să se bucure pe deplin de faptul de a fi o fiinţă umană. Nu, e ţeapăn, iar starea lui de înţepenire se înrăutăţeşte pe măsură ce trece timpul.

Eu apreciez foarte mult alegerea lui Bertrand Russell de a merge în iad, pentru că înţeleg ce vrea să spună prin asta. El spune că în iad vei găsi toţi oamenii plini de sevă din lume – poeţii, pictorii, sufletele rebele, oamenii de ştiinţă, creatorii, dansatorii, actorii, cântăreţii, muzicienii. Iadul chiar trebuie să fie un rai, pentru că raiul nu este altceva decât un iad!

Lucrurile au luat-o razna, iar motivul pentru care lucrurile au luat-o razna este acela că energia iubirii a fost reprimată. Contribuţia lui Gautama Buddha este următoarea: „Nu-ţi reprima energia iubirii. Rafineaz-o, şi foloseşte meditaţia pentru a face asta”. Prin urmare, pe măsură ce meditaţia creşte, ea rafinează energia iubirii, transformând-o astfel în compasiune. Şi atunci, înainte ca meditaţia să atingă paroxismul şi să genereze frumoasa experienţă a iluminării, compasiunea va fi şi ea aproape. Persoana iluminată va putea atunci să-şi lase energiile să curgă – mai ales că în acel moment dispune de toate energiile din univers – prin rădăcinile compasiunii, şi să ajungă astfel la toţi cei ce sunt pregătiţi să le primească. Numai acest tip de persoană poate deveni un maestru.

Să devii iluminat este simplu, dar să devii un maestru este un fenomen complex, pentru că necesită atât meditaţie, cât şi compasiune. Meditaţia ca atare este simplă, compasiunea ca atare este şi ea simplă; dar împreună, crescând alături, devin un fenomen complex.

Oamenii care au devenit iluminaţi şi nu împărtăşesc experienţele pentru că nu simt compasiune nu pot ajuta la evoluţia conştiinţei pe pământ. Ei nu înalţă nivelul de evoluţie al umanităţii. Doar maeştrii sunt capabili să înalţe conştiinţele. Oricât de mică ar fi conştiinţa ta, acest lucru se datorează puţinilor maeştri care au reuşit să rămână plini de compasiune, chiar şi după iluminare.

Va fi dificil pentru tine să înţelegidar iluminarea te absoarbe atât de tare, încât ai tendinţa să uiţi de lume. Te simţi atât de deplin satisfăcut încât nu mai e loc să te gândeşti la acele milioane de oameni care bâjbâie căutând aceeaşi experienţă, conştient sau inconştient, în direcţia bună sau în direcţia greşită. Când compasiunea rămâne prezentă, devine imposibil să îi uiţi pe acei oameni. De fapt, acesta este momentul în care ai ceva de oferit, ceva de împărtăşit cu ceilalţi. Iar dăruirea nu poate să îţi aducă decât o imensă bucurie. Prin compasiune ai înţeles că pe măsură ce oferi mai mult, şi mai mult deţii. Dacă poţi împărtăşi şi iluminarea ta cu ceilalţi, atunci ea va avea şi mai multă bogăţie, mai multă viaţă, mai multă sărbătoare, mai multe dimensiuni.

Iluminarea poate fi unidimensională – asta li se întâmplă multor oameni. Le aduce satisfacţie şi îi face să dispară în sursa universală. Iluminarea poate fi şi multi-dimensională, poate face să răsară multe flori în lume

Iar tu datorezi ceva lumii pentru că eşti fiul sau fiica acestui pământ.

Mi-am amintit de cuvintele lui Zarathustra: „Nu trăda niciodată pământul. Nici când te afli pe culmile gloriei nu trebuie să uiţi pământul; el este mama ta. Şi nu uita oamenii. Poate că au fost obstacole în calea ta, poate că ţi-au fost duşmani. Poate că au încercat în toate felurile să te distrugă; poate că te-au răstignit deja, te-au omorât cu

pietre sau te-au otrăvit – dar nu îi uita. Orice ţi-ar fi făcut, au făcut-o într-o stare de inconştienţă. Dacă tu nu îi ierţi, cine altcineva îi va ierta? Iertarea lor te va îmbogăţi peste măsură.

Numai ai grijă să nu oferi ajutor în nimic din ceea ce este contrar compasiunii. Gelozia, competiţia, efortul de a domina – toate acestea acţionează împotriva compasiunii. Îţi vei da seama imediat, întrucât compasiunea ta va începe să fluctueze. În momentul în care simţi că în interiorul tău compasiunea se clatină, acela este momentul în care trebuie să acţionezi pentru a împiedica acest lucru. Poţi să otrăveşti compasiunea făcând lucruri prosteşti, care nu îţi oferă nimic în afară de nelinişte, suferinţă, luptă şi o irosire inutilă a unui vieţi minunate. Am să-ţi spun o poveste frumoasă:

Paddy a ajuns acasă cu o ord mai devreme decât de obicei şi şi-a găsit nevasta goală în pat. Când a întrebat-o de ce, aceasta i-a explicat: „Protestez pentru că nu am haine drăguţe pe care să le port”.

Paddy a deschis dulapul. „E ridicol”, a spus el, priveşte înăuntru. Ai o rochie galbenă, o rochie roşie, un costum cu pantaloni. Salutare, Bill!”Şi apoi continuă: „O rochie verdel”.

Aceasta este compasiunea! Compasiunea faţă de soţia lui, şi compasiunea faţă de Bill. Fără gelozie, fără luptă, pur şi simplu: „Salutare, Bill! Ce mai faci?”, apoi continuă. Nici măcar nu îl întreabă „Ce faci în dulapul meu?” Compasiunea este foarte înţelegătoare. Este cea mai rafinată formă de înţelegere care îi este cu putinţă omului.

Un om plin de compasiune nu ar trebui să fie deranjat de lucrurile mici din viaţă, cele de care avem parte tot timpul. Doar atunci, în mod indirect, poţi ajuta la acumularea energiilor compasiunii, la cristalizarea lor, pentru a le face mai puternice şi pentru a le ajuta să meargă mână în mână cu meditaţia ta. Prin urmare, în ziua în care extazul îşi face apariţia, atunci când eşti plin de lumină, vei avea cel puţin un prieten alături –

compasiunea. Şi imediat după asta urmează un nou stil de viaţă… pentru că acum ai atât de mult, încât poţi binecuvânta pe toată lumea.

Deşi Gautama Buddha a insistat în mod constant, în cele din urmă a trebuit să facă o împărţire în rândul discipolilor săi. El numeşte prima categorie arhata; aceştia sunt oamenii iluminaţi, dar lipsiţi de compasiune. Şi-au canalizat întreaga energie în meditaţie, dar nu au fost atenţi la ce le-a spus Buddha despre compasiune. Gautama numeşte cea de-a doua categorie bodhitsattva; aceştia sunt cei care au ascultat mesajul lui despre compasiune. Sunt oameni iluminaţi şi plini de compasiune, aşadar nu se grăbesc să ajungă pe ţărmul celălalt: vor să continue să trăiască pe acest ţărm, în ciuda tuturor dificultăţilor, doar pentru a-i ajuta pe oameni. Vaporul lor a sosit, şi se prea poate să li se spună de către căpitan: „Nu vă pierdeţi timpul, a sosit vremea să treceţi pe celălalt ţărm, şi asta este ceea ce căutaţi de o viaţă”. Dar aceşti oameni l-au convins pe căpitan să aştepte puţin, pentru ca ei să ofere din bucuria lor, din înţelepciunea şi lumina lor, din dragostea lor tuturor celorlalţi care caută acelaşi lucru. Acest lucru le va da un sentiment de încredere: „Da, există şi un alt ţărm, şi atunci când soseşte momentul potrivit, vine un vas ca să te conducă acolo. Este un ţărm al celor nemuritori, un ţărm unde nu există suferinţă, unde viaţa nu e altceva decât dans şi cântec în fiece moment. Dar lasă-mă măcar să ofer acestor oameni puţin din gustul a ceea ce am cunoscut eu, înainte să părăsesc lumea”.

Maeştrii au încercat din răsputeri să se ţină de ceva ca să nu fie atraşi spre celălalt ţărm. Conform lui Buddha, compasiunea este cea mai indicată, întrucât la o analiză finală, compasiunea este tot o dorinţă. Ideea de a ajuta pe cineva este tot o dorinţă, şi câtă vreme îţi menţii dorinţa, nu poţi fi atras spre celălalt ţărm. Este un fir foarte subţire, care te ţine legat de lume. Totul este rupt, toate lanţurile sunt rupte – cu excepţia acestui fir subţire care este iubirea. Dar Buddha subliniază că trebuie să te ţii strâns de acel fir subţire, cât de mult posibil; oricât de

mulţi oameni ţi-ar fi cu putinţă să ajuţi, ajută-i.

Iluminarea ta nu ar trebui să fie bazată pe motive egoiste, nu ar trebui să fie doar a ta; ar trebui să o împărţi pe cât de mult poţi, cu cât mai mulţi oameni. Este singura modalitate prin care poţi ridica nivelul de conştiinţă al pământului – cel care ţi-a dat viaţă şi ţi-a oferit şansa de a deveni iluminat.

E momentul să îl răsplăteşti şi tu. deşi este cu neputinţă să răsplăteşti tot ce ţi-a oferit viaţa. Dar ceva tot poţi oferi înapoi, în semn de mulţumire – fie şi numai două flori.

Meditaţia este floarea, iar compasiunea este parfumul

Meditaţia este o floare, iar compasiunea este parfumul ei.

Exact aşa se întâmplă. Floarea înfloreşte, iar parfumul ei este împrăştiat de vânt în toate direcţiile, fiind purtat până la capătul pământului. Dar lucrul de bază este înflorirea în sine.

Şi omul poartă în el o potenţială înflorire. Dacă fiinţa interioară a omului nu înfloreşte, parfumul compasiunii nu este cu putinţă. Compasiunea nu poate fi practicată. Nu este o disciplină. Nu o poţi gestiona. Este dincolo de tine. Dar dacă meditezi, într-o zi, brusc, devii conştient de un fenomen nou, absolut ciudat – din interiorul fiinţei tale, compasiunea curge către întreaga existenţă. Nedirijată, fără destinatar, compasiunea curge până la marginile existenţei.

Fără meditaţie, energia rămâne pasiune; prin intermediul meditaţiei, aceeaşi energie devine compasiune.

Pasiunea şi compasiunea nu sunt două energii, sunt

una şi aceeaşi energie.

Odată ce trece prin meditaţie, energia este transformată, transfigurată; devine calitativ diferită.

Pasiunea curge în jos, compasiunea se ridică spre culmi; pasiunea curge prin dorinţă, compasiunea curge prin starea lipsită de dorinţe; pasiunea este o ocupaţie care te face să uiţi de nefericirea în care trăieşti, compasiunea este o celebrare, un dans al realizării, al împliniriieşti atât de împlinit, încât poţi oferi şi altora.

Acum nu a mai rămas nimic; ţi-ai împlinit destinul pe care îl purtai în tine de milenii ca pe o potenţialitate neajunsă încă la înflorire, ca pe un boboc. Acum a înflorit şi dansează. Ai ajuns la realizare, eşti împlinit, nu mai ai ce obţine, nu mai ai unde să te duci, nu mai ai nimic de făcut.

Ce se va întâmpla de acum încolo cu toată acea energie? Vei începe să oferi din ea şi altora. Acea energie care traversa straturile întunecate ale pasiunii, acum se ridică emiţând raze de lumină, nemaifiind contaminată de nicio dorinţă, de nicio condiţionare. Nu mai este coruptă de nicio motivaţie – tocmai de aceea o numesc parfum.

Floarea este limitată, dar nu şi parfumul. Floarea are limite, rădăcinile o ţin cumva legată, dar parfumul nu este încătuşat. El se mişcă pur şi simplu, este purtat de vânturi; nu este ancorat de pământ.

Meditaţia este o floare. Are rădăcini. Există în tine.

În momentul în care apare compasiunea, aceasta nu mai are rădăcini; se mişcă liber şi-şi continuă mişcarea. Buddha a dispărut, dar nu şi compasiunea lui.

Floarea va muri mai devreme sau mai târziu, este parte din pământ, iar ţărâna se întoarce în ţărână – numai parfumul eliberat va dăinui. Buddha a murit, Iisus a murit, dar nu şi parfumul lor.

Compasiunea lor încă dăinuie şi oricine este deschis să o primească îi va simţi imediat forţa, va fi mişcat de ea,

va porni într-o nouă călătorie, într-un nou pelerinaj.

Compasiunea nu se limitează doar la floare – provine din floare, dar nu este floarea. Ea apare prin intermediul florii, floarea este doar un pasaj, dar ea vine de undeva de dincolo. Nu poate veni în absenţa florii – floarea este o etapă necesară –, dar nu aparţine florii. Odată ce floarea a înflorit, compasiunea este eliberată.

Această insistenţă, acest accent trebuie înţelese profund, pentru că dacă îţi scapă esenţialul, poţi începe fără îndoială să exersezi compasiunea, dar acesta nu va fi parfumul real.

O compasiune exersată nu e altceva decât pasiunea prezentată sub un alt nume.

Este aceeaşi energie a pasiunii contaminată de dorinţă şi coruptă de motivaţie, şi poate deveni foarte periculoasă pentru alţi oameni – căci în numele compasiunii poţi distruge, în numele compasiunii poţi crea sclavie.

Nu este compasiune, iar dacă o exersezi, eşti artificial, formal – de fapt, eşti un ipocrit.

Primul lucru pe care trebuie să-l reţii este acela că nu ai cum să exersezi compasiunea.

Exact în acest punct au eşuat toţi adepţii marilor maeştri religioşi.

Buddha a atins compasiunea prin meditaţie – iar acum budiştii practică de zor compasiunea.

Iisus a atins compasiunea prin meditaţie – iar acum, creştinii şi misionarii creştini practică iubirea, compasiunea, serviciul în slujba umanităţii, dar compasiunea lor s-a dovedit a fi o forţă distructivă în lume.

Compasiunea lor nu a făcut decât să creeze războaie; compasiunea lor a distrus milioane de oameni. Aceştia sfârşesc prin a cădea victime unor întemniţări profunde.

Compasiunea te eliberează, îţi dă libertate, dar la compasiune nu poţi ajunge decât prin meditaţie, nu există altă cale.

Buddha a spus despre compasiune că este un produs secundar, o consecinţă. Nu ai cum să pui mâna pe consecinţă ca atare, trebuie să te mişti; trebuie să produci cauza, şi apoi urmează şi efectul.

Aşadar, dacă vrei cu adevărat să înţelegi ce este compasiunea, trebuie şi înţelegi ce este meditaţia.

Uită de compasiune; ea apare de la sine.

Încearcă să înţelegi ce este meditaţia.

Compasiunea poate deveni un criteriu prin care să îţi dai seama dacă ai meditat corect sau nu.

Dacă meditaţia a fost corectă, compasiunea apare inevitabil – e ceva firesc; ea urmează meditaţia ca o umbră.

Dacă meditaţia a fost greşită, compasiunea nu îi va urma.

Aşadar, compasiunea poate funcţiona ca un criteriu după care să stabileşti dacă meditaţia a fost într-adevăr aşa cum trebuie. Căci meditaţia poate fi practicată în mod necorespunzător.

Oamenii au impresia greşită că toate meditaţiile sunt bune. Dar nu e aşa.

O meditaţie poate să fie greşită.

De exemplu, orice meditaţie care te conduce spre o stare profundă de concentrare este greşită – nu va duce la compasiune.

În loc să te deschizi, vei deveni din ce în ce mai închis.

Dacă îţi îngustezi conştiinţa şi te concentrezi pe un singur element, excluzând restul existenţei şi devenind unidirecţional, vei crea din ce în ce mai multă tensiune interioară.

De aici şi cuvântul „atenţie”. [Joc de cuvinte

intraductibil în limba română. Osho foloseşte cuvântul englezesc „attention” (atenţie) şi, folosindu-se de pronunţia acestuia, consideră că sensul lui este apropiat de noţiunea „at-tension”, adică ceva ce implică multă tensiune, (n.tr.)]

Concentrarea îţi dă un sentiment de tensiune interioară, chiar şi numai felul în care sună acest cuvânt îţi creează sentimentul tensiunii.

Concentrarea îşi are utilitatea ei, dar ea nu e meditaţie, în cazul cercetării ştiinţifice şi al lucrului într-un laborator ai nevoie de concentrare. Trebuie să te concentrezi pe o anumită problemă şi să excluzi orice altceva – te concentrezi atât de tare, încât aproape că scoţi din minte restul lumii. Lumea ta este reprezentată doar de problema pe care te concentrezi.

Tocmai de aceea oamenii de ştiinţă devin deconectaţi de la realitate. Oamenii care se concentrează prea mult devin întotdeauna deconectaţi de la realitate, pentru că nu ştiu cum să rămână deschişi pentru lumea întreagă.

Citeam deunăzi o anecdotă:

„Am cumpărat o broască”, le spuse profesorul de zoologie elevilor. „Este abia scoasă din apă, pentru a putea să o studiem pe exterior şi apoi să o disecăm”.

Profesorul despachetă cu grijă ambalajul pe care îl avea şi găsi înăuntru un sandviş cu şuncă neatins. Profesorul privi sandvişul cu mirare.

„Ce ciudat!”, spuse el. „Îmi amintesc perfect că am mâncat prânzul”.

Aşa li se întâmplă oamenilor de ştiinţă. Devin unidirecţionali, iar mintea lor se îngustează. Desigur, o minte îngustă îşi are utilitatea ei; devine mult mai pătrunzătoare, devine ca un ac ascuţit, merge într-un punct fix, dar ratează viaţa minunată care o înconjoară.

Un Buddha nu este un om al concentrării, este un om al conştientizării.

El nu a încercat să îşi limiteze conştiinţa; din contră, a încercat să dea la o parte barierele pentru a se deschide complet în faţa existenţei.

Priveşte – existenţa este simultană. Eu îţi vorbesc aici. iar zgomotul traficului este simultan cu prelegerea mea. Trenul, păsările, vântul care adie printre copaci – în acest moment întreaga existenţă converge. Tu mă asculţi, eu îţi vorbesc, şi alte milioane de lucruri se întâmplă – existenţa este foarte bogată.

Concentrarea te face unidirecţional, iar costul pentru acest lucru este imens; ratezi 99% din viaţă.

Dacă rezolvi o problemă de matematică, nu mai poţi asculta păsările – vei considera că îţi distrag atenţia.

Copiii care se joacă, câinii care latră pe drum – toate acestea te vor distrage.

Din cauza concentrării, oamenii au încercat să fugă de viaţă – au plecat în munţii Himalaya, într-o peşteră, s-au izolat pentru a se concentra pe Dumnezeu.

Dar Dumnezeu nu este un obiect. Dumnezeu este acest întreg al existenţei din acest moment; Dumnezeu este totalitatea.

Acesta este şi motivul pentru care ştiinţa nu va fi niciodată capabilă să cunoască dumnezeirea.

Însăşi metoda ştiinţei este concentrarea şi, tocmai din cauza acestei metode, ştiinţa nu va cunoaşte niciodată divinul.

Poate doar să cunoască din ce în ce mai multe detalii.

La început s-a crezut că molecula este cea mai mică particulă, apoi aceasta a fost divizată.

Apoi a fost descoperită o particulă şi mai mică, atomul.

Apoi, metoda concentrării a dus şi la divizarea

atomului.

Acum există electroni, protoni, neutroni – mai devreme sau mai târziu vor fi şi aceştia divizaţi.

Ştiinţa merge de la mic la mai mic, iar imensitatea, vastitatea sunt complet uitate.

Întregul este complet uitat, întrucât doar partea este luată în calcul. Ştiinţa nu va putea cunoaşte niciodată dumnezeirea din cauza concentrării.

Prin urmare, atunci când oamenii vin la mine şi îmi spun: „Osho, învaţă-ne să ne concentrăm, vrem să cunoaştem divinitatea!”, eu sunt pur şi simplu uimit. Nu au înţeles bazele căutării interioare.

Ştiinţa este unidirecţională; căutarea este obiectivă.

Religiozitatea este simultaneitate; obiectul îl reprezintă întregul, totalitatea.

Pentru a cunoaşte totalitatea, trebuie să ai o conştiinţă deschisă spre toate direcţiile – neîngrădită, nu una care stă în dreptul unei ferestre, căci chenarul ferestrei va deveni chenarul existenţei.

A sta sub razele soarelui, sub cerul liber – asta este meditaţia.

Meditaţia nu are un chenar: nu este o fereastră, nu este o uşă – meditaţia este conştientizare.

Prin urmare, ce este de făcut?

Repeţi o mantră, faci meditaţie transcendentală, dar asta nu ajută.

Meditaţia transcendentală a devenit foarte importantă în America din cauza abordării obiective, din cauza minţii ştiinţifice.

Ea reprezintă singurul tip de meditaţie asupra căreia se pot efectua cercetări ştiinţifice. E concentrare, nu meditaţie, aşa că poate fi înţeleasă de mintea ştiinţifică.

În universităţi, în laboratoare, în munca de cercetare

psihologică s-au făcut multe cercetări cu privire la meditaţia transcendentală, pentru că aceasta nu este meditaţie.

Este concentrare, o metodă de concentrare: intră în aceeaşi categorie cu concentrarea ştiinţifică: există o legătură între cele două.

Dar ea nu are nimic de-a face cu meditaţia. Meditaţia este atât de vastă, de infinită, încât nicio cercetare ştiinţifică nu o poate cuprinde.

Numai compasiunea va demonstra dacă persoana a reuşit sau nu!

Undele alfa nu îţi vor fi de prea mare ajutor, pentru că ele fac parte din mintea ta, iar meditaţia nu face parte din mintea ta – este ceva de dincolo de ea.

Aşadar, am să îţi spun câteva lucruri de bază.

Primul, meditaţia nu este concentrare, ci relaxare – pur şi simplu te relaxezi în tine însuţi.

Cu cât te relaxezi mai mult, cu atât te simţi mai deschis, mai vulnerabil. Eşti mai puţin rigid, mai flexibil – şi, brusc, existenţa începe să pătrundă în tine. Nu mai eşti precum o stâncă, ai deschideri.

Relaxarea înseamnă să îţi dai voie să atingi o stare de spirit în care să nu faci nimic, pentru că dacă faci ceva, tensiunea va continua să existe.

Este o stare de ne-facere. Eşti pur şi simplu relaxat şi te bucuri de sentimentul relaxării. Relaxează-te în tine, închide ochii şi ascultă tot ce se întâmplă în jurul tău.

Nu trebuie să simţi nimic ca fiind ceva ce îţi distrage atenţia.

În momentul în care simţi e ceva ce te distrage, negi divinul.

În momentul acesta, el a sosit la tine în chip de pasăre. Nu îl da deoparte’. Divinul a bătut la uşa ta sub

formă de pasăre.

În următorul moment, divinul a ajuns la tine sub forma unui câine care latră, sau a unui copil care plânge şi suspină, sau a unui nebun care râde. Nu nega prezenţa lor, nu o respinge.

Accept-o – pentru că dacă respingi ceva, vei fi tensionat. Orice negare creează tensiune. Acceptă.

Dacă vrei să te relaxezi, acceptarea este soluţia. Accepta tot ce se întâmpla în jurul tău şi lasă ca totul să devină un întreg organic. Aşa şi este – poate ca ştii deja lucrul acesta sau poate că nu, dar totul se află în inter-relaţie. Păsările, copacii, cerul, soarele, pământul, tu, eu, toate sunt legate.

Vorbim despre o unitate organică.

Dacă soarele dispare, vor dispărea şi copacii; dacă dispar păsările şi copacii, nu vei mai putea fi aici, vei dispărea. Este o ecologie. Toate lucrurile sunt legate între ele.

Aşadar, nu nega nimic, pentru că în momentul în care negi, negi ceva în tine. Dacă negi prezenţa păsărilor cântătoare, atunci şi ceva din tine va fi negat.

Dacă negi sau respingi, dacă te simţi distras, dacă te simţi furios, respingi ceva din tine.

Ascultă pur şi simplu din nou păsările, fără niciun sentiment de distragere, de furie, şi, brusc, vei observa că pasărea din tine va răspunde.

În acel moment, păsările nu îţi vor mai fi străine, nu le vei mai considera nişte intruse – brusc, întreaga existenţă îţi va deveni familie.

Chiar este o familie, iar eu consider că orice persoană care a înţeles că întreaga existenţă este o familie este o persoană religioasă.

Poate că nu merge la biserică, poate că nu se închină

în niciun templu, poate că nu se roagă la moschee sau la gurudwara – nu contează, aşa ceva este irelevant. Dacă o faci, foarte bine; dacă nu o faci, este şi mai bine.

Cel care a înţeles unitatea organică a existenţei se află constant într-un templu, priveşte faţă în faţă sacralitatea şi divinitatea.

Dar dacă te apuci să faci nişte mantre stupide, vei crede că păsările sunt stupide.

Dacă repeţi nişte aiureli în sinea ta sau dacă te gândeşti la nimicuri – chiar dacă numeşti aceste nimicuri filosofie sau religie –, atunci păsările devin elemente care te distrag.

Ciripitul lor este absolut divin. El nu spune nimic, pur şi simplu debordează de încântare. Trilul lor nu are niciun înţeles, este doar energie debordantă. Ele îşi doresc să împartă acea energie cu existenţa, cu copacii, cu florile, cu tine. Nu au nimic de spus; sunt pur şi simplu acolo, ele însele.

Dacă te relaxezi, accepţi; acceptarea existenţei este singura metodă de relaxare.

Dacă lucrurile mici te tulbură, atunci atitudinea ta este cea care te tulbură cu adevărat.

Stai în linişte; ascultă tot ce se întâmplă în jurul tău şi relaxează-te.

Acceptă, relaxează-te şi brusc, vei simţi cum o energie imensă răsare în tine.

Acea energie simţită va face la început ca respiraţia ta să fie mai profundă.

În mod normal, respiraţia ta este foarte superficială şi uneori, dacă încerci să respiri profund, dacă începi să faci exerciţii de yoga cu respiraţia, dacă vei forţa lucrurile, vei face un efort.

Acel efort nu e necesar.

Pur şi simplu accepţi viaţa, te relaxezi, şi brusc, vei vedea că respiraţia ta va deveni profundă. Dacă te vei relaxa şi mai mult, respiraţia va deveni şi mai profundă.

Va deveni lentă, ritmică, şi aproape că te vei putea bucura de ea; îţi va conferi o anume încântare.

Apoi vei deveni conştient că respiraţia este podul dintre tine şi întreg.

Priveşte numai. Nu face nimic.

Şi când spun priveşte, nu înseamnă că trebuie să încerci să priveşti, altfel vei deveni din nou tensionat şi vei începe să te concentrezi pe respiraţie.

Relaxează-te pur şi simplu, rămâi relaxat, destinde-te şi priveşte, pentru că ce altceva ai putea face?

Eşti acolo, nu ai nimic de făcut, accepţi totul, nu e nimic de negat, nu e nimic de respins, nu e nicio luptă, niciun conflict, respiraţia devine profundă – ce poţi face? Pur şi simplu priveşti.

Ţine minte, priveşti pur şi simplu. Nu face efortul de a privi. Asta este ceea ce Buddha a numit vipassana – faptul de a privi respiraţia de a deveni conştient de ea. Sau satipatthana – a-ţi aminti, a fi atent la energia vieţii ce rezidă în respiraţie.

Nu încerca să respiri profund, nu încerca să inspiri sau să expiri, nu face nimic. Relaxează-te pur şi simplu şi lasă respiraţia să fie naturală, să funcţioneze de la sine – şi multe alte lucruri vor deveni disponibile pentru tine.

Primul lucru la care trebuie să te gândeşti este acela că respiraţia are două dimensiuni, pentru că este un pod.

Prima dimensiune a respiraţiei este legată de tine, iar cealaltă este legată de existenţă. Aşadar, poate fi înţeleasă în două moduri.

O poţi lua ca pe un act voluntar.

Dacă vrei să inspiri profund, poţi să inspiri profund; dacă vrei să expiri profund, poţi să expiri profund. Poţi

face ceva în legătura cu asta. O dimensiune este legată de tine. Dar dacă nu faci nimic, ea continuă oricum. Nu e nevoie să faci nimic şi continuă. Este şi un act involuntar.

Cealaltă dimensiune este legată de existenţa însăşi.

Poţi să te gândeşti la ea ca şi când tu ai fi cel care o lasă să intre, ca şi când tu ai fi cel care respiră, sau poţi să te gândeşti tocmai invers – că ea te respiră pe tine.

Iar acest din urmă mod trebuie înţeles, pentru că te va aduce în starea de relaxare profundă.

Nu tu respiri, ci existenţa te respiră pe tine.

Este o schimbare a perspectivei din care priveşti, şi o astfel de respiraţie se întâmplă de la sine.

Dacă continui să te relaxezi, să accepţi totul, să te relaxezi în tine însuţi, treptat, vei deveni la un moment dat conştient de faptul că nu tu eşti autorul acestor respiraţii – ele vin şi pleacă de la sine. Cu multă graţie. Cu demnitate. Cu un ritm foarte armonios.

Cine face posibilă respiraţia? Existenţa te respiră. Intră şi iese din tine.

Cu fiecare moment te reîntinereşte, cu fiecare moment te face viu, iar şi iar şi iar.

Brusc, începi să vezi respiraţia ca pe ceva ce se întâmplăşi acesta este felul în care ar trebui să se dezvolte meditaţia.

Şi asta e ceva ce poţi practica oriunde, chiar şi la piaţă, pentru că gălăgia aceea e şi ea divină.

Şi dacă asculţi în tăcere, chiar şi la piaţă vei putea observa o anume armonie în gălăgie. Nu va mai fi o sursă de distragere a atenţiei.

Poţi vedea multe lucruri dacă eşti tăcut – valuri uriaşe de energie care se mişcă în jurul tău. Odată ce accepţi, vei putea simţi oriunde te vei duce.

Pasărea nu este importantă, dar vei simţi ceva cu adevărat măreţ, vei simţi ceva sacru, ceva luminos, ceva

misterios.

Miracolele se întâmplă tot timpul în jurul tău, dar tu le ratezi.

Odată ce meditaţia s-a instalat în tine şi ai intrat în ritmul existenţei, compasiunea devine o consecinţă.

Brusc, vei începe să simţi că te-ai îndrăgostit de întreg şi că celălalt nu mai este doar celălalt – tu trăieşti şi în el.

Totul începe să fie în inter-relaţie. Atingi un fir de iarbă şi, de fapt, ai atins toate stelele, pentru că toate sunt interconectate. Nu poate fi altfel. Existenţa este organică. Este una. Este o unitate.

Întrucât nu suntem conştienţi, noi nu vedem ce ne facem nouă înşine. Se întâmplă un lucru şi apoi un alt lucru, despre care n-ai fi crezut că are legătură cu primul, începe să se întâmple.

Chiar aseară citeam ceva despre miros. Senzaţia, capacitatea de a mirosi, aproape că a dispărut din umanitate.

Animalele au simţuri foarte dezvoltate. Un cal poate să miroasă de la kilometri depărtare. Un câine poate să adulmece mai bine decât un om. Doar prin miros câinele ştie că stăpânul îi vine acasă, şi chiar şi după mulţi ani, căţelul va recunoaşte mirosul care este cel al stăpânului său.

Omul a uitat să mai miroasă.

Ce s-a întâmplat cu simţul mirosului pe care îl aveau oamenii? Ce calamitate i s-a întâmplat? Pare să nu existe niciun motiv pentru care mirosul să fi fost suprimat. Nicio cultură nu l-a suprimat în mod conştient, dar a dispărut.

A dispărut din cauza sexului.

În ziua de astăzi, întreaga lume trăieşte cu pornirile sexuale reprimate – iar mirosul este legat de sex.

Înainte să facă dragoste, câinele îşi miroase

partenera, şi dacă nu simte o armonie între cele două corpuri, nu va face dragoste.

Odată ce mirosul se potriveşte, câinele ştie că cele două corpuri sunt în armonie şi că se pot împreună pentru a deveni un cântec – chiar şi pentru o clipă, unitatea este posibilă.

Întrucât sexul a fost reprimat peste tot prin lume, şi simţul mirosului a fost reprimat.

Până şi cuvântul în sine a devenit uşor acuzator. Dacă te întreb: „Auzi?” sau „Vezi?”, nu te simţi jignit.

Aşa că dacă te întreb: „Miroşi?”, nu ar trebui nici atunci să te simţi jignit, este acelaşi limbaj. Mirosul este o înzestrare: precum văzul şi auzul, şi mirosul este o înzestrare.

Când întreb: „Miroşi?”, celălalt se simte jignit pentru că a uitat că este o înzestrare, şi nu ceva de condamnat.

Există o anecdotă faimoasă despre un gânditor englez, doctor Johnson.

Acesta stătea într-o caleaşcă trasă de cai, şi o doamnă intră.

Aceasta îi spune doctorului Johnson: „Domnule, mirosiţi!”

Dar Johnson era un om de litere, un gramatician.

El îi spune: „Nu, doamnă. Dumneavoastră mirosiţi. Eu put!”

Mirosul este o înzestrare”. Tu miroşi. Eu put”.

Lingvistic vorbind, Johnson avea dreptate. Chiar aşa ar trebui să fie, dacă urmezi regulile gramaticii.

Dar cuvântul însuşi a devenit acuzator.

Ce s-a întâmplat cu mirosul?

Odată ce reprimi sexul, e reprimat şi simţul mirosului. Unul din simţuri este afectat – şi dacă unul din simţuri îţi este afectat, atunci şi o parte din mintea ta este

afectată.

Dacă ai toate cele cinci simţuri, atunci şi creierul tău are cele cinci părţi care îi corespund.

O cincime din creier este afectată şi nimeni nu ştie acest lucru. Asta înseamnă că o cincime din viaţă este afectată. Implicaţiile sunt imense. Dacă atingi un lucru undeva, atingerea reverberează peste tot.

Din cauza reprimării sexului, şi mirosul a fost reprimat, şi pentru că ai reprimat sexul, respiraţia ta a devenit superficială – pentru că dacă respiri profund, respiraţia ta masează centrul sexului din interior.

Oamenii vin la mine şi îmi spun: „Dacă respirăm cu adevărat, ne simţim mai sexuali”.

Dacă faci dragoste cu un partener, respiraţia ta devine foarte profundă.

Dacă, în schimb, continui să respiri superficial, nu vei fi capabil să atingi orgasmul.

Respiraţia loveşte profund, în centrul sexului: ea masează centrul sexului din interior.

Întrucât sexul a fost reprimat, şi pentru că respiraţia este şi ea reprimată, oamenii au devenit incapabili să mediteze.

Acum priveşte lucrurile în ansamblu – ce prostie am putut face! Reprimând sexul, am reprimat respiraţia – iar respiraţia este singurul pod între tine şi întreg.

Gurdjieff are dreptate când spune că aproape toate religiile s-au comportat într-un asemenea fel încât aproape că au acţionat împotriva lui Dumnezeu. Vorbesc despre Dumnezeu, dar par a fi împotriva dumnezeirii.

Felul în care se comportă este împotriva dumnezeirii.

Acum, că respiraţia a fost reprimată, podul s-a rupt. Nu mai poţi decât să respiri superficial – nu poţi ajunge în profunzime, şi dacă nu poţi ajunge în profunzime în tine însuţi, nu poţi ajunge în profunzimea existenţei.

Buddha face din respiraţie fundamentul însuşi.

O respiraţie relaxată, profundă, o conştientizare a acestei respiraţii îţi conferă tăcerea sublimă, relaxarea, şi treptat te contopeşti pur şi simplu, te topeşti, dispari.

Nu mai eşti o insulă separată, începi să vibrezi la unison cu întregul. Nu mai eşti o notă separată, ci o parte a acestei întregi simfonii.

Atunci răsare compasiunea.

Compasiunea răsare doar atunci când vezi că toată lumea e legată de tine.

Compasiunea răsare doar atunci când vezi că tu faci parte din toată lumea şi că toată lumea face parte din tine. Nimeni nu este separat.

Când iluzia separării dispare, apare compasiunea.

Compasiunea nu este o disciplină.

În experienţa umană, relaţia dintre o mamă şi copilul ei este cea mai apropiată de compasiune.

Oamenii o numesc iubire, dar nu ar trebui să se numească iubire. Este mai degrabă compasiune decât iubire, pentru că nu are pasiune în ea.

Iubirea unei mame pentru copilul ei este cea mai apropiată de compasiune. De ce? Pentru că mama a cunoscut existenţa copilului în însăşi fiinţa ei; copilul a făcut parte din fiinţa ei.

L-a cunoscut pe acel copil ca parte a ei, şi chiar dacă acesta s-a născut şi a crescut, mama continuă să simtă un ritm subtil care o leagă de copilul ei.

Dacă la kilometri depărtare un copil se îmbolnăveşte, mama lui va simţi imediat. Poate că nu va fi conştientă de ce anume i s-a întâmplat, dar va fi deprimată; poate nu va fi conştientă că fiul ei suferă, dar va începe şi ea să sufere.

Va încerca să îşi explice raţional cauza suferinţei ei – o doare stomacul, are o durere de cap sau alte simptome –, însă acum psihologii au ajuns la concluzia că mama şi copilul ei rămân pe veci legaţi, prin intermediul unor

energii subtile, întrucât aceştia vibrează pe aceeaşi lungime de undă.

Telepatía se instalează mai uşor între o mamă şi copilul ei decât între oricare alţi doi oameni.

Acelaşi lucru se întâmplă şi cu gemenii – între gemeni, telepatía este foarte uşoară.

În Uniunea Sovietică s-au desfăşurat multe experimente pe tema telepatiei – bineînţeles, nu în scopuri religioase, ci pentru că se încerca să se afle dacă telepatía poate fi folosită ca armă de război.

Au descoperit că gemenii sunt foarte telepatici. Dacă un geamăn e răcit, celălalt, care se află la kilometri depărtare, răceşte şi el. Vibrează pe aceeaşi lungime de undă, sunt afectaţi de aceleaşi lucruri. Asta se datorează faptului că amândoi au trăit în acelaşi pântec, fiecare fiind parte a celuilalt; au existat împreună în pântecul mamei lor.

Sentimentele unei mame pentru fiul ei sunt mai asemănătoare compasiunii, fiindcă ea simte că acel copil este al ei.

Citeam o glumă:

În timpul inspecţiei preliminare într-o tabără de cercetaşi, directorul a găsit o umbrelă imensă ascunsă sub salteaua unui cercetaş tânăr, umbrelă care, evident, nu se afla pe iista de echipamente. Directorul i-a cerut tânărului explicaţii.

Acesta a întrebat doar atât: „Domnule, dumneata ai avut vreodată o mamă?”

Mama înseamnă compasiune, mama înseamnă să simţi pentru celălalt aşa cum simţi pentru tine însuţi.

Când cineva se adânceşte în meditaţie şi devine un iluminat, el devine o mamă.

Buddha e mai degrabă ca o mamă decât ca un tată.

Asocierea pe care o fac creştinii cu noţiunea de „tată” nu prea are sens şi nici nu este prea frumoasă.

A numi divinul cu noţiunea de „tată” pare ceva puţin misogin.

Dacă chiar există un Dumnezeu, acesta nu poate decât să fie o mamă, nu un tată.

„Tată” este prea instituţional. Un tată este o instituţie. În natură, tatăl ca atare nu există.

Dacă întrebi un lingvist, acesta îţi va spune că termenul „unchi” este mai vechi decât cuvântul „tată”. Unchii au apărut iniţial pentru că nu ştia nimeni cine era tatăl.

Odată ce a fost stabilită proprietatea privată, odată ce căsătoria a devenit o formă de proprietate privată, instituţia tatălui a intrat în viaţa umană. Este o instituţie foarte fragilă, poate dispărea oricând. Dacă societatea se schimbă, instituţia poate să dispară, la fel cum au făcut-o multe alte instituţii.

Dar mama va rămâne. Mama este naturală.

În Orient sunt foarte mulţi oameni şi multe tradiţii care i-au dat lui Dumnezeu numele de mamă. Abordarea lor pare să fie mai relevantă.

Priveşte-l pe Buddha, chipul lui pare mai degrabă chipul unei femei decât al unui bărbat. De fapt, din această cauză noi nu l-am zugrăvit ca având barbă sau mustaţă.

Mahāvīra, Buddha, Krishna, Ram – nu vezi mustaţă şi nici barbă pe chipul lor. Asta nu pentru că nu ar fi avut hormoni – cu siguranţă au avut şi ei barbă dar nu i-am zugrăvit cu barbă pentru că acest lucru le-ar fi conferit un aspect mai masculin.

În Orient nu ne interesează foarte tare faptele, ci mai degrabă relevanţa, semnificaţia.

Desigur, statuile cu Buddha pe care le-ai tot văzut

sunt false, dar în Orient nu ne pasă de acest lucru.

Semnificaţia este aceea că Buddha a devenit mai feminin, mai asemănător femeilor.

Este o trecere de la emisfera stângă a creierului la cea dreaptă, o trecere de la masculin la feminin, de la agresiv la pasiv, de la pozitiv la negativ, de la efort la lipsa de efort.

Buddha este mai feminin, mai matern.

Dacă devii într-adevăr un om care meditează, vei observa uşor, uşor multe schimbări în fiinţa ta şi te vei simţi mai degrabă femeie decât bărbat – mai plin de graţie, mai receptiv, nonviolent, iubitor. Iar compasiunea va răsări continuu din fiinţa ta; va fi pur şi simplu un parfum natural.

În mod obişnuit, ceea ce tu nu numeşti compasiune ascunde, de fapt, pasiunea. Chiar dacă uneori simţi înţelegere faţă de ceilalţi, priveşte cu atenţie, disecă, pătrunde adânc în sentimentele tale şi undeva vei găsi motivaţia. Deşi în fapte pare că eşti plin de compasiune, adânc în tine vei vedea că, de fapt, există o motivaţie.

Am auzit următoarea poveste;

Louie se întoarse acasă. Fu şocat şi o vadi pe nevasta lui în braţele altui bdrbat. Ieşi plângând din cameră, spunând că se duce să îşi ia puşca.

Nevasta lui se duse după el, deşi era dezbrăcată, îl prinse şi îi strigă:

„Nebunule, de ce te agiţi aşa? Amantul meu e cel care a plătit pentru toată mobila pe care ne-am luat-o recent, pentru toate hainele mele noi. Banii în plus pe care tu credeai că îi făceam ţesând, micile extravaganţe pe care ne-am permis să le cumpărăm… toate au venit de la el!”

Dar Louie o dădu la o parte şi îşi continuă drumul pe scări.

„Fără puşcă, Louie!” strigă la el nevasta.

„Ce puşcă?”, îi răspunse Louie. „Mă duc să iau o pătură. Bietul de el o să răcească dacă va sta acolo aşa, dezbrăcat”.

Chiar dacă simţi – sau crezi că simţi, sau te prefaci că simţi – compasiunea, mergi în profunzime şi analizeaz-o şi vei găsi întotdeauna o motivaţie în spatele ei. Nu poate fi compasiune pură.

Iar dacă nu e pură, nu e compasiune.

Puritatea este un ingredient de bază în compasiune, în caz contrar devine cu totul altceva – este mai degrabă o formalitate.

Am învăţat cum să fim formali – cum să ne comportăm cu soţia, cu soţul, cum să ne comportăm cu copiii, cu prietenii, cu familia. Am învăţat totul.

Compasiunea nu este ceva ce poate fi învăţat.

Când ai lăsat în urmă toate învăţăturile legate de formalităţi, de etichete şi de maniere, ea răsare în tine.

Compasiunea este sălbatică; nu are gustul etichetelor sau al formalităţii; acestea toate sunt lucruri moarte în comparaţie cu ea.

Ea este foarte vie, este o flacără a iubirii.

La a douăsprezecea gaură într-un joc înverşunat de golf, terenul dădea spre autostradă, iar când Smith şi Jones se apropiară, văzură un cortegiu funerar înaintând pe drum.

Smith se opri, îşi dădu jos pălăria, şi-o puse peste inimă şi îşi aplecă capul, aşteptând ca procesiunea să treacă.

Jonas fu uimit să vadă acest comportament, şi după ce Smith îşi puse pălăria pe cap şi reluă jocul, îi spuse acestuia:

„A fost foarte frumos din partea ta, Smith, şi, totodată, o dovadă de respect”.

„Ei”, spuse Smith, „nu aveam cum să fac altfel. În fond, am fost căsătorit cu femeia aia vreme de douăzeci de ani”.

Viaţa a devenit de plastic, artificială, formală, pentru că trebuie să faci anumite lucruri pe care le faci.

Desigur că îţi îndeplineşti îndatoririle fără tragere de inimă, dar dacă în felul acesta ratezi mult din viaţă e ceva firesc, pentru că viaţa este cu putinţă numai dacă eşti viu, intens viu.

Dacă flacăra ta a ajuns să fie acoperită de formalităţi, îndatoriri, reguli pe care trebuie să le urmezi împotriva voinţei tale, nu vei putea decât să te târăşti prin viaţă.

Poate că te vei târî într-un mod confortabil, poate că viaţa ta va fi convenabilă, dar cu siguranţă nu va fi o viaţă cu adevărat vie.

O viaţă cu adevărat vie este, într-un fel, haotică. Spun într-un fel, pentru că haosul îşi are propria disciplină. Nu are reguli pentru că nu are nevoie de ele. Are regula de bază încorporată în el – nu are nevoie de reguli externe

Şi acum, o poveste zen.

Într-o zi de iarnă, un samurai sosi la templul lui Eisai şi exprimă o cerere:

„Sunt sărac şi bolnav”, spuse el.

„Iar familia mea moare de foame. Te rog, maestre, ajută-ne!”

Cum nu avea de nici unele, viaţa lui Eisai era foarte austeră şi nu avea nimic de oferit.

Fu cât pe ce să îl gonească pe samurai, când îşi aminti de statuia lui Yakushi-Buddha, care se afla pe holul templului.

Se duse acolo, rupse aureola care înconjura capul acestuia şi i-o oferi samuraiului.

Vinde asta”, spuse Eisai. „Ar trebui să te scape de probleme”.

Uluit, dar disperat, samuraiui luă aureola şi plecă.

„Maestre!”, strigă unul dintre discipolii lui Eisai. „Este un sacrilegiu! Cum poţi să faci aşa ceva?”

„Sacrilegiu? Pfui! Nu am făcut decât să pun mintea lui Buddha la lucru, mintea lui plină de iubire şi milă. Sunt convins că dacă însuşi Buddha ar fi auzit povestea samuraiului, şi-ar fi tăiat un braţ pentru a i-l oferi”.

O poveste simplă, dar plină de sensuri.

Primul ar fi că, chiar şi atunci când nu ai nimic de oferit, priveşte din nou.

Vei găsi tot timpul ceva de dat.

Chiar şi când nu ai nimic de dat, tot poţi găsi ceva de dat. Este o chestiune de atitudine.

Dacă nu poţi oferi nimic, măcar zâmbeşte; dacă nu poţi oferi nimic, stai lângă acea persoană şi ţine-o de mână.

Nu este o chestiune de a oferi ceva anume, este pur şi simplu o chestiune de a oferi.

Acest Eisai era un călugăr sărac, aşa cum sunt toţi călugării budişti.

Viaţa lui era foarte austeră şi nu avea nimic de oferit.

În mod normal, este un sacrilegiu suprem să rupi nimbul care înconjoară statuia lui Buddha şi să-l oferi. Nicio persoană aşa-zis religioasă nu ar putea concepe aşa ceva.

Numai cineva cu adevărat religios ar face-o – tocmai

de aceea eu afirm că nu există reguli în compasiune, compasiunea este dincolo de reguli. Este sălbatică. Nu urmează nicio formalitate.

Apoi, brusc, Eisai şi-a amintit de statuia Buddha din hol.

În Japonia, în China, există obiceiul de a fixa un nimb de aur în jurul capului lui Buddha, pentru a sugera aura. Eisai şi-a amintit brusc de asta – zi de zi venerase statuia respectivă.

Se duse acolo, rupse aureola care înconjura capul acestuia şi i-o oferi samuraiului. „Vinde asta”, spuse Eisai. „Ar trebui şi te scape de probleme”.

Uluit, dar disperat, samuraiul lui aureola şi plecă.

Până şi samuraiul era uluit. Nu se aşteptase la aşa ceva. Până şi el credea că gestul fusese un sacrilegiu. Ce om era acela? Adept al lui Buddha, iar el îi distruge statuia. E un sacrilegiu chiar şi numai să atingi statuia, darămite să smulgi nimbul.

Aceasta este diferenţa dintre o persoană cu adevărat religioasă şi una aşa-zis religioasă.

Persoana aşa-zis religioasă nu face decât să respecte regula; se gândeşte tot timpul la ce este indicat şi ce nu.

Dar o persoană cu adevărat religioasă trăieşte. Pentru ea nu există lucruri indicate sau neindicate.

Compasiunea este atât de infinit de indicată încât, orice faci din compasiune, devine numaidecât indicat.

„Maestre!”, strigă unul dintre discipolii lui Eisai. „Este un sacrilegiu! Cum poţi să faci aşa ceva?”

Chiar şi un discipol înţelege că aşa ceva nu se cuvine. A fost înfăptuit un lucru necuvenit.

Sacrilegiu? Pfui! Nu am făcut decât să pun mintea lui Buddha la lucru, mintea lui plină de iubire şi milă. Sunt convins că dacă însuşi Buddha ar fi auzit povestea samuraiului, şi-ar fi tăiat un braţ pentru a i-l oferi".

A înţelege, este altceva decât a urma pur şi simplu.

Când urmezi ceva anume, aproape că devii orb; atunci regulile trebuie respectate.

Dacă înţelegi, atunci şi tu poţi urma ceva anume, dar nu mai eşti orb. Fiecare moment decide, în fiecare moment conştiinţa ta răspunde, şi tot ce faci este corect.

Una dintre cele mai frumoase poveşti este despre un maestru zen care a cerut, într-o noapte de iarnă, să i se dea voie să se adăpostească la templu.

Tremura pentru că era o noapte foarte rece şi ningea.

Desigur, preotul din templu a fost înţelegător cu el şi i-a spus:

„Poţi să stai aici, dar numai o noapte, pentru că acest templu nu este un hotel. De dimineaţă va trebui să pleci".

În miezul nopţii, preotul auzi deodată un sunet. Sosi în grabă şi nu putu să-şi creadă ochilor. Călugărul stătea lângă un foc pe care îl făcuse în templu. Una dintre statuile lui Buddha dispăruse. În Japonia, statuile lui Buddha sunt sculptate în lemn.

Preotul întrebă: „Unde este statuia?"

Maestrul îi arătă focul şi îi spuse: „Era foarte frig şi tremuram".

Preotul îi zise: „Pesemne că eşti nebun! Nu vezi ce ai făcut? Era statuia lui Buddha. I-ai dat foc lui Buddha!"

Maestrul privi în focul care se stingea, apoi începu să scurme cu un băţ.

Preotul întrebă: „Ce faci?”

El spuse: „Încerc să dau de oasele lui Buddha”.

Preotul zise: „Eşti cu adevărat nebun! Este un Buddha dih lemn. Nu are oase”.

Atunci maestrul zise: „Mai e mult până să se lumineze afară şi se face din ce în ce mai frig. De ce nu îi aduci şi pe ceilalţi doi Buddha?”

Desigur că maestrul a fost imediat alungat din templu.

Acest om era periculos!

În timp ce era gonit de la templu, acesta spunea:

„De ce daţi afară un Buddha viu? în numele unui Buddha din lemn? Buddha cel viu suferea atât de mult încât a trebuit să îi arăt compasiune. Dacă Buddha ar fi fost viu, ar fi făcut acelaşi lucru. El însuşi mi-ar fi dat toate cele trei statui. Ştiu asta! Ştiu în adâncul inimii mele că ar fi făcut la fel”.

Dar cine să îl asculte? L-au aruncat în zăpadă şi au închis uşile.

De dimineaţă, când preotul a ieşit din templu, l-a văzut pe maestru stând lângă o piatră cu câteva flori pe ea, venerând-o.

Preotul a venit la el şi i-a spus: „Ce faci acum? Venerezi o piatră?”

Maestru a răspuns: „Ori de câte ori vine momentul rugăciunii, îl creez pe Buddha al meu oriunde, pentru că el e tot timpul prin preajmă. Piatra aceasta este la fel de bună precum statuile tale de lemn dinăuntru”.

Este o chestiune de atitudine. Când priveşti cu ochi care venerează, totul devine divin.

Ţine minte – povestea despre Eisai este uşor de înţeles întrucât compasiunea este îndreptată spre altcineva.

Povestea aceasta este chiar mai dificilă şi mai complexă, întrucât compasiunea este arătată sie însuşi.

O persoană care înţelege cu adevărat nu e dură nici cu sine, nici cu ceilalţi, pentru că e una şi aceeaşi energie.
O persoană care înţelege cu adevărat nu este masochistă. Nu este nici sadică şi nici masochistă.

O persoană care înţelege cu adevărat pur şi simplu înţelege că nu există nicio distincţie – totul este divin, inclusiv ea însăşi. Şi trăieşte cu această înţelegere profundă.

A trăi cu înţelegere profundă înseamnă compasiune.

Nu încerca să o exersezi; relaxează-te profund în meditaţie.

Intră într-o stare de destindere interioară în meditaţie, şi vei fi capabil să miroşi parfumul care provine din cele mai ascunse cotloane ale fiinţei tale.

Apoi floarea va înflori şi compasiunea se va răspândi.

Meditaţia este floarea, iar compasiunea este parfumul ei.

O DORINŢĂ ESTE O DORINŢĂ. RĂSPUNSURI LA ÎNTREBĂRI

„Ai putea să vorbeşti despre dorinţa de a-i ajuta pe oameni, despre diferenţele şi asemănările dintre această dorinţă şi alte forme de dorinţă?”

Dorinţa este dorinţă; nu este nicio diferenţă. Fie că vrei să ajuţi oamenii sau că vrei să îi răneşti, natura dorinţei rămâne aceeaşi.

Un buddha nu doreşte să ajute oamenii.

El ajută oamenii, dar nu există dorinţă în asta; este ceva spontan. Nu este decât parfumul unei flori care tocmai a înflorit.

Floarea nu îşi doreşte ca parfumul să se răspândească spre oameni pe aripile vântului. Dacă acel parfum ajunge sau nu la oameni, nu este preocuparea florii.

Dacă ajunge, se întâmplă în mod accidental; dacă nu ajunge, e tot accidental.

Floarea îşi eliberează spontan parfumul.

Soarele răsare – nu are dorinţa de a-i trezi pe oameni, nu are dorinţa de a face florile să înflorească, nu are dorinţa de a ajuta păsările să cânte. Lucrul acesta se întâmplă de la sine.

Un buddha ajută nu pentru că îşi doreşte să ajute pentru că natura lui este însăşi compasiunea.

Orice om care meditează devine plin de compasiune, dar nu devine un „slujitor al oamenilor”.

Slujitorii oamenilor sunt răuvoitori; lumea a suferit prea mult pentru că serviciul pe care l-au adus aceşti „slujitori” este, de fapt, o dorinţă care se dă drept compasiune, iar dorinţa nu poate fi niciodată plină de compasiune.

Dorinţa este întotdeauna exploatare.

Poţi exploata în numele compasiunii; poţi exploata folosind nume frumoase.

Poţi vorbi despre serviciul adus umanităţii şi despre frăţie, sau despre religie, şi Dumnezeu, şi adevăr.

Vorbele tale frumoase nu vor aduce decât mai multe şi mai multe războaie, mai multă şi mai multă vărsare de sânge – mai mulţi oameni vor fi crucificaţi şi arşi de vii. Doar asta se întâmplă de milenii.

Iar dacă nu ajuţi la instaurarea unui nou tip de înţelegere în lume, totul va continua în acelaşi fel şi pe viitor.

Primul lucru pe care trebuie să îl ţii minte este acela că dorinţa e aceeaşi, fie că îţi doreşti să ajuţi sau să faci rău.

Nu este o chestiune de obiect al dorinţei; este o problemă ce ţine de natura dorinţei ca atare.

Natura dorinţei este cea care te duce în viitor, cea care aduce în discuţie ziua de mâine.

Iar odată cu ziua de mâine sosesc şi toate grijile, toate anxietăţile cu privire la eventuala sau imposibila ta reuşită.

Teama de eşec şi ambiţia succesului vor fi acolo – fie că îţi doreşti bani sau victorie, fie că îţi doreşti să simţi compasiune faţă de oameni şi să îi salvezi, este acelaşi joc. Doar numele se schimbă

Este esenţial să înţelegi acest lucru.

Un om i-a spus lui Buddha: „Aş vrea să îi ajut pe oameni, învaţă-mă!”

Buddha l-a privit şi s-a întristat.

Omul a fost uimit, confuz. „De ce te-ai întristat? Am

spus ceva greşit?”

Buddha i-a răspuns: „Cum ai putea să ajuţi oamenii?
Nu te-ai ajutat nici măcar pe tine! Nu vei face decât să îi răneşti în numele ajutorului”.

Înainte de orice, adu lumină în fiinţa ta.
Lasă flacăra să se aprindă în conştiinţa ta… şi nu vei mai pune această întrebare. Atunci, în mod firesc, prezenţa ta şi tot ce vei face vor fi de mare ajutor.

Dorinţa este dorinţă.
Nu există nici dorinţă materială şi nici dorinţă spirituală.
Este o gratificare a egoului, ajută-i pe oameni şi vei deveni mai sfânt decât ceilalţi.
Vei deveni mai înţelept decât alţii – tu ştii, iar ei nu.
Vrei să ajuţi pentru că ai ajuns la destinaţie, în timp ce ei sunt nişte ignoranţi pierduţi în întuneric, şi tu vrei să devii o lumină pentru ei.
Vrei să devii stăpân şi vrei să îi reduci la statutul de discipoli.
Dacă dorinţa este acolo, atunci această dorinţă nu îi va ajuta – şi nu te va ajuta nici pe tine. Vă va dăuna atât ţie, cât şi lor.
E o sabie cu două tăişuri; îi va tăia pe ceilalţi şi te va tăia şi pe tine. Este ceva distructiv, nu poate fi ceva creativ.

Mai există un tip de ajutor care nu vine din dorinţă, care nu se dezvoltă din nicio proiecţie a egoului.
Acel tip de ajutor, acea formă de compasiune are loc doar atunci când ajungi la piscul ultim al meditaţiei, niciodată înainte.
Când primăvara soseşte în conştiinţa ta, când toate florile din tine înfloresc, parfumul lor începe să se împrăştie spre ceilalţi.
Nici nu este nevoie să îţi doreşti să se întâmple aşa. De fapt, nu poţi interveni în niciun fel. Chiar dacă vrei să

previi, nu o poţi face.

Este inevitabil ca parfumul să ajungă la ceilalţi. Va deveni o lumina în viaţa lor, va anunţa un nou început – nu pentru că îţi doreşti asta, ci pentru că eşti transformat.

«Există o meditaţie budistă numită Maitri Bhavana.

Începe cu aceste cuvinte pe care ţi le adresezi ţie însuţi: „Fie ca eu să fiu bine, fie ca eu să fiu fericit, fie ca eu să fiu lipsit de duşmănie, fie ca eu să fiu lipsit de rea-voinţă faţă de mine însumi”.

După ce eşti pătruns de sentimentul generat de aceste gânduri, următoarea fază a meditaţiei constă din a-l extinde spre ceilalţi – pentru început, trebuie să vizualizezi oamenii pe care îi iubeşti şi să le oferi acest sentiment de bine; apoi să faci la fel cu oamenii pe care îi iubeşti mai puţin, până ajungi să simţi compasiune chiar pentru cei pe care îi urăşti.

Am simţit de multe ori că meditaţia aceasta mă deschidea cumva faţă de ceilalţi. Am renunţat însă la ea pentru că am văzut în ea pericolul unei autohipnoze.

Încă mă simt atras de această meditaţie, dar sunt confuz, nu ştiu dacă ar trebui să o reiau, eventual cu o atitudine diferită, sau să renunţ complet la ea.

Ai putea vorbi despre această meditaţie? Ţi-aş fi recunoscător.»

Maitri Bhavana este una dintre cele mai pătrunzătoare meditaţii.

Nu trebuie să îţi fie teamă că ar fi o formă de autohipnoză; nu e aşa ceva. De fapt, este într-un fel o de-hipnotizare. Pare a fi hipnoză pentru că este procesul invers. Este ca şi cum ai fi venit să mă vizitezi de la tine de acasă, ai fi luat-o pe un drum, iar acum, la întoarcere o iei pe acelaşi drum.

Singura diferenţă este că spatele tău va fi îndreptat

spre casa mea. Drumul va fi acelaşi, tu vei fi acelaşi, dar faţa ta era îndreptată spre casa mea în timp ce veneai; acum eşti cu spatele la casa mea.

Omul este deja hipnotizat.

Acum nu se mai pune problema să fii hipnotizat sau nu – eşti deja hipnotizat, întregul proces al societăţii este o formă de hipnoză.

Cuiva i se spune că este creştin, şi i se repetă constant acest lucru, încât mintea lui ajunge să considere că el este cu adevărat creştin.

Cineva e hindus, altcineva e mahomedan... toate acestea sunt forme de hipnoză.

Eşti deja hipnotizat.

Dacă crezi că eşti nefericit, şi asta este o formă de hipnoză. Dacă crezi că ai prea multe probleme, şi asta e tot o hipnoză.

Tot ceea ce eşti este o formă de hipnoză. Societatea ţi-a inoculat ideile acestea, iar acum eşti plin de aceste idei şi condiţionări.

Maitri Bhavana este o formă de de-hipnoză: este efortul de a-ţi readuce mintea ta naturală; este efortul de a-ţi reda chipul originar; este efortul de a te readuce la punctul în care te aflai în momentul naşterii, atunci când încă nu erai corupt de către societate.

Când se naşte un copil, el este în starea de Maitri Bhavana.

Maitri Bhavana înseamnă un sentiment profund al prieteniei, al iubirii, al compasiunii.

Când se naşte un copil, acesta nu cunoaşte ura, cunoaşte doar iubirea.

Iubirea există în mod intrinsec în el; ura o va învăţa mai târziu. Iubirea este intrinsecă; furia o va învăţa mai târziu.

Gelozia, posesivitatea, invidia, pe toate acestea le va învăţa mai târziu.

Acestea sunt lucrurile pe care societatea le va inocula copilului; cum să fie gelos, cum să fie plin de ură, cum să fie plin de furie şi violenţă. Sunt lucrurile pe care le va învăţa de la societate.

Când un copil se naşte, el nu este decât iubire simplă. Trebuie să fie aşa, pentru că nu a cunoscut altceva.

În burta mamei lui nu a întâlnit niciun duşman. A trăit în iubire profundă timp de nouă luni, înconjurat de iubire, hrănit de ea.

Nu cunoaşte nimic din ceea ce înseamnă duşmănia. Nu o cunoaşte decât pe mama lui şi iubirea ei.

La naştere, întreaga lui experienţă este iubirea, aşa că ce ar putea să ştie el despre ură?

Această iubire o aduce cu el la naştere; acesta este chipul lui originar.

Apoi vor interveni necazurile şi alte experienţe. Va începe să îşi piardă încrederea în oameni. Un nou-născut se naşte pur şi simplu încrezător.

Am auzit o poveste:

Un bărbat împreună cu băieţelul lui au intrat într-o frizerie.

După ce bărbatul a primit tratamentul complet – bărbierit, şamponat, manichiură, tuns etc. –, l-a pus pe băieţel pe scaun.

„Mă duc să cumpăr o cravată”, i-a spus bărbatul bărbierului. „Mă întorc în câteva minute”.

Când bărbierul a terminat cu tunderea băieţelului, văzând că tatăl acestuia nu mai apărea, el i-a spus copilului: „Se pare că tatăl tău a uitat de tine”.

„Nu era tatăl meu”, a spus băieţelul. „A venit pur şi simplu la mine, m-a luat de mână şi mi-a spus: «Haide,

fiule, ne vom tunde gratis.»”.

Copiii sunt foarte încrezători, dar cu timpul vor exista experienţe în care vor fi amăgiţi şi care le vor cauza necazuri, în care vor întâmpina opoziţie. În care vor fi înfricoşaţi.

Uşor, uşor, vor învăţa toate şmecheriile lumii. Asta li s-a întâmplat tuturor, mai mult sau mai puţin.

Acum, Maitri Bhavana nu face decât să creeze aceeaşi situaţie; este o de-hipnoză.

Este un efort de a te scăpa de ură, de furie, de gelozie, de invidie şi de a te readuce la starea în care erai atunci când ai venit pe lume.

Dacă vei continua să practici această formă de meditaţie, vei începe prin a te iubi pe tine mai întâi – pentru că eşti mai aproape de tine decât oricine altcineva.

Apoi vei începe să oferi iubirea, prietenia, compasiunea, sentimentele, gândurile bune, binecuvântările tale – le vei oferi oamenilor pe care îi îndrăgeşti, prietenilor, iubiţilor.

Apoi, uşor, uşor, vei începe să le oferi şi oamenilor pe care nu îi iubeşti prea mult, şi oamenilor faţă de care eşti indiferent – pe care nici nu îi iubeşti, nici nu îi urăşti şi apoi, încetul cu încetul, le vei oferi celor pe care îi urăşti.

Treptat, te vei de-hipnotiza.

Vei începe să creezi din nou un pântec de iubire în jurul tău.

Când un Buddha stă, el stă în existenţă ca şi cum existenţa ar fi devenit din nou pântecul mamei lui.

În acea stare nu există duşmănie. A reuşit să ajungă la natura lui originară. A ajuns să cunoască ceea ce e esenţial în el însuşi.

Acum poţi chiar să îl ucizi, dar nu îi poţi distruge compasiunea. Chiar şi murind, el va rămâne plin de compasiune faţă de tine.

Îl poţi ucide, dar nu îi poţi ucide încrederea.

Acum ştie că încrederea este ceva atât de elementar, încât dacă îţi pierzi încrederea, pierzi tot.

Iar dacă nu îţi pierzi încrederea, dar pierzi orice altceva, atunci nimic nu este cu adevărat pierdut. îi poţi lua totul, dar nu îi poţi lua încrederea.

Maitri Bhavana este o meditaţie frumoasă; nu trebuie să renunţi la ea. îţi va fi de un imens ajutor. Este o destructurare.

Egoul este creat din urî, duşmănie şi conflict.

Dacă vrei să renunţi la ego, va trebui să creezi mai multe sentimente de iubire. Atunci când iubeşti, egoul dispare.

Dacă iubeşti mult şi iubeşti necondiţionat şi iubeşti totul, atunci egoul nu poate exista. Egoul este cel mai prostesc lucru care i se poate întâmpla unui om.

Odată ce s-a întâmplat, este foarte dificil chiar şi să-l mai vezi, pentru că îţi înceţoşează vederea.

Am auzit o poveste:

Mulla Nasruddin şi cei doi prieteni ai lui vorbeau despre asemănări.

Primul prieten a zis: „Faţa mea seamănă cu cea a lui Winston Churchill. Am fost deseori confundat cu el”.

AL doilea a zis: „În cazul meu, oamenii cred că sunt Richard Nixon şi îmi cer autograful”.

Mulla a zis: „Asta nu-i nimic. Eu, unul, am fost deseori confundat cu însuşi Dumnezeu”.

Cei doi prieteni l-au întrebat la unison: „Cum aşa?”

Mulla Nasruddin le-a răspuns: „Ei bine, când am fost condamnat şi dus la închisoare pentru a patra oară, paznicul puşcăriei m-a văzut şi mi-a spus:

«Doamne, ai venit din nou!»”.

Odată ce egoul s-a instalat, acesta nu face altceva decât să adune de peste tot – lucruri cu sens, lucruri fără

sens –, dar continuă să se simtă important.

În dragoste spui: „Şi tu eşti important, nu numai eu”.

Când iubeşti pe cineva, ce îi spui acelei persoane?
Poate că te exprimi prin vorbe sau nu, dar ce este cu adevărat în adâncul inimii tale?

Spui, fie prin cuvinte, fie în tăcere: „Tu eşti la fel de important pe cât sunt eu”.

Dacă iubirea ta devine din ce în ce mai mare, vei spune: „Tu eşti chiar mai important decât mine. Dacă intervine o situaţie în care numai unul singur poate supravieţui, eu aş muri pentru tine şi mi-aş dori ca tu să trăieşti”.

Celălalt a devenit mai important: eşti gata să te sacrifici pe tine pentru cel pe care îl iubeşti.

Şi dacă vei continua să împrăştii iubirea, la fel cum se întâmplă în Maitri Bhavana, atunci, uşor, uşor, începi să dispari.
Multe vor fi momentele când nu vei mai fi – complet tăcut, fără niciun ego, fără centru, doar spaţiu pur.
Buddha spune: „Atunci când această stare devine permanentă, iar tu te-ai integrat în acest spaţiu pur, atunci eşti iluminat”.

Când ai scăpat complet de ego, devii iluminat: când ai devenit atât de lipsit de ego încât nici nu mai poţi să spui „eu sunt”, nici nu mai poţi să spui „eu sunt sinele”.

Cuvântul pe care îl foloseşte Buddha pentru a denumi această stare este anatta: „ne-fiinţă”, „non-fiinţă”, „non-sine”. Nu poţi nici măcar să mai rosteşti cuvântul „eu”, însuşi cuvântul devine profan.

În iubirea profundă, „eu” dispare. Eşti destructurat.

Atunci când se naşte un copil, acesta vine pe lume fără niciun „eu”.

Pur şi simplu este – o coală albă, nimic nu e scris pe ea. Societatea este cea care va începe să scrie şi îi va îngusta conştiinţa.

Societatea va începe uşor, uşor să fixeze un rol pentru el. „Acesta este rolul tău: acesta eşti tu” – iar el va rămâne legat de acel rol.

Rolul nu îi va permite să fie fericit, pentru că fericirea este posibilă doar atunci când eşti infinit.

Când eşti îngust, nu poţi fi fericit.

Fericirea nu este o funcţie a îngustimii; fericirea este o funcţie a spaţiului infinit. Când există atât spaţiu în tine încât întregul poate sălăşlui, abia atunci poţi fi fericit.

Maitri Bhavana îţi poate fi de mare ajutor.

Partea a II-a.
VEŞMINTELE OII. CEEA CE NU ESTE COMPASIUNEA

Cei orbi nu îi pot ajuta pe cei orbi.

Cei care orbecăie în întuneric nu pot să îi conducă pe ceilalţi spre lumină.

Cei care nu cunosc imortalitatea nu îi pot ajuta pe ceilalţi să scape de teama de moarte.

Cei care nu trăiesc total şi intens, al căror cântec nu vine din inimă, al căror zâmbet este pictat fals pe buze, acei oameni nu pot să îi ajute pe ceilalţi să fie autentici şi sinceri.

Aceia care sunt ipocriţi, care pretind a fi ceva ce nu

sunt nu îi pot ajuta pe ceilalţi să fie oneşti.

Cei care nu sunt încă ei înşişi, cei care nu ştiu nimic despre ei înşişi, cei care nu au habar despre individualitatea lor – cei care sunt pierduţi în propria personalitate, o personalitate falsă, fabricată de societate – nu pot ajuta pe nimeni să obţină individualitatea.

Chiar şi dacă au intenţii bune, acest lucru nu este posibil, pur şi simplu.

Dacă flacăra vieţii tale nu arde, cum ai putea să aprinzi lămpile stinse ale celorlalţi?

Trebuie să arzi; numai atunci le vei putea da şi altora din flacăra ta.

Trebuie înainte de toate să fii rebel pentru a putea împrăştia rebeliunea în jurul tău.

Dacă arzi, dacă arzi în flăcări, atunci poţi crea un foc imens a cărui flacără să urce dincolo de viziunea ta. Dar înainte de toate trebuie să arzi tu în flăcări.

Orbul care conduce alt orb… misticul Kabir spune că amândoi vor cădea în fântână.

Cuvintele lui sunt: „Andha andham thelia dono koop padant”. – „Orbul îl conducea pe orb, şi au căzut amândoi în fântână”.

Trebuie să ai ochi pentru a-l putea conduce pe un orb la un medic – nu există altă cale.

Poţi doar să împarţi cu ceilalţi ceea ce ai.

Dacă eşti nefericit, nu vei împărţi decât nefericire. Iar când doi oameni nefericiţi sunt împreună, nefericirea lor nu este doar dublată, ci este multiplicată.

Acelaşi lucru se întâmplă în cazul beatitudinii tale, acelaşi lucru se întâmplă în cazul rebeliunii tale, acelaşi lucru se întâmplă în cazul tuturor experienţelor.

Orice ţi-ai dori să fie lumea, trebuie ca înainte de

toate tu să fii un model. Trebuie să treci testul focului, ca să poţi dovedi filosofia de viaţă prin propriul exemplu. Nu poţi să argumentezi la nesfârşit.

Raţionamentele şi argumentele nu îţi vor fi de ajutor; numai experienţa ta le poate da celorlalţi gustul iubirii, al meditaţiei, al tăcerii, al religiozităţii.

Nu încerca să ajuţi pe nimeni înainte de a fi trăit tu experienţa – nu vei face altceva decât să creezi un haos şi mai mare în cealaltă persoană.

Ceilalţi sunt deja în haos. Secole de moşteniri de tot felul au adus haosul în lume.

Va fi foarte drăguţ din partea ta dacă nu îi vei ajuta, pentru că ajutorul va fi foarte periculos; ajutorul tău va fi foarte riscant pentru cealaltă persoană.

Înainte de orice, parcurge tu drumul, ca să ştii perfect unde anume te va conduce – numai atunci îi vei putea ajuta pe ceilalţi să meargă pe calea lor.

Este foarte dificil să comunici în această lume.

Trebuie să înveţi cum să îţi comunici experienţele, astfel ca ceea ce ajunge la ceilalţi să fie exact ceea ce vrei să spui; în caz contrar, există posibilitatea ca tu să crezi că le oferi nectar celorlalţi, şi de fapt să se dovedească a fi otravă în viaţa lor. Sunt deja suficient de otrăviţi!

Este mai bine să te cureţi pe tine întâi, să faci ca ochii tăi să fie mai transparenţi pentru a vedea mai bine.

Poate că – poate doar, chiar şi atunci – vei putea fi capabil să îi ajuţi pe ceilalţi.

Intenţia este bună, dar binele nu se face doar datorită intenţiilor bune.

O zicală străveche spune că drumul spre iad este pavat cu bune intenţii.

Sunt milioane de oameni care ajută cu intenţii bune, care le dau sfaturi celorlalţi – şi nici nu se obosesc să se gândească la faptul că nici măcar ei înşişi nu ţin cont de propriul sfat.

Dar plăcerea de a da sfaturi este atât de mare… cui îi pasă dacă eu iau aminte sau nu la propriile-mi sfaturi?

Plăcerea de a da sfaturi este o plăcere subtilă, egoistă.

Persoanele pe care le sfătuieşti devin ignorante; tu devii cunoscător.

Sfatul este singurul lucru din lume pe care toată lumea îl dă, dar nimeni nu îl primeşte; şi este un lucru bun faptul că nimeni nu îl primeşte, pentru că este dat de oameni care nu ştiu nimic – deşi nu există nicio intenţie rea în spatele lui.

Ţine minte, în însăşi natura lucrurilor, dacă vrei să schimbi lumea, trebuie să te schimbi mai întâi pe tine.

Revoluţia trebuie să înceapă de la tine. Numai atunci vei putea să o răspândeşti şi în inimile celorlalţi.

Trebuie ca, înainte de toate, tu să dansezi, şi apoi vei vedea miracolul – ceilalţi au început şi ei să danseze.

Dansul este contagios; aşa sunt şi iubirea, mulţumirea, religiozitatea, rebeliunea – toate sunt contagioase.

Dar înainte de toate, trebuie ca tu să ai flacăra pe care vrei să o vezi în ochii celorlalţi.

BUNĂTATEA PLINĂ DE IUBIRE ŞI ALTE AMĂGIRI ALE MĂREŢIEI

https://www.facebook.com/photo. php? fbid = 10203272081240996 & set =

a.4317517074311.1073741856.1778520506 & type = 3 & theater

Compasiunea este înflorirea supremă a conştiinţei. Este pasiunea eliberată de întuneric, pasiunea scăpată din robia de orice fel; este pasiunea fără otravă. Pasiunea devine compasiune. Pasiunea este sămânţa, compasiunea este înflorirea ei.

Dar compasiunea nu este bunătate, bunătatea nu este compasiune. Bunătatea este o atitudine condusă de ego, ea îţi întăreşte egoul.

Când eşti bun cu cineva, simţi că eşti într-o poziţie superioară acelei persoane.

Când eşti bun cu cineva, în spatele bunătăţii ascunzi de fapt o imensă insultă – îl umileşti pe celălalt şi te simţi fericit umilindu-l.

Tocmai de aceea bunătatea nu poate fi iertată.

Persoana cu care ai fost bun va rămâne cumva, într-un fel, plină de furie, şi este foarte posibil să vrea să se răzbune. Asta pentru că bunătatea este doar la suprafaţă o formă de compasiune, dar în profunzime nu are nimic de-a face cu compasiunea.

Are alte motivaţii, care vor fi vădite ulterior

Compasiunea este complet lipsită de motive – nu are niciun motiv.

Există pentru că tu ai şi oferi – nu pentru că ar avea nevoie celălalt. Compasiunea nu îl ia deloc în calcul pe celălalt. Întrucât deţii atât de mult, începi să înfloreşti.

Compasiunea este spontană, naturală, e precum respiraţia.

Bunătatea este o atitudine cultivată.

Bunătatea este un fel de viclenie; este calculată, este aritmetică.

Ai auzit cu siguranţă una dintre cele mai importante

zicale – apare în aproape toate evangheliile şi scripturile, într-o formă sau alta – „fă-le altora ceea ce ţi-ar plăcea să ţi se facă ţie”.

Aceasta este o atitudine calculată, nu este compasiune. Nu are nimic de-a face cu religiozitatea – este o formă foarte joasă de moralitate, o moralitate lumească. „Fă-le altora ceea ce ţi-ar plăcea să ţi se facă ţie”. O faci doar pentru că ţi-ar plăcea ca şi ţie să ţi se întoarcă favoarea. Este o atitudine egoistă, egocentrică, egotistă.

Nu îl ajuţi pe celălalt, nu îl iubeşti pe celălalt – într-un mod foarte ocolit nu faci decât să te serveşti pe tine. îl foloseşti pe celălalt.

Este un egoism luminat, e adevărat, dar tot egoism este – un egoism foarte inteligent, dar tot egoism.

Compasiunea este o înflorire necalculată, vine de la sine. Oferi pentru că pur şi simplu nu există alt mod de a fi pentru tine.

Ţine minte, aşadar, primul lucru: compasiunea nu este bunătate, într-un anume sens în sensul pe care îl dai tu cuvântului bunătate, compasiunea nu e bunătate.

În alt sens, compasiunea este singura bunătate adevărată. Nu „eşti bun” cu cineva, nu eşti mai important decât celălalt, pur şi simplu eliberezi energia pe care o primeşti de la întreg. Vine de la întreg şi se duce înapoi la întreg – nu stai în calea ei precum un obstacol, asta este tot.

Când Alexandru cel Mare călătorea spre India, s-a dus să îl vadă pe marele mistic Diogene.

Diogene era întins pe malul unui râu, stătea la plajă.

Alexandru cel Mare îşi dorise dintotdeauna să îl întâlnească pe Diogene, pentru că auzise că acest om nu avea nimic şi cu toate acestea nu exista un om mai bogat decât el. Avea ceva în el, era o fiinţă luminoasă.

Oamenii obişnuiau să spună: „Este un cerşetor, dar de fapt este un împărat”.

Prin urmare, lui Alexandru cel Mare acest lucru i-a stârnit curiozitatea. Auzind că Diogene era prin apropiere, s-a dus la el.

De dimineaţă, la răsăritul soarelui, Diogene stătea gol pe nisip…

Alexandru cel Mare îi spuse: „Mă bucur să te întâlnesc. Ce am auzit despre tine pare a fi adevărat. Nu am întâlnit un om mai fericit. Ce aş putea face pentru dumneata?”

Iar Diogene îi răspunse: „Doar să te dai la o parte, îmi stai în soare. Şi ţine minte, nu trebuie să blochezi niciodată lumina soarelui. Eşti periculos, poţi împiedica soarele să ajungă la mulţi oameni. Doar stai deoparte”.

Compasiunea nu este ceva ce poţi da celorlalţi; ea pur şi simplu înseamnă să nu blochezi razele soarelui.

Trebuie să înţelegi sensul ei: să nu blochezi dumnezeirea. Înseamnă să devii vehicul al divinului, să permiţi divinului să curgă prin tine. Devii un bambus gol, iar divinul curge prin tine.

Numai bambusul gol poate deveni un flaut, pentru că numai bambusul gol este capabil să lase cântecul să treacă prin el.

Compasiunea nu vine de la tine. Compasiunea vine din existenţă, din divin.

Bunătatea vine de la tine – acesta este cel dintâi lucru pe care trebuie să îl înţelegi.

Bunătatea este ceva ce faci tu, compasiunea este ceva ce face existenţa. Tu pur şi simplu nu îi sta în cale. Permite razelor soarelui să cadă, să pătrundă, să se ducă oriunde îşi doresc.

Bunătatea întăreşte egoul, iar compasiunea este posibilă numai atunci când egoul a dispărut complet.

Nu te lăsa păcălit de dicţionare, pentru că în dicţionare vei găsi că bunătatea este sinonimă cu compasiunea. Dar nu aşa stau lucrurile în dicţionarul adevărat al existenţei.

În religia zen nu există decât un dicţionar, cel al universului.

Mahomedanii au Coranul ca scriptură, hinduşii au Vedele, sikhii au Gurugranth, creştinii au Biblia, iar evreii au Talmudul.

Dacă mă întrebi pe mine care este scriptura maeştrilor zen, eu ţi-aş răspunde că nu au nicio scriptură, scriptura lor este universul. Aceasta este şi frumuseţea religiei zen.

În fiecare piatră există o predică, prin fiecare tril al păsărilor vorbeşte Dumnezeu. În fiecare mişcare din jurul tău existenţa dansează.

Compasiunea este atunci când permiţi acestui cântec etern să te traverseze, să pulseze în tine – când cooperezi cu această divinitate, când eşti mână în mână cu ea.

Nu are nimic de-a face cu tine; trebuie ca mai întâi tu să dispari pentru a-i permite ei să apară. Pentru ca să fie cu putinţă compasiunea, tu trebuie să dispari complet – ea nu poate curge decât în absenţa ta.

Bunătatea cultivată te face foarte egotic. Poţi vedea chiar şi tu; oamenii buni sunt egotici, mai egotici decât cei cruzi.

Este ciudat – omul care este crud simte măcar puţină vinovăţie, dar aşa-zisele persoane bune se simt în regulă, mai sfinte decât oricine, întotdeauna deasupra celorlalţi.

Omul bun este foarte conştient de sine în ceea ce face; fiecare act de bunătate conferă şi mai multă energie

şi forţă egoului său. Devine pe zi ce trece din ce în ce mai măreţ. Toată povestea este o gratificare a egoului.

Acesta este primul lucru pe care trebuie să îl înţelegi, compasiunea nu este aşa-zisa bunătate.

Are partea esenţială a bunătăţii în ea – partea de blândeţe, de empatie, de lipsă de duritate, de creativitate, de întrajutorare.

Dar nimic nu este rezultatul unei acţiuni din partea ta; totul curge prin tine. Vine din existenţă, iar tu eşti fericit şi plin de recunoştinţă pentru că existenţa te-a ales ca vehicul.

Devii transparent şi bunătatea trece prin tine. Devii un pahar transparent, pentru ca soarele să poată trece prin tine – nu îi pui beţe în roate.

Este bunătate pură, fără urmă de ego în ea.

Al doilea lucru pe care trebuie să îl înţelegi este următorul: compasiunea nu este nici aşa-zisa iubire.

Are calitatea esenţială a iubirii, dar nu este ceea ce tu cunoşti ca fiind iubire.

Iubirea ta nu este decât dorinţă carnală deghizată în iubire. Iubirea ta nu are nimic de-a face cu iubirea – este o formă de exploatare a celuilalt, în numele a ceva frumos, cu un slogan minunat.

Continui să spui „Te iubesc!” – dar ai iubit vreodată, cu adevărat, pe cineva? Pur şi simplu i-ai folosit pe ceilalţi; nu ai iubit. Cum ar putea fi iubire folosirea celuilalt?

De fapt, a te folosi de celălalt este cel mai distructiv act posibil care există în lume – a-l folosi pe celălalt ca un mijloc pentru a atinge un scop este criminal.

Immanuel Kant, referindu-se la conceptul lui de moralitate, spune că a-l folosi pe celălalt ca mijloc este imoralactul imoral fundamental. Nu îl folosi pe celălalt ca

un mijloc, deoarece fiecare persoană este un scop în sine. Respectă-l pe celălalt ca pe un scop în sine.

Atunci când îl respecţi pe celălalt ca pe un scop în sine, abia atunci iubeşti.

Când începi să îl foloseşti pe celălalt – soţul îşi foloseşte soţia, soţia îşi foloseşte soţul –, motivele sunt prezente. Poţi vedea peste tot în jurul tău acest lucru.

Oamenii nu sunt distruşi de ură, sunt distruşi de aşa-zisa lor dragoste.

Şi pentru că o numesc dragoste, nu o cercetează cu atenţie. Întrucât o numesc dragoste, ei gândesc că totul este bine şi în regulă. Nu este aşa.

Umanitatea suferă de această boală, aşa-numita dragoste. Dacă priveşti în profunzime, vei găsi doar dorinţă carnală pură. Dorinţa carnală nu este iubire.

Dorinţa carnală vrea să obţină, iubirea vrea să dea.

Dorinţa carnală pune accentul pe următorul lucru: „Ia cât poţi de mult şi oferă cât mai puţin. Oferă mai puţin, ia mai mult. Iar dacă trebuie să oferi, oferă doar ca momeală”.

Dorinţa carnală nu este decât un târg.

Da, trebuie să dai ceva, întrucât vrei să obţii ceva – dar ideea este să obţii cât mai mult şi să dai cât mai puţin. Acesta este modul în care acţionează mintea.

Dacă obţii fără să dai, foarte bine! Dacă nu poţi să obţii fără să dai, atunci oferă foarte puţin; pretinde a da mult, şi smulge totul de la celălalt.

Dorinţa carnală este exploatare. Iubirea nu este exploatare. Prin urmare, compasiunea nu este iubire în sensul obişnuit, şi totuşi este iubire în adevăratul ei sens.

Compasiunea doar oferă, nu cunoaşte noţiunea de a primi înapoi. Nu este vorba că nu primeşte înapoi, nu – să nu crezi asta nicio secundă.

Când oferi fără să te gândeşti la ce vei primi în

schimb, vei primi de 1 ooo de ori mai mult. Dar asta este o altă treabă; nu are nimic de-a face cu tine.

Şi când vrei să primeşti prea mult, de fapt vei fi doar amăgit; nu vei primi nimic. La final, vei fi doar deziluzionat.

Orice poveste de dragoste sfârşeşte în deziluzie.

Ai fost atent la faptul că orice poveste de dragoste te lasă, în cele din urmă, într-o stare de tristeţe, depresie, cu sentimentul de a fi fost înşelat?

Compasiunea nu cunoaşte deziluzia, întrucât ea nu începe printr-o iluzie.

Compasiunea nu cere nimic în schimb, nu are nevoie de aşa ceva.

Mai întâi, pentru că persoana plină de compasiune simte că „nu e energia mea aceea pe care o ofer, e energia existenţei înseşi. Cine sunt eu să cer ceva în schimb? Chiar şi să ceri un mulţumesc este lipsit de sens”.

Asta s-a întâmplat atunci când un om a venit la Iisus, Iisus l-a atins şi l-a vindecat.

Omul i-a mulţumit lui Iisus, era normal, îi era foarte recunoscător. Era bolnav de ani de zile, iar doctorii îi spuseseră că nu avea nicio şansă să se trateze: „Nu se poate face nimic, trebuie să accepţi asta”. Iar acum omul este vindecat!

Dar Iisus i-a spus: „Nu, domnule, nu mie trebuie să îmi mulţumeşti, mulţumeşte-i lui Dumnezeu. Este ceva ce s-a întâmplat între tine şi Dumnezeu! Eu nu am nimic de-a face. Credinţa ta este cea care te-a vindecat, şi energia lui Dumnezeu s-a revărsat asupra ta mulţumită credinţei tale în el.

Eu nu sunt decât cel mult, o punte – o punte prin intermediul căreia energia lui Dumnezeu şi credinţa ta şi-au dat mâna. Nu te gândi la mine, nu mie trebuie să îmi mulţumeşti.

Mulţumeşte-i divinităţii, mulţumeşte-i credinţei tale. Ceva s-a întâmplat între tine şi divinitate. Eu nu am făcut nimic”.

Asta este compasiunea. Compasiunea continuă să dăruiască, dar nu cunoaşte sentimentul dăruirii, nu ştie ce înseamnă „Eu sunt cel care oferă”.

Şi atunci existenţa începe să răspundă în mii de feluri.

Oferi puţină iubire şi iubirea începe să curgă de peste tot. Omul plin de compasiune nu vrea să ia nimic înapoi, nu este lacom.

Nu aşteaptă nimic în schimb, nu face altceva decât să dea. El şi primeşte, dar nu asta este în mintea lui. Prin urmare, al doilea lucru ce trebuie reţinut este următorul: compasiunea nu este aşa-zisa dragoste, şi cu toate astea este adevărata dragoste.

Al treilea lucru ce trebuie ţinut minte: compasiunea este inteligenţa, dar nu este intelectul.

Când inteligenţa este eliberată de forme, de orice forme logice, când inteligenţa nu mai are de-a face cu argumentarea, când inteligenţa este eliberată de aşa-zisa raţionalitate – pentru că raţionalitatea este o formă de închisoare –, când inteligenţa este libertate, abia atunci este ea compasiune.

Un om plin de compasiune este foarte inteligent, dar nu este un intelectual.

Poate să vadă în şi prin lucruri, are ochi adevăraţi care îi permit să vadă, nimic nu-i rămâne ascuns – dar nu merge pe ghicite.

Nu se foloseşte de logică, nu se foloseşte de deducţii, se foloseşte de vederea sa limpede.

Ţine minte: Omul plin de compasiune nu este lipsit de inteligenţă, ci este non-intelectual. Are o inteligenţă de excepţie, este însăşi întruchiparea inteligenţei. Este

strălucire pură. Cunoaşte – dar nu gândeşte.

Ce sens mai are să gândeşti atunci când cunoşti? Gândeşti doar ca un substitut.

Pentru că nu cunoşti, nu îţi rămâne altceva de făcut decât să gândeşti.

Pentru că nu poţi cunoaşte, nu îţi rămâne altceva de făcut decât să gândeşti.

Gândirea este doar un proces de substituţie – şi ţine mine faptul că este un proces foarte sărăcăcios.

Atunci când cunoşti, atunci când vezi, de ce te-ai mai chinui să gândeşti?

Omul plin de compasiune cunoaşte; intelectualul gândeşte.

Intelectualul este un gânditor, iar omul plin de compasiune este un non-gânditor, un non-intelectual.

Omul plin de compasiune este dotat cu inteligenţă, o inteligenţă de excepţie, dar inteligenţa lui nu funcţionează prin tiparul intelectului. Inteligenţa lui funcţionează intuitiv.

Şi al patrulea lucru; compasiunea nu este simţire – întrucât simţirea are multe lucruri în ea, care nu au nicio legătură cu compasiunea.

Simţirea este caracterizată prin sentimentalism, prin emoţie – aceste lucruri nu există în compasiune.

Omul plin de compasiune simte, dar fără emoţii. Simte, dar fără sentimentalisme.

Va face orice este nevoie, cu toate acestea va rămâne neatins. Acesta este un aspect care trebuie înţeles în toată profunzimea lui. Şi odată ce ai înţeles compasiunea, ai înţeles şi ce este buddha.

Cineva suferă – omul cu simţire va începe să plângă. Plânsul nu este de ajutor. Casa cuiva a luat foc – omul cu

simţire va striga şi va plânge şi se va bate cu pumnii în piept. Acest lucru nu ajută.

Omul plin de compasiune va începe să se mişte! Nu va plânge, nu are niciun sens, lacrimile nu ajută. Lacrimile nu pot stinge focul, nu pot deveni medicament pentru suferinţă, nu pot ajuta un om care se îneacă.

Un om se îneacă, iar tu stai la mal şi plângi şi suspini – plângi şi suspini din tot sufletul. Eşti un om cu simţire, fără îndoială, dar nu eşti un om plin de compasiune.

Omul plin de compasiune intră imediat în acţiune. Acţiunea lui este imediată; nu ezită nicio clipă. Acţiunea lui este imediată – în momentul în care ceva răsare în viziunea lui, el traduce acel ceva în acţiune.

Mai precis, el nu traduce – ci acel ceva este tradus în acţiune, înţelegerea şi acţiunea lui sunt două aspecte ale aceluiaşi fenomen, nu sunt două lucruri separate.

Primul aspect se numeşte înţelegere, celălalt se numeşte acţiune. Tocmai de aceea spun că omul religios este prin natura lui implicat – implicat în viaţă. Nu va plânge şi nu va suspina.

Omul plin de simţire pare uneori a fi un om plin de compasiune. Nu te lăsa păcălit – omul plin de simţire nu îţi este de niciun ajutor.

De fapt, nu va face decât să dăuneze şi mai mult. Nu îţi va fi de niciun ajutor, va crea mai multă şi mai multă confuzie. Va întârzia lucrurile în loc să le rezolve.

Omul plin de compasiune este ager. Fără lacrimi, fără emoţii, el pur şi simplu acţionează.

Nu este de gheaţă, dar nici fierbinte. Este pur şi simplu cald – şi rece. Acesta este paradoxul omului plin de compasiune. Este cald pentru că este iubitor, şi cu toate acestea îşi păstrează calmul rece.

Nu şi-l pierde niciodată; orice s-ar întâmpla el rămâne astfel, şi în virtutea acestui calm rece va acţiona şi fiindcă îşi păstrează calmul rece, el ajută.

Aceste patru lucruri trebuie înţelese, şi apoi vei

dobândi o viziune în patru dimensiuni, care îţi va permite să înţelegi ce este compasiunea.

Cum se naşte compasiunea? – întrucât ea nu poate fi cultivată. Dacă o cultivi, devine bunătate.

Cum s-a născut această compasiune?

Nu poţi afla răspunsul citind evangheliile, nu poţi să citeşti şi nici să fii ajutat de ceea ce au spus Buddha şi Iisus, întrucât astfel vei pune în funcţiune intelectul, nu inteligenţa.

Nu poţi continua să iubeşti mai mult şi mai mult, nu în felul în care ai făcut-o până acum.

Dacă mergi în aceeaşi direcţie, nu vei atinge compasiunea. Iubirea ta nu merge în direcţia bună. Dacă vei continua să iubeşti în acelaşi mod – dacă asculţi un Buddha vorbind despre iubire, sau un Iisus vorbind despre iubire, şi te gândeşti: „Bun. Deci trebuie să iubesc mai mult, în felul în care am iubit până acum” –, prin urmare, cantitatea va fi mai mare, dar calitatea va rămâne aceeaşi. Vei merge în aceeaşi direcţie.

Direcţia ta este fundamental greşită. Nu ai iubit.

Când acest lucru va pătrunde adânc în inima ta, faptul că „nu am iubit încă”… Da, este teribil să simţi că nu ai iubit încă – este foarte greu.

Putem crede că ceilalţi nu au iubit – este oricum ceea ce credem deja – „nimeni nu m-a iubit, asta e, oamenii sunt răi” –, dar să vezi că tu nu ai iubit îţi devastează egoul.

Tocmai de aceea oamenii nu vor să vadă că nu au iubit.

Şi pentru că nu vor să vadă, ei chiar nu văd. Şi pentru că nu văd, nu se vor transforma niciodată. Vor continua să meargă în aceeaşi direcţie; vor repeta mecanic aceleaşi lucruri, iar şi iar.

Şi iar şi iar vor fi deziluzionaţi.

Aşadar, cum să faci să apară compasiunea?

Dacă ar fi fost vorba doar despre iubirea ta, ai fi fugit în aceeaşi direcţie. Să fugi mai repede, cu şi mai multă viteză şi cantitate, ar fi lucrul corect pe care trebuie să îl faci.

Dar tu nu te mişti în direcţia bună, prin urmare, dacă începi să mergi mai repede, te vei îndepărta şi mai mult de compasiune, nu vei alerga spre ea.

Viteza nu te va ajuta, pentru că, în primul rând, te vei mişca în direcţia greşită – este direcţia poftei trupeşti şi a dorinţei. Şi atunci, cum să faci să răsară compasiunea?

Şi cum spuneam, aceasta nu este nici simţire; altfel ai plânge de mama focului, te-ai autoflagela, ai plânge râuri de lacrimi pentru suferinţele lumii, ai deveni foarte emoţional. Poţi avea simţăminte pentru oricine din Vietnam, Coreea, Pakistan sau de oriunde; poţi să ai simţăminte pentru toţi oamenii săraci.

Lev Tolstoi îşi aminteşte de mama lui în memoriile sale.

Spune că era o femeie bună, foarte bună – bună în sensul pe care l-am descris deja; nu în sensul compasiunii. Era foarte bună – atât de bună încât plângea la teatru, ori de câte ori mergea la un spectacol. Erau oameni bogaţi, făceau parte din nobilime.

Un servitor obişnuia să stea lângă mama lui Lev Tolstoi şi să îi ofere batiste, ori de câte ori mergea la teatru, pentru că avea nevoie de ele de fiecare dată. Plângea tot timpul.

Şi Tolstoi spune:

„Dar eram surprins să văd că, în Rusia, chiar şi când iarna era aprigă, cu temperaturi sub zero grade, cu zăpadă, mama intra în teatru şi vizitiul caleştii ei o aştepta afară, îngheţând în zăpadă, şi uneori chiar îmbolnăvindu-

se. Nu se gândea niciodată la acest om, care trebuia pur şi simplu să sufere şi să aştepte în frig. Dar plângea de fiecare dată pentru ceva ce vedea pe scenă, în spectacolele de teatru”.

Pe oamenii sentimentali, pe emoţionali, nu îi costă nimic să plângă, nu îi costă nimic să simtă.

Costă mult mai mult să fii plin de compasiune. Te costă întreaga viaţă să fii plin de compasiune. Un om plin de compasiune este un om realist.

Omul sentimental trăieşte în vise, în emoţii vagi şi în fantezii. Deci nu se poate ajunge la compasiune nici prin simţire.

Şi atunci cum? Care este calea zen de a ajunge la compasiune? Pentru a ajunge la compasiune, singura cale este meditaţia. La compasiune se ajunge prin meditaţie. Deci trebuie să înţelegem ce este meditaţia.

Gautama Buddha, fondatorul zenului, fondatorul tuturor marilor tehnici de meditaţie din lume, o defineşte printr-un singur cuvânt.

Cineva l-a întrebat într-o zi: „Ce este meditaţia? Despre ce este vorba în meditaţie?”

Şi Gautama Buddha a folosit un singur cuvânt, el a spus: OPRIRE! Aceasta a fost definiţia dată de el pentru meditaţie.

El spune: „Dacă se opreşte, este meditaţie”.

Fraza întreagă este: „Mintea nebună nu se opreşte. Dacă se opreşte, este meditaţie”.

Mintea nebună nu se opreşte – dacă se opreşte, este meditaţie.

Meditaţia este o stare de conştienţă lipsită de

gânduri. Meditaţia este o stare de conştienţă non-emoţională, non-sentimentală, non-gânditoare.

Când eşti pur şi simplu conştient, când devii un stâlp al conştienţei. Când eşti pur şi simplu treaz, alert, atent. Când eşti conştienţă pură.

Cum intri în această stare?

Cei din tradiţia zen folosesc un cuvânt special pentru a denumi intrarea, ei o numesc *hua t'ou.* Acest cuvânt chinezesc înseamnă antegând sau antecuvânt. Mintea, înainte de a fi stârnită de un gând, se numeşte *hua t'ou*.

Între două gânduri se află un interval, acel interval se numeşte hua t'ou.

Priveşte. Un gând defilează pe ecranul minţii tale – pe ecranul minţii tale, un gând defilează asemenea unui nor.

La început este vag – se apropie, se apropie –, apoi apare brusc pe ecran. Apoi se mişcă, apoi dispare de pe ecran, devine din nou vag şi dispare. Vine un alt gând. Între aceste două gânduri există o distanţă – pentru o clipă doar, sau o jumătate de secundă, pe ecran nu defilează niciun gând.

Starea pură a non-gândirii se numeşte hua t'ou – antecuvinte, antegânduri, starea de dinainte ca mintea să fie tulburată.

Pentru că nu suntem alerţi în interior, ratăm continuu această stare – altminteri, meditaţia are loc în orice moment. Trebuie doar să o vezi întâmplându-se, trebuie să devii conştient de comoara pe care o porţi tot timpul în tine.

Nu că meditaţia trebuie să fie adusa din altă parte. Meditaţia este acolo, sămânţa este acolo. Trebuie doar să o recunoşti, să o hrăneşti, să ai grijă de ea, şi începe să crească.

Intervalul dintre două gânduri este hua t'ou.

Şi aceasta este poarta pe care intri în meditaţie.

Hua t'ou – literalmente, noţiunea are sensul de „capul cuvântului".

„Cuvânt" este un cuvânt vorbit, iar „capul" este ceea ce precedă cuvântul.

Hua t'ou este momentul care precedă apariţia unui gând.

Îndată ce gândul a apărut, se transformă în *hua wei – hua* wei înseamnă „coada cuvântului" şi apoi, când gândul sau cuvântul a dispărut, apare din nou acel interval; este din nou hua t'ou.

Meditaţie înseamnă să priveşti în acest hua t'ou.

„Nu ar trebui să te temi de gândurile care răsar", spune Buddha, „ci numai de întârzierea cu care devii conştient de ele".

Avem de-a face cu o abordare absolut nouă a modului în care funcţionează mintea, ceva ce înainte de Buddha nu a existat.

Buddha spune că nu trebuie să te temi de apariţia gândurilor. Nu trebuie să te temi decât de un singur lucru – de faptul de a nu fi conştient de ele, de întârzierea conştienţei.

Când răsare un gând, dacă alături de el se află şi starea de conştientizare – dacă îl poţi vedea răsărind, dacă îl poţi vedea venind, dacă îl vezi acolo, dacă îl vezi plecând –, atunci nu este nicio problemă.

Faptul în sine de a-l vedea devine, uşor, uşor, citadela ta.

Însăşi această conştientizare îţi oferă multe roade. Vezi pentru prima dată atunci când vezi că nu eşti gândul.

Gândul există în mod separat de tine, nu te identifici cu el. Tu eşti conştiinţa şi conţinutul ei. Gândul vine şi

pleacă – este un invitat, tu eşti gazda. Aceasta este prima experienţă a meditaţiei.

În practica zen se vorbeşte despre „praf străin” – de exemplu, un călător se opreşte la un han, unde îşi petrece noaptea sau ia cina. Apoi îşi face bagajele şi îşi continuă călătoria, pentru că nu are timp să zăbovească mai mult.

Pe de altă parte, gazda hanului nu are unde să se ducă. Cel care nu rămâne este oaspetele, şi cel care rămâne este gazda.

Prin urmare, un lucru este „străin” atunci când nu rămâne.

Sau, într-o zi cu cer senin în care soarele răsare, iar razele lui intră pe fereastră, se poate vedea praful în razele de soare – dar spaţiul gol nu se mişcă. Ceea ce este gol nu se mişcă, iar ceea ce se mişcă este praful.

„Praful străin” este gândirea falsă, iar spaţiul gol este însăşi natura ta – gazda care nu îşi urmează oaspetele în timpul venirilor şi plecărilor sale.

Aceasta este o înţelegere foarte importantă.

Conştiinţa nu este conţinutul.

Tu eşti conştiinţa: gândurile vin şi pleacă, tu eşti gazda.

Gândurile sunt invitaţii – vin şi stau o perioadă, se odihnesc, mănâncă, îşi petrec noaptea, apoi pleacă.

Tu eşti tot timpul acolo. Eşti tot timpul acelaşi, nu te schimbi niciodată – eşti pe veci aici. Eşti însăşi eternitatea.

Priveşte.

Uneori eşti bolnav, alteori eşti sănătos, uneori eşti deprimat, alteori eşti fericit.

Cândva ai fost foarte mic, un copil, apoi devii un tânăr, şi apoi îmbătrâneşti.

Cândva erai puternic; apoi vine o zi când forţele îţi

slăbesc.

Toate aceste lucruri vin şi pleacă, dar conştiinţa ta rămâne aceeaşi.

Tocmai de aceea, dacă priveşti în interior, nu îţi vei putea da seama cât eşti de bătrân – pentru că acolo nu există vârstă.

Dacă priveşti în tine şi încerci să afli cât eşti de bătrân, nu vei reuşi, pentru că acolo nu există vârstă întrucât nu există timp.

Ai exact aceeaşi vârstă pe care o aveai când erai un copil sau când erai mai tânăr. Eşti acelaşi în interior.

Ca să afli ce vârstă ai, va trebui să verifici calendarul, să citeşti jurnalul tău sau să te uiţi la certificatul de naştere – trebuie să cauţi răspunsul în afara ta.

În interiorul tău, nu vei găsi nici vârstă, nici îmbătrânire. În interiorul tău nu există timp. Rămâi acelaşi – indiferent dacă există vreun nor numit depresie sau vreunul numit fericire, tu rămâi acelaşi.

Uneori sunt nori negri pe cer – cerul nu se schimbă din cauza acelor nori negri. Şi uneori sunt şi nori albi, iar cerul nu se schimbă din cauza lor. Norii vin şi se duc, dar cerul rămâne. Norii vin şi pleacă, dar cerul dăinuie.

Tu eşti cerul, iar norii sunt gândurile.

Dacă te uiţi cu atenţie la gândurile tale, dacă nu le laşi să-ţi scape, dacă te uiţi direct la ele, primul lucru care se va întâmpla va fi această înţelegere – şi este foarte important să înţelegi acest aspect.

Acesta este începutul stării tale de Buddha, este începutul trezirii.

Nu mai dormi, nu te mai identifici cu norii care vin şi pleacă. Acum ştii că vei dăinui pe vecie.

Brusc, dispare toată anxietatea.

Nimic nu te schimbă, nimic nu te va mai schimba vreodată – prin urmare, ce sens are să fii anxios, să te temi? Ce sens are să-ţi faci griji?

Grijile nu te ajută. Ele vin şi pleacă, sunt mici valuri de suprafaţă.

Adânc în fiinţa ta, nu mai există niciun val. Iar tu eşti acolo, eşti această fiinţă.

Cei din tradiţia zen numesc această stare „starea de gazdă”.

În mod normal, tu tinzi să te identifici prea tare cu oaspeţii – de aici nefericirea ta.

Soseşte un oaspete, şi te ataşezi foarte tare de el. Iar când oaspetele îşi face bagajele şi pleacă, începi să plângi şi să suspini şi alergi încolo şi încoace – apoi te duci cu el, chiar şi numai pentru a-l conduce, pentru a-ţi lua la revedere.

Apoi te întorci şi plângi iar şi iar – ţi-a plecat un oaspete şi te simţi nefericit. Apoi vine un altul şi te ataşezi şi de el, te identifici cu el, apoi şi acesta pleacă…

Oaspeţii vin şi pleacă, nu rămâne niciunul! Nu pot să rămână, menirea lor nu este să rămână, nu sunt făcuţi să rămână.

Ai observat vreodată un gând?

Nu stă niciodată, nu are cum să stea. Chiar şi dacă vrei să îl faci să stea, nu se poate. Încearcă.

Asta este ceea ce încearcă uneori oamenii – încearcă să reţină un cuvânt în minte.

De exemplu, încearcă să păstreze sunetul „aum” în minte. Pentru câteva secunde şi-l amintesc, dar apoi dispare, fuge.

Se gândesc din nou la treburile lor, la nevastă, la copii…

Brusc devin conştienţi – unde a dispărut acel aum?

Le-a ieşit complet din minte.

Oaspeţii sunt oaspeţi – nu vin ca să rămână.

Odată ce ai înţeles că tot ce ţi se întâmplă pleacă de lângă tine, de ce ţi-ai mai face griji?

Priveşte totul; lasă-i să fie acolo, lasă-i să îşi facă bagajele, lasă-i să plece.

Tu rămâi. Vezi pacea care răsare atunci când simţi că vei dăinui de-a pururi? Aceasta este tăcere.

Este o stare lipsită de griji. Este non-suferinţă.

Suferinţa încetează în momentul în care încetează identificarea. Nu te identifica – e tot ce ai de făcut.

Iar dacă vei vedea pe cineva care trăieşte în această stare atemporală, vei simţi o graţie, un calm rece, o frumuseţe în jurul acelei persoane.

Chiar s-a întâmplat aşa – povestea este despre Buddha, o poveste frumoasă. Ascultă atent, pentru că poate să-ţi scape esenţialul.

„Într-o zi, aflându-se la ora mesei, Preamăritul Lumii întregi îşi puse veşmintele sale simple, îşi luă castronul şi intră în marele oraş Sravasti, ca să ceară de mâncare. Cerşi din uşă în uşă, apoi se întoarse acasă.

Luă masa, îşi dădu jos straiele şi puse deoparte castronul, îşi spălă picioarele, îşi aranja locul de şedere, apoi se aşeză”.

Parcurge încet, ca şi cum filmul s-ar derula lent. Este un film cu Buddha, iar filmele cu Buddha se derulează foarte încet. Din nou, am să repet povestea…

„Într-o zi, aflându-se la masă, Preamăritul Lumii întregi îşi puse veşmintele sale simple, îşi luă castronul şi intră în marele oraş Sravasti, ca să ceară de mâncare.

Cerşi din uşă în uşă, apoi se întoarse acasă.

Luă masa, îşi dădu jos straiele şi puse deoparte castronul, îşi spălă picioarele, îşi aranjă locul de şedere, apoi se aşează".

Vizualizează-l pe Buddha făcând toate aceste lucruri şi apoi aşezându-se.

Acestea arată viaţa simplă a lui Buddha şi activităţile lui zilnice, asemănătoare cu cele ale celorlalţi, neavând nimic special. Cu toate acestea, există ceva neobişnuit, dar puţină lume ştie acest lucru.

Ce anume? Care este acea calitate unică, neobişnuită? – pentru că Buddha nu face decât lucruri banale. îşi spală picioarele, îşi aranjează locul în care stă, se aşază, îşi dă hainele jos, pune deoparte castronul, se duce la culcare, se întoarce – lucruri banale, pe care le face toată lumea.

...Subhuti, care se afla în cadrul adunării, se ridică de la locul lui, îşi descoperi umărul drept, se aşeză pe genunchiul drept, îşi împreună palmele cu respect şi îi spuse lui Buddha: „Este atât de rar, o, Preamăritul Lumii întregi! Este foarte rar!"

La prima vedere, pare că nimic din comportamentul lui Buddha nu este rar întâlnit.

Acesta soseşte, îşi dă haina jos, pune deoparte castronul, îşi aranjează locul de şedere, se spală pe picioare, se aşază – nimic neobişnuit.

Iar acest om, Subhuti... Subhuti este unul dintre cei mai înţelepţi discipoli ai lui Buddha – sunt foarte multe poveşti frumoase din viaţa lui Buddha, care îl includ şi pe Subhuti. Aceasta este una dintre acele poveşti, este una deosebită.

În acel moment, bătrânul Subhuti, care se afla în cadrul adunării, se ridică de la locul lui, îşi descoperi

umărul drept, se aşează pe genunchiul drept, îşi împreună palmele cu respect şi îi spuse lui Buddha: „Este atât de rar, o, Preamăritul Lumii întregi! Este foarte rar!”

Este cu adevărat unic, nemaiîntâlnit.

Activităţile zilnice ale lui Tathagata erau asemănătoare cu cele ale celorlalţi oameni, dar un lucru era diferit, iar cei care stăteau aşezaţi în faţa lui nu-l vedeau.

În acea zi, Subhuti l-a dezvăluit brusc, l-a lăudat şi a spus: „Foarte rar! Foarte rar!”

Vai!

Tathagata trăise treizeci de ani alături de discipolii lui, iar aceştia încă nu ştiau nimic despre activităţile obişnuite ale vieţii lui de zi cu zi.

Fiindcă nu ştiau, ei considerau că acestea sunt doar activităţi obişnuite şi le acordau prea puţină atenţie. Se gândeau doar că Buddha semăna cu ceilalţi şi, prin urmare, erau suspicioşi şi nu credeau în cele spuse de el.

Dacă Subhuti nu ar fi văzut limpede, nimeni nu l-ar fi cunoscut cu adevărat pe Buddha.

Aşa spun scripturile. Dacă nu ar fi existat Subhuti, nimeni nu ar fi văzut ce se petrecea în interiorul lui Buddha.

Şi ce anume se petrecea? Buddha rămâne gazda.

Nicio clipă nu îşi pierde veşnicia sau atemporalitatea. Buddha rămâne meditativ. Nu-şi pierde nicio clipă hua t’ou.

Buddha rămâne în samadhi-ul lui – chiar şi când îşi spală picioarele, o face foarte alert, conştient, lucid.

Ştie foarte bine că „aceste picioare nu sunt ale mele”.

Ştie foarte bine că „acest castron nu este al meu”.

Ştie foarte bine că „veşmintele acestea nu sunt ale

mele”.

Ştie foarte bine că „foamea aceasta nu este a mea”.

Ştie foarte bine că „ce este în jurul meu nu sunt eu. Eu sunt doar un martor, un privitor”.

De aici graţia lui Buddha, de aici această frumuseţe nepământeană a lui Buddha. El rămâne detaşat.

Detaşarea aceasta este meditaţia.

O poţi atinge fiind din ce în ce mai conştient de gazdă, din ce în ce mai conştient de oaspete, o poţi atinge încetând să te mai identifici cu oaspetele. Gândurile vin şi pleacă, sentimentele vin şi pleacă, visele vin şi pleacă, stările de spirit vin şi pleacă, climatele se schimbă. Tu eşti cel care nu se schimbă.

Există ceva ce rămâne neschimbat? Acel ceva eşti tu. Şi acel ceva este dumnezeirea.

Iar a o cunoaşte, a fi dumnezeirea, a fi în ea înseamnă a atinge samādhi.

Meditaţia este metoda, samādhi este ţelul.

Meditaţia, dhyāna, este tehnica prin care distrugi identificarea cu oaspetele.

Iar samādhi înseamnă dizolvarea în gazdă, sălăşluirea de-a pururi în gazdă, centrarea în ea.

„În fiecare noapte, îmbrăţişăm un buddha în timpul somnului.

În fiecare dimineaţă, ne trezim din nou împreună cu el. Când ne ridicăm sau ne aşezăm, ambii se privesc şi se urmăresc unul pe celălalt.

Fie că vorbesc sau nu, amândoi se află în acelaşi loc.

Nu se despart nici măcar pentru o clipă.

Dar sunt precum corpul şi umbra lui.

Dacă vrei să ştii pe unde se află buddha.

Îi vei găsi în sunetul vocii tale”.

Există o vorbă zen: „În fiecare noapte, îmbrăţişăm un

buddha în timpul somnului”.

Buddha este tot timpul acolo, dar şi non-Buddha este tot timpul acolo.

În tine se întâlnesc lumea şi nirvāṇa, în tine se întâlnesc lumea materială şi cea imaterială, în tine se întâlnesc sufletul şi corpul.

În tine se întâlnesc toate misterele existenţei – tu eşti un loc de întâlnire, o răscruce.

De-o parte lumea întreagă, şi de cealaltă parte întreaga lume de dincolo. Tu nu eşti decât o legătură între cele două.

Acum nu mai este decât o chestiune de punere a accentului.

Dacă vei continua să te concentrezi pe lume, vei rămâne în lume.

Dacă începi să îţi muţi accentul şi să-l pui pe conştiinţă, atunci eşti un dumnezeu.

O mică schimbare, ca şi cum ai schimba viteza la o maşină – atât şi nimic mai mult.

„În fiecare noapte, îmbrăţişăm un buddha în timpul somnului, în fiecare dimineaţă ne trezim din nou împreună cu el”.

El este tot timpul acolo, întrucât conştiinţa este tot timpul acolo; nu o pierzi nicio secundă.

„Când ne ridicăm sau ne aşezăm, ambii se privesc şi se urmăresc unul pe celălalt”.

Gazda şi oaspetele, sunt amândoi acolo.

Oaspeţii se schimbă, dar tot timpul este cineva poposit la han.

Acesta nu este gol niciodată – decât în cazul în care încetezi să te mai identifici cu oaspetele. Atunci apare un gol.

Atunci se întâmplă uneori ca hanul tău să fie gol; nu mai rămâne decât gazda, în liniște, fără să fie deranjată de invitați.

Traficul se oprește, oamenii nu mai vin. Sunt momente de beatitudine, momente de imensă binecuvântare.

„Fie că vorbesc sau nu, amândoi se află în același loc”.

Atunci când vorbești, există și ceva tăcut în tine.

Atunci când ai dorințe carnale, există ceva și dincolo de aceste dorințe.

Când îți dorești ceva, există și cineva care nu își dorește nimic.

Privește și îl vei găsi.

Da, ești foarte aproape de el, și cu toate acestea ești foarte diferit. Vă întâlniți, și totuși nu vă întâlniți.

Vă întâlniți precum apa și uleiul; separația rămâne.

Gazda se apropie foarte mult de oaspete. Uneori își dau mâna și se îmbrățișează, dar gazda rămâne gazdă, iar oaspetele rămâne oaspete.

Oaspetele este cineva care vine și pleacă; oaspetele se va schimba constant. Iar gazda este cineva care rămâne, care dăinuie.

„Nu se despart nici măcar pentru o clipă, dar sunt precum corpul și umbra lui. Dacă vrei să știi pe unde se află Buddha, îl vei găsi în sunetul vocii tale”.

Nu te duce să îl cauți pe Buddha în exteriorul tău. El sălășluiește în tine – locuiește în tine ca gazdă.

Cum poți ajunge la starea de gazdă?

Aș vrea să îți vorbesc despre o tehnică străveche; această tehnică îți va fi de mare ajutor. Pentru a ajunge la

această gazdă neştiută, pentru a ajunge la misterul suprem al fiinţei tale, aceasta este calea – una dintre metodele simple pe care le-a propus Buddha:

„Privează-te de toate relaţiile posibile, şi vezi ce eşti. Încearcă să îţi imaginezi că nu eşti fiul părinţilor tăi, sau soţul nevestei tale, nici tatăl copiilor tăi, nici rudă cu cineva, nici prietenul cunoştinţelor tale, nici cetăţean al vreunei ţari, şi aşa mai departe – în acel moment vei reuşi să pătrunzi în tine însuţi".

Pur şi simplu deconectează-te.

O dată pe zi, pur şi simplu stai în tăcere şi deconectează-te de la toate conexiunile.

Aşa cum deconectezi telefonul, deconectează-te şi pe tine de toate conexiunile.

Nu te mai gândi la tine ca la un tată al copiilor tăi – deconectează-te.

Nu mai eşti tatăl fiului tău, nu mai eşti fiul unui tată.

Deconectează-te de la ideea că eşti un soţ sau o soţie; nu mai eşti o soţie, nu mai eşti un soţ.

Nu mai eşti şef, nu mai eşti slujitor.

Nu mai eşti negru, nu mai eşti alb.

Nu mai eşti indian, chinez, german.

Nu mai eşti tânăr, nu mai eşti în vârstă.

Deconectează-te, continuă să te deconectezi.

O mie de conexiuni există în tine – deconectează-te de la toate aceste conexiuni.

Când te-ai deconectat de la toate conexiunile, întreabă-te deodată: cine sunt eu?

Şi nu vine niciun răspuns, pentru că te-ai deconectat deja de la toate acele răspunsuri care ar fi putut să vină.

„Cine sunt eu?"

Vine un răspuns – „Sunt doctor” –, dar te-ai deconectat de la pacienţi.

Vine un răspuns – „Sunt profesor” –, dar te-ai deconectat de la elevii tăi.

Vine un răspuns – „Sunt chinez” –, dar te-ai deconectat de la asta.

Vine un răspuns – „Sunt bărbat” sau „sunt femeie” –, dar te-ai deconectat de la asta.

Vine un răspuns – „Sunt o persoană în vârstă” –, dar te-ai deconectat de la asta.

Deconectează-te de la tot.

Abia atunci vei fi în tine. Pentru prima oară, gazda va fi singură şi nu va avea oaspeţi.

Este foarte bine să fii singur din când în când, fără oaspeţi, pentru că în momentul acela poţi privi mai îndeaproape în starea ta de „gazdă”, poţi privi mai atent.

Oaspeţii creează agitaţie, oaspeţii creează zgomot, şi vin şi îţi cer să fii atent la ei.

Ei spun: „Fă asta, şi avem nevoie de apă fierbinte, şi unde este micul dejun? Unde este patul meu? Sunt gândaci în pat!” şi mii de alte lucruri pe care le aduce oaspetele, iar gazda începe să fugă după oaspeţi.

Da, bineînţeles, trebuie să ai grijă de aceşti oameni!

Când eşti complet deconectat, nu te mai deranjează nimeni – nimeni nu te mai poate deranja.

Brusc, eşti în toată solitudinea ta – iar puritatea aceea a solitudinii, puritatea aceea nealterată a solitudini.

Eşti ca un tărâm virgin, vârful necălcat de oameni al munţilor Himalaya.

Asta înseamnă virginitatea.

La asta mă refer când spun: „Da, mama lui Iisus a fost virgină”. La asta mă refer.

Nu sunt de acord cu teleologii creştini – tot ce spun ei sunt numai aiureli.

Asta este virginitatea – este foarte posibil ca Maria să-l fi conceput pe Iisus într-o stare de deconectare totală.

Când te afli într-o asemenea stare de deconectare, este normal ca numai un copil precum Iisus să intre în pântecul tău, nimeni altul.

În India antică existau chiar metode despre cum să concepi un copil. Dacă nu eşti într-o stare profundă de meditaţie, nu face dragoste.

Lasă meditaţia să fie un preludiu al iubirii: acesta este întregul înţeles al tantrei.

Lasă meditaţia să fie baza – nu face dragoste decât în acel moment. Abia atunci vei putea invita suflete superioare. Cu cât eşti mai profund, cu atât mai măreţ va fi sufletul invitat.

Trebuie ca Fecioara Maria să fi fost cu adevărat deconectată în momentul în care Iisus a intrat în pântecul ei.

Era într-o astfel de stare de virginitate; era gazdă.

Nu mai era un oaspete şi nu mai era hărţuită de oaspeţi şi nici nu se mai identifica cu ei.

Nu mai era trupul ei, nu mai era mintea ei, nu mai era gândurile ei – nu mai era o soţie, era nimeni.

În acea stare de nimeni se afla ea, tăcută – lumină pură, flacără fără urmă de fum în jurul ei, flacără fără fum.

Era virgină.

Iar eu îţi spun că la fel s-a întâmplat şi în cazul conceperii lui Buddha, sau a lui Mahāvīra, a lui Krishna sau a lui Nanak – pentru că aceşti oameni nu pot fi concepuţi în alt fel.

Aceşti oameni nu pot pătrunde decât în cel mai virgin pântec. Aceasta este ideea mea despre virginitate.

Nu are nimic de-a face cu ideile prosteşti care circulă peste tot – cum că ea nu a făcut niciodată dragoste cu un bărbat, cum că Iisus nu ar fi fost conceput cu un bărbat, sau că nu era fiul lui Iosif.

De aceea spun creştinii: „Iisus, fiul Mariei”.

Nu vorbesc despre tatăl lui; el nu era un tată.

„Fiul Mariei” şi „Fiul lui Dumnezeu” – nu exista Iosif între ei.

Dar de ce atâta furie împotriva bietului Iosif?

De ce nu îl poate folosi Dumnezeu pe Iosif, câtă vreme o poate folosi pe Maria? Ce este greşit în asta?

O foloseşte pe Maria pentru pântec, iar asta nu distruge povestea: atunci de ce să nu îl folosească şi pe Iosif?

Pântecul este jumătate din poveste, pentru că s-a folosit un ovul de la mamă; de ce nu s-ar folosi şi spermă de la Iosif? De ce atâta furie împotriva acestui biet tâmplar?

Nu, existenţa foloseşte ambele elemente.

Dar starea de conştiinţă trebuie să fi fost a unei gazde.

Şi într-adevăr, când eşti gazdă, nu este de mirare că primeşti aşa un oaspete de marcă – Iisus vine! Dacă nu te mai identifici cu toţi oaspeţii, divinul devine oaspetele tău.

Mai întâi devii o gazdă, o gazdă pură. Apoi divinul devine oaspetele tău.

Când te deconectezi, ajungi la tine – tu, cel din tine.

Acum întreabă-te: ce este acest „EU DIN MINE”?

Nu poţi răspunde la această întrebare – nu are răspuns, pentru că este disociată de orice formă de relaţie

cunoscută.

În acest mod, omul se confruntă cu necunoscutul; aceasta este, de fapt, intrarea în meditaţie.

Când te stabileşti în meditaţie, când te stabileşti complet în ea, devine iluminare.

Iar acum vei putea înţelege cu uşurinţă următoarea poveste din mistica zen.

Maestrul zen şi hoţul
O parabolă a iertării

„Atunci când Bankei ţinea taberele lui de meditaţie în care se stătea câteva săptămâni în izolare, învăţăcei din întreaga Japonie veneau să participe.

În timpul unei astfel de adunări, unul dintre participanţi a fost prins furând. Problema i-a fost raportată lui Bankei, cerându-i-se acestuia să îl alunge pe făptaş. Bankei a ignorat întâmplarea.

Ulterior, acelaşi participant a fost din nou prins furând, iar Bankei a ignorat din nou întâmplarea.

Acest lucru i-a enervat pe ceilalţi participanţi, care au semnat o petiţie pentru alungarea hoţului, menţionând că, în caz contrar, vor pleca cu toţii.

După ce a citit petiţia, Bankei i-a chemat pe toţi la el.

„Sunteţi cu toţii fraţi înţelepţi”, le-a spus el. Ştiţi ce este corect şi ce nu. Puteţi merge să studiaţi în altă parte, dacă doriţi, dar bietul nostru frate nu ştie să facă diferenţa între bine şi rău. Cine îl va învăţa, dacă nu eu? îl voi păstra lângă mine, chiar dacă voi toţi ceilalţi veţi pleca”.

Valuri de lacrimi i-au curs pe obraji fratelui care furase. Orice dorinţă de a fura dispăruse.

Povestea are loc într-o tabără de meditaţie, în timpul unei sesiuni de meditaţie, prin urmare trebuie să înţelegi ce este meditaţia.

Tocmai de aceea am detaliat foarte mult subiectul meditaţiei – altfel ai fi ratat sensul întregii poveşti.

Poveştile acestea nu sunt simple istorisiri, au nevoie de un fundal solid.

Până când nu vei înţelege ce este meditaţia, vei citi – „Atunci când Bankei ţinea taberele lui de meditaţie în care se stătea câteva săptămâni în izolare" –, dar nu vei înţelege nimic.

„... învăţăcei din întreaga Japonie veneau să participe. În timpul unei astfel de adunări, unul dintre participanţi a fost prins furând".

Învăţăcei ca acela se găsesc peste tot, pentru că mintea omului nu se gândeşte decât la bani.

Şi nu cred că cel care fura era prea diferit de cei de la care fura; erau cu toţii în aceeaşi barcă. Toţi se gândesc la bani. Unii au bani, alţii nu – asta este diferenţa. Însă cu toţii se gândesc la bani.

„Problema i-a fost raportată lui Bankei, cerându-i-se acestuia să îl alunge pe făptaş. Bankei a ignorat întâmplarea".

De ce a ignorat Bankei întâmplarea?

Pentru că şi fratele care a furat, şi ceilalţi învăţăcei se gândeau la bani. Sunt cu toţii hoţi – un hoţ încearcă să fure lucruri de la un alt hoţ, asta este tot, în lumea asta.

dacă strângi ceva, devii hoţ, dacă deţii ceva, devii hoţ.

Iată două tipuri de hoţi în lume: primii, hoţii respectabili, recunoscuţi de stat, autorizaţi, înregistraţi – şi ceilalţi, oamenii neautorizaţi, care fură pe cont propriu.

Furt ilegal şi furt legal.

Cei care fură legal sunt cei respectaţi; cei care fură ilegal, bineînţeles, nu sunt respectaţi, pentru că acţionează împotriva regulilor.

Cei deştepţi nu acţionează niciodată împotriva regulilor, găsesc modalităţi de a fura ocolind regulile.

Dar sunt şi câţiva oameni care nu sunt atât de deştepţi. Observând că dacă urmează aceste reguli, nu vor obţine niciodată nimic, ei lasă regulile deoparte şi încep să facă lucruri ilegale. Dar toţi sunt obsedaţi de bani. Tocmai de aceea Bankei a ignorat întâmplarea.

„Ulterior, acelaşi participant a fost din nou prins furând, iar Bankei a ignorat din nou întâmplarea”.

Bankei ştie că sunt cu toţii în aceeaşi barcă; nu este prea mare diferenţă între ei.

Vei fi surprins să afli că atunci când unui om îi reuşesc actele infracţionale, acesta devine respectabil.

Iar dacă eşuează, abia atunci devine infractor.

Hoţii de succes au devenit regi, iar regii lipsiţi de succes au devenit hoţi. Este doar o chestiune de reuşită. Dacă eşti puternic, eşti un împărat glorios. Acestea fiind spuse, cine este Alexandru cel Mare, renumitul Alexandru? Un hoţ de excepţie – dar i-a reuşit.

Aşa-zişii tăi politicieni sunt cu toţii hoţi. Încearcă să-i distrugă pe alţi hoţi – poate că sunt împotriva contrabandei, poate că sunt împotriva hoţiei, poate că sunt împotriva unui lucru sau a altuia. Dar, în adâncul lor, ei sunt cei mai mari contrabandişti, cei mai mari hoţi.

Cu toate acestea, ei fac lucrurile legal – sau, cel puţin, dau impresia că fac lucrurile legal. Iar cât timp sunt la putere, le reuşeşte. După ce îşi pierd puterea, toate poveştile frumoase despre ei dispar.

După ce un politician îşi pierde poziţia, acesta devine un fenomen urât.

Poate să fie un Richard Nixon sau poate să fie o Indira Gandhi.

Odată ce un politician şi-a pierdut funcţia, odată ce puterea s-a dus, odată ce puterea nu mai e acolo ca să-l protejeze, totul iese la iveală. După ce afli cum a făcut avere o persoană, nu o mai poţi respecta. Dar dacă acea persoană este cu adevărat bogată, atunci le poate închide gura oamenilor. Iar oamenii au memorie scurtă – ei uită.

Citeam într-o carte de istorie că 20 de persoane au fost expatriate din Anglia; erau piraţi de mare. Şi ce s-a întâmplat 30 de ani mai târziu?

Din toţi cei 20, câţiva au plecat în Australia, iar ceilalţi în America. O parte dintre ei au devenit guvernatori în America, alţii au devenit bancheri, proprietari – toţi cei 20 au devenit oameni foarte respectabili.

De aceea a ignorat Bankei situaţia.

N-a acordat prea mare atenţie, n-a băgat în seamă cele întâmplate. *„Este în regulă, aşa merg lucrurile în lume”.*

Omul a cărui minte nu este direcţionată spre bani va ignora asemenea situaţii.

„Acest lucru i-a enervat pe ceilalţi participanţi, care au semnat o petiţie pentru eliminarea hoţului, menţionând că, în caz contrar, vor pleca cu toţii”.

Problema este că oamenii de acolo nu veniseră să mediteze.

Dacă într-adevăr vii pentru a medita, înţelegi o serie de cerinţe minime – faptul că nu trebuie să te mai

intereseze banii şi că trebuie să ai o anume detaşare faţă de bunurile care îţi aparţin.

Că furtul câtorva rupii nu înseamnă prea mult – de fapt, nici nu contează prea mult, nu este o chestiune de viaţă şi de moarte.

Că trebuie să înţelegi cum funcţionează mintea omului, că pe oameni îi interesează banii.

Eşti împotriva hoţului pentru că ţi-a furat banii.

Dar cum ajunseseră în posesia ta?

Cu siguranţă îi luaseşi şi tu de la altcineva, într-o formă sau alta – pentru că nimeni nu se naşte cu bani în mână, toţi venim pe pământ fără bani.

Tot ceea ce posedăm considerăm ca fiind al nostru, dar nimănui nu îi aparţine nimic. Atitudinea pe care o va avea o persoană venită cu adevărat să mediteze este exact aceasta – nimic nu aparţine nimănui. Persoana respectivă va fi din ce în ce mai detaşată de lucruri.

Însă toţi cei din tabăra de meditaţie se gândeau la bani. Şi când te gândeşti la bani, intervine, bineînţeles, politica.

Când au văzut că hoţul scapă cu faţa curată, şi-or fi spus: „Ce fel de maestru este acesta? Unul care pare în favoarea hoţului!”

Nu au putut înţelege de ce Bankei ignorase întâmplarea. O ignorase pentru a le demonstra că trebuie să renunţe la a se mai gândi la bani.

Da, furtul e rău, dar nici mintea lor orientată spre bani nu este mai bună.

Când au văzut că maestrul lor ignoră şi a doua oară, s-au enervat foarte tare.

Au redactat o petiţie – imediat a intervenit politica, protestul, petiţia – în care cereau „eliminarea hoţului,

menţionând că în caz contrar, vor pleca cu toţii”.

Acest lucru dovedeşte că ei nu se aflau acolo pentru a medita.

Dacă s-ar fi aflat acolo chiar pentru a medita, abordarea lor în ceea ce priveşte această problemă ar fi fost complet diferită. Ar fi simţit mai multă compasiune pentru acest om, pentru nevoia lui de bani.

Dacă ar fi fost cu adevărat oameni care meditează, ar fi contribuit cu ceva bani şi i-ar fi oferit omului – „Te rugăm, ia banii aceştia şi nu mai fura”. Acesta ar fi fost un semn că se aflau acolo pentru a medita, pentru a se transforma.

Însă ei au redactat o petiţie pentru a cere eliminarea hoţului. Şi nu s-au mulţumit doar cu atât – au şi ameninţat că dacă acesta nu va fi dat afară, vor pleca în masă.

Nu poţi ameninţa un maestru ca Bankei.

După ce a citit petiţia, Bankei i-a chemat pe toţi la el. „Sunteţi cu toţii fraţi înţelepţi”, le-a spus el. „Ştiţi ce este corect şi ce nu. Puteţi merge să studiaţi în altă parte, dacă doriţi, dar bietul nostru frate nu ştie să facă diferenţa între bine şi rău. Cine îl va învăţa, dacă nu eu? Îl voi păstra lângă mine, chiar dacă voi toţi ceilalţi veţi pleca”.

Multe lucruri trebuie înţelese.

Când un maestru spune: „Sunteţi cu toţii fraţi înţelepţi”, el de fapt îi ridiculizează, îi loveşte în moalele capului.

Nu le spune că sunt înţelepţi, le spune că sunt proşti cu adevărat.

Dar toţi proştii se cred deştepţi.

De fapt, a te crede înţelept este una dintre cerinţele

de bază pentru a fi prost.

Oamenii cu adevărat înţelepţi nu cred despre ei că sunt înţelepţi.

Oamenii proşti cred întotdeauna despre ei că sunt înţelepţi.

Cei despre care vorbeşte povestea aceasta sunt nişte proşti.

Nu se aflau acolo pentru a poseda bani, nu se aflau acolo pentru a obţine bani – se aflau acolo pentru a obţine ceva mai măreţ, ceva mai înălţător, dar au uitat cu totul de ce veniseră acolo.

De fapt, acest om le oferise oportunitatea de a vedea.

Dacă ar fi fost cu adevărat oameni care meditează, s-ar fi dus la acest om şi i-ar fi mulţumit – „Ne-ai oferit oportunitatea de a vedea cât de legaţi de bani suntem. Ne-ai tulburat foarte tare! Am uitat complet de meditaţie, am uitat pentru ce am venit aici. Am uitat de maestrul acesta, Bankei”.

Poate că au călătorit sute de kilometri, chiar mii – China este o ţară mare. Poate că au călătorit luni de zile, pentru că în acele vremuri călătoriile nu erau atât de uşoare.

Veniseră pentru că auziseră despre acest maestru şi călătoriseră din locuri îndepărtate pentru a studia meditaţia cu el. Iar cineva fură, şi ei uită complet!

Ar fi trebuit să îi mulţumească hoţului: „Ai adus ceva în conştiinţa noastră – o dependenţă maladivă de bani a ieşit la iveală”.

Atunci când Bankei le spune: „Sunteţi cu toţii fraţi înţelepţi”, el glumeşte.

Le spune, de fapt:

„Sunteţi proşti. Dar voi credeţi că sunteţi deştepţi, vă gândiţi că ştiţi ce este bine şi ce este rău.

Aţi încercat chiar să mă învăţaţi şi pe mine ce este rău şi ce este bine.

Îmi spuneţi că veţi pleca dacă nu-l dau afară pe acest om.

Încercaţi să îmi impuneţi ceva. Credeţi că ştiţi ce este bine şi ce este rău?

În cazul acesta puteţi merge oriunde – pentru că sunteţi atât de înţelepţi, veţi fi capabili să învăţaţi oriunde. Dar omul acesta unde se va duce? E un prost!”

Înţelegi acum sensul comportamentului lui Bankei? Ironia lui?

Ţine minte, dreptatea celor care se cred drepţi nu este niciodată prea dreaptă.

Oamenii care cred că au dreptate sunt cu toţii nişte proşti.

Viaţa este atât de complexă şi subtilă încât nu poţi decide foarte uşor că tu ai dreptate, iar celălalt se înşală.

De fapt, omul care înţelege câte ceva va avea grijă să nu cadă niciodată în capcana dreptăţii proprii.

Aceşti învăţăcei ai lui Bankei credeau că ştiu ce este bine şi ce nu, şi că hoţul respectiv făcuse ceva rău, iar maestrul ar fi trebuit să îl dea afară. Iar dacă maestrul nu îl dă afară, atunci el greşeşte.

Erau cu toţii prea convinşi de înţelepciunea lor – credeau că ştiu.

Nu au văzut compasiunea maestrului, nu au văzut meditaţia lui.

Nu au văzut că maestrul lor devenise un buddha – Bankei este unul dintre marii maeştri zen. Nu văzuseră pe cine aveau în faţă, protestaseră împotriva lui şi îl amenințaseră.

Omul este foarte prost – face de secole fel şi fel de prostii.

Şi cele mai mari prostii făcute de om au fost cele

comise în preajma unui buddha – pentru că oamenii nu au înţeles, nu au văzut cine stă în faţa lor. Continuă să acţioneze pueril; continuă să vorbească prostii.

Bankei spune:

„Sunteţi cu toţii fraţi înţelepţi. Ştiţi ce este corect şi ce nu. Puteţi merge să studiaţi în altă parte, dacă doriţi, dar bietul nostru frate nu ştie să facă diferenţa între bine şi rău. Cine îl va învăţa, dacă nu eu?”

Prin urmare, plecaţi voi, iar eu îl voi păstra şi îl voi învăţa.

„Îl voi păstra lângă mine, chiar dacă voi toţi ceilalţi veţi pleca”.

Uneori, se întâmplă ca pe cel care crede că are dreptate să îl înveţi mai greu decât pe cel care nu crede că are dreptate.

Este mai uşor să predai unui infractor decât unui sfânt. Este mai uşor să înveţi un om care simte în adâncul lui că a făcut ceva greşit – pentru că este gata să înveţe. El însuşi vrea să scape de starea în care se află.

Dar un om care consideră că face totul bine nu vrea să scape de starea aceasta, e perfect fericit aşa. Este imposibil să îl schimbi.

De ce spune maestrul: „Puteţi pleca cu toţii, dar eu îl voi păstra pe acest om, pe acest biet frate”?

De ce? Pentru că acel biet frate are o posibilitate, o potenţialitate.

S-a întâmplat ca un om – un criminal notoriu, un asasin, un păcătos – să ajungă să fie iniţiat de Buddha.

Ajuns la Buddha, se temea ca nu cumva oamenii să nu îl lase să intre; se temea că discipolii nu îi vor permite să îl vadă pe Buddha. Aşa că a sosit într-un moment în care nu era prea multă lume înjur. Şi nu a intrat pe poarta

principală, a sărit peste un zid.

Din întâmplare, Buddha nu era acolo – era plecat la cerşit –, iar omul a fost prins.

El le-a spus discipolilor: „Nu am venit să fur sau altceva, m-am temut că nu mă veţi lăsa să intru pe poarta principală. Toată lumea mă cunoaşte, sunt o persoană foarte cunoscută pe aici. Sunt cea mai detestată şi mai temută persoană de pe aici, toţi mă cunosc. M-am temut că nu mă veţi lăsa să intru, că nu veţi crede că vreau să devin discipol”.

Aşa că l-au dus pe om la unul dintre marii discipoli ai lui Buddha, Sariputra – care era şi astrolog şi avea abilitatea telepatică de a citi vieţile anterioare ale oamenilor.

Discipolii i-au zis lui Sariputra:

„Uită-te la acest om. Ştim că este un criminal, un păcătos, un hoţ şi că a făcut tot soiul de lucruri rele. Dar poate că şi-a câştigat vreo cinste în vieţile anterioare – poate că de aceea vrea să devină sannyasin. Priveşte vieţile lui anterioare”.

Sariputra a privit în cele 80.000 de vieţi anterioare ale acestuia… fusese tot timpul la fel! Chiar şi Sariputra a început să tremure, văzându-l pe acest om. Este foarte periculos – de 80.000 de ori criminal, păcătos. Este un păcătos în toată regula! Orice schimbare în acest om este imposibilă. Nici Buddha nu poate face nimic.

Sariputra a zis:

„Daţi-l afară pe acest om, duceţi-l de aici imediat – până şi Buddha ar eşua cu acest om. Este un păcătos în toată regula. Am văzut peste 80.000 de vieţi anterioare, şi nu pot merge mai departe. Este destul!”

Aşadar, omul a fost izgonit. S-a simţit foarte rănit să

afle că nu mai exista nicio şansă pentru el. Dacă ar fi rămas în viaţă, nu ar fi putut sta alături de Buddha – aşa că a decis să se sinucidă.

A hotărât să se lovească cu capul de zidul de piatră de lângă poarta principală când, brusc, a apărut Buddha, care se întorcea de la cerşit, şi l-a văzut pe om. L-a oprit, l-a luat înăuntru şi l-a iniţiat.

Iar povestea spune că, în numai şapte zile, omul devenise arhat – în numai şapte zile devenise un iluminat. Toată lumea era uimită.

Sariputra s-a dus la Buddha şi l-a întrebat:

„Ce e asta? Toată astrologia şi clarviziunea mea sunt prostii? Am privit în cele 80.000 de vieţi ale acestui om! Dacă omul acesta poate deveni iluminat în şapte zile, ce sens mai are să priveşti în vieţile anterioare ale oamenilor? E absurd. Cum se poate întâmpla aşa ceva?”

Iar Buddha i-a răspuns:

„Ai privit în trecutul lui, dar nu ai privit şi în viitor. Trecutul este trecut!

În orice moment în care o persoană decide că se poate schimba, ea se poate schimba – însăşi decizia este decisivă. Iar când un om a trăit 80.000 de vieţi de nefericire, acel om ştie – şi tânjeşte după o schimbare, iar intensitatea scopului său de a se schimba pe sine este infinită.

Iată de ce acest lucru a fost posibil.

Sariputra, tu încă nu ai devenit iluminat. Eşti un om bun, cu vieţi bune – nu simţi povara trecutului tău. Ai în general sentimentul că ai dreptate. Ai fost de-a lungul multor vieţi un brahmin, un învăţat, o persoană respectată.

Dar priveşte-l pe acest om. Cele 80.000 de vieţi i-au fost o povară, şi nu şi-a dorit decât să se elibereze. Chiar şi-a dorit să fie liber; de unde şi miracolul – în şapte zile a ieşit din închisoare. Intensitatea trecutului e cea care l-a condus”.

Acesta este unul dintre lucrurile de bază pe care trebuie să le înţelegem despre transformarea oamenilor.

Oamenii care resimt vina sunt uşor de transformat.
Oamenii care se simt bine, care se simt corecţi, aceia sunt foarte greu de transformat.
Oamenii religioşi sunt greu de transformat, cei nereligioşi sunt mai uşor de transformat.

Aşadar, ori de câte ori o persoană religioasă vine la mine, n-o prea iau în seamă.

Dar ori de câte ori o persoană nereligioasă vine la mine, sunt profund interesat. Mă interesează să aflu despre ea, sunt alături de ea, sunt cu ochii pe ea, pentru că există o posibilitate.

Tocmai de aceea Bankei spune:
„Cine îl va învaţă, dacă nu eu? îl voi păstra lângă mine, chiar dacă voi toţi ceilalţi veţi pleca”.

Valuri de lacrimi i-au curs pe obraji fratelui care furase. Orice dorinţă de a fura dispăruse.
Şi în această revărsare de compasiune primită de la maestru, hoţul nu mai este un hoţ, este purificat. A început să plângă şi lacrimile i-au curăţat sufletul. Valuri de lacrimi i-au curs pe obraji fratelui care furase. Orice dorinţă de a fura dispăruse. Acesta este miracolul prezenţei unui maestru. Povestea nu spune nimic referitor la ce s-a întâmplat cu toţi acei oameni politici.
Acesta este misterul vieţii. Nu simţi niciodată că tu ai dreptate şi nu pretinde niciodată că ai dreptate – nu te agăţa de o asemenea idee. Şi nu te gândi că celălalt greşeşte, pentru că ambele atitudini merg mână în mână – dacă simţi că ai dreptate, îi condamni tot timpul pe ceilalţi şi te gândeşti că altcineva este cel care greşeşte. Nu condamna niciodată pe nimeni, şi nu te ridica în slăvi pe

tine însuţi, altfel vei rata esenţialul. Acceptă-i pe ceilalţi, oricum ar fi ei. Acesta este felul în care sunt ei, cine eşti tu să decizi dacă au dreptate sau dacă greşesc? Dacă greşesc, vor suferi, dacă au dreptate, vor fi binecuvântaţi. Dar cine eşti tu, să îi condamni?

Condamnarea aduce un anumit ego în tine. Tocmai de aceea oamenii vorbesc atât de mult despre greşelile celorlalţi – le dă sentimentul că au dreptate. Află despre cineva că este criminal şi se simt bine: „Eu nu sunt criminal – eu cel puţin nu sunt criminal”. Află despre altcineva că fură, şi se simt bine: „Nu sunt hoţ”. Şi tot aşa, egoul lor se alimentează. Oamenii vorbesc despre păcatele celorlalţi şi despre crimele celorlalţi şi despre tot ce e rău în viaţa celorlalţi. Oamenii continuă să vorbească despre asta. Exagerează, şi găsesc plăcere în asta – le dă sentimentul acela că „eu sunt un om bun”. Dar tocmai acest sentiment va deveni bariera lor.

Fii plin de compasiune, fii iubitor, fii inteligent. Priveşte-i pe ceilalţi fără a-i judeca. Şi nu începe niciodată să simţi că ai tu dreptate, nu începe niciodată să te simţi sfânt. Nu deveni niciodată „Sfinţia Sa”. Niciodată.

Rămâi obişnuit, rămâi nimeni. Şi când eşti nimeni, atunci soseşte la tine oaspetele suprem… când eşti nimeni, atunci devii gazdă.

INIMI ŞI MINŢI – Răspunsuri la întrebări

„Ce înseamnă să încerci să ajuţi o altă persoană? Deseori, pare mai degrabă că încercăm să îi schimbăm pe ceilalţi, în loc să îi respectăm şi să îi iubim necondiţionat. Puteţi spune câte ceva despre acest lucru?”

Există o diferenţă foarte mare şi foarte semnificativă între a încerca să îi schimbăm şi a-i ajuta. Când ajuţi pe cineva, îl ajuţi să fie el însuşi; când încerci să schimbi pe cineva, încerci să îl schimbi în funcţie de ideile pe care le ai. Când încerci să schimbi pe cineva, încerci, de fapt. să-l transformi într-o copie la indigo. Nu te interesează

persoana respectivă, ai o anume ideologie, o idee fixă, un ideal în virtutea căruia vrei să-l schimbi pe celălalt. Idealul este mult mai important pentru tine decât fiinţa umană.

De fapt, încercarea de a schimba pe cineva în funcţie de un ideal al tău este o practică violentă. Este o formă de agresiune, un efort de a-l distruge pe celălalt. Nu este iubire, nu este compasiune. Compasiunea îi permite tot timpul celuilalt să fie el însuşi. Compasiunea nu are nicio ideologie, ea este doar un climat. Nu îţi oferă nicio direcţie, îţi conferă doar energia necesară. Apoi începi să te mişti. Apoi sămânţa ta începe să se dezvolte conform propriei naturi. Nimeni nu te forţează să faci nimic.

Când eu spun: „Du-te şi ajută-i pe ceilalţi", mă refer la faptul că trebuie să îi ajuţi să fie ei înşişi. Când spun că lumea este nereligioasă din cauza atâtor preoţi, mă refer la faptul că prea mulţi oameni încearcă să îi schimbe pe ceilalţi, să îi convertească, să îi transforme conform propriei lor ideologii. Ideea de schimbare nu trebuie să fie mai importantă decât persoana în sine. Nici măcar întreaga umanitate nu este mai presus de o singură fiinţă umană. Umanitatea este o idee; o singură fiinţă umană este o realitate.

Uită de umanitate şi ţine minte fiinţa umană – cea reală, concretă, cea care palpită, cea care este vie. Este foarte uşor să sacrificăm fiinţele umane pentru umanitate. Este foarte uşor să sacrificăm oameni în numele islamului, al creştinismului, al hinduismului; este foarte uşor să îi sacrifici în numele lui Hristos sau al lui Buddha. Ajută-i, dar nu îi sacrifica. Cine eşti tu, să sacrifici pe cineva? Fiecare individ îşi este sieşi scop. Nu îl folosi ca pe un mijloc.

Acesta este sensul cuvintelor lui Iisus: „Sabatul este făcut pentru oamenii, nu oamenii pentru Sabat". Totul este creat pentru om; omul este valoarea supremă. Până şi ideea de Dumnezeu este făcută pentru om; nu omul este făcut pentru ideea de Dumnezeu. Sacrifică totul pentru om, dar nu sacrifica niciodată omul pentru nimic pe lume. Abia atunci poţi spune că ajuţi.

Dacă începi să sacrifici fiinţa umană, atunci nu ajuţi. Distrugi, îl mutilezi pe celălalt. Eşti violent, eşti un criminal. Aşa că aşa-zişii tăi învăţători religioşi care încearcă să îi schimbe pe ceilalţi sunt nişte criminali. Nu poţi decât să iubeşti, să ajuţi, să fii gata să oferi necondiţionat.

Împărtăşeşte-ţi fiinţa cu ceilalţi, dar lasă-i să îşi împlinească propriul destin. Destinul este necunoscut; nimeni nu ştie ce are să înflorească. Nu încerca să stabileşti un model, pentru că vei distruge floarea. Şi ţine minte că fiecare individ este unic. Nu a mai existat niciodată un individ asemănător şi nici nu va mai exista unul. Existenţa nu se repetă niciodată, nu este repetitivă. Ea inventează mereu.

Dacă încerci să faci un om să fie precum Iisus, vei fi distructiv. Iisus nu mai poate fi repetat. Şi nici nu este nevoie! Un Iisus este frumos, mulţi Iisuşi vor fi plictisitori. Nu încerca să faci un om să fie un Buddha. Lasă-l să devină el însuşi; aceasta va fi starea lui de buddha. Şi nici tu şi nici măcar el nu aveţi habar ce se ascunde în el. Numai viitorul vă va arăta. Nu numai tu vei fi surprins; persoana însăşi va fi surprinsă când floarea va înflori. Toată lumea poartă în sine o floare cu un potenţial şi o forţă nelimitate, o floare cu posibilităţi infinite.

Ajută, oferă energie, iubeşte. Acceptă-l pe celălalt şi dă-i sentimentul că este bine-venit. Nu îi da un sentiment al vinovăţiei, nu îi inocula ideea că este condamnat. Toţi cei care încearcă să îl schimbe îi dau un sentiment de vinovăţie, iar vinovăţia este otravă.

Când cineva spune: „Fii asemenea lui Iisus!”, acel om a negat deja ceea ce eşti. Ori de câte ori cineva îţi spune să fii precum ceilalţi, tu nu eşti acceptat. Nu eşti bine-venit, eşti ca un intrus. Până nu devii altcineva, nu vei fi iubit. Ce tip de iubire este aceasta, care te distruge, care te face să fii fals, lipsit de autenticitate?

În mod autentic nu poţi să fii decât tu însuţi. Orice altceva va fi fals, orice altceva nu vor fi decât măşti, personalităţi, dar nu esenţa ta. Te poţi înfrumuseţa cu

personalitatea lui Buddha, dar aceasta nu îţi va atinge niciodată inima. Nu va avea niciodată legătură cu tine. Va fi doar ceva de suprafaţă. Un chip, dar nu chipul tău.

Prin urmare, oricine încearcă să te transforme în altceva decât ceea ce eşti şi îţi spune: „Te voi iubi dacă vei deveni precum Buddha, sau precum Hristos…”, acea persoană nu te iubeşte cu adevărat. Poate că îl iubeşte pe Hristos, dar te urăşte pe tine. Şi acea dragoste pentru Hristos poate să nu fie prea profundă, pentru că dacă într-adevăr l-ar iubi pe Hristos, ar înţelege unicitatea fiecărui individ.

Iubirea este o înţelegere profundă. Dacă ai iubit vreodată pe cineva, cu siguranţă felul în care vezi lucrurile acum are o calitate diferită ca urmare a acestui lucru. Acum poţi vedea clar. Dacă l-ai iubit pe Iisus, atunci oricine ar fi cel care vine în faţa ta, vei vedea realitatea acestei persoane, acelei fiinţe umane concrete, a potenţialităţii acesteia aici şi acum. Şi vei iubi această persoană, o vei ajuta să devină orice poate ea să devină. Nu vei avea niciun fel de alte aşteptări din partea ei

Orice aşteptare de felul acesta înseamnă condamnare, înseamnă negare, înseamnă respingere. Vei oferi pur şi simplu iubirea ta – nu pentru vreo recompensă, nu pentru vreun rezultat. Vei ajuta pur şi simplu, fără nicio proiecţie a viitorului în minte.

Când iubirea curge fără niciun viitor, ea este o energie imensă. Când iubirea curge fără motivaţie, ea ajută, şi ajută cum nimic altceva nu poate ajuta. Când simţi că măcar o singură fiinţă umană te acceptă aşa cum eşti, te simţi centrat. Nu mai simţi că nu eşti bine-venit în existenţă. Cel puţin o fiinţă umană te acceptă necondiţionat. Acest lucru îţi oferă o înrădăcinare, o centrare; sentimentul că eşti acasă. Când eşti departe de tine însuţi, eşti departe de existenţă, de casa ta. Distanţa dintre tine şi sinele tău este distanţa dintre tine şi casa ta, şi nu există altă distanţă. Aşa că oricine îţi spune să devii altcineva, te îndepărtează de casa ta. Vei deveni fals, vei începe să porţi măşti. Vei avea personalităţi, caracter şi mii

de alte lucruri, dar nu vei avea un suflet; nu vei avea esenţialul. Nu vei fi conştienţă, vei fi o amăgire; un pseudofenomen, lipsit de autenticitate.

Prin urmare, când îţi spun să ajuţi, mă refer la faptul că trebuie să creezi un climat în jurul oamenilor. Oriunde vei circula, păstrează cu tine acest climat al iubirii şi compasiunii şi ajută-l pe celălalt să fie el însuşi sau ea însăşi.

Acesta este cel mai dificil lucru din lume – să îl ajuţi pe celălalt să fie el însuşi –, pentru că este ceva împotriva egoului tău. Egoul tău şi-ar dori să facă din oameni nişte imitatori. Ţi-ar plăcea ca toată lumea să te imite; ţi-ar plăcea să devii tu un arhetip şi toţi ceilalţi să te urmeze, în acel moment, egoul ar fi foarte, foarte împlinit. Te-ai gândi la tine ca la un model, şi toţi ceilalţi ar trebui să te urmeze. Ai deveni centrul, iar toţi ceilalţi ar deveni falşi.

Nu, egoului nu îi va plăcea această idee. Va vrea să îi schimbe pe toţi ceilalţi în funcţie de tine. Dar cine eşti tu, să schimbi pe cineva? Nu îţi asuma această responsabilitate. Este ceva periculos; aşa se nasc cei ca Adolf Hitler. îşi asumă responsabilitatea de a schimba lumea în funcţie de ei înşişi.

La suprafaţă este o mare diferenţă între un Mahatma Gandhi şi un Adolf Hitler. În esenţă însă nu există nicio diferenţă, pentru că amândoi împărtăşesc aceeaşi idee – schimbarea lumii în funcţie de ei înşişi. Unul face uz de metode violente, celălalt de metode non-violente, dar amândoi folosesc metode de schimbare a celuilalt în funcţie de personalitatea lor. Este adevărat că unul foloseşte baioneta, celălalt te ameninţă că va ţine un post negru pe termen lung dacă nu îl urmezi. Poate că unul te ameninţă că te va ucide, iar celălalt te ameninţă că se va sinucide dacă nu îl urmezi, dar amândoi folosesc forţa. Amândoi creează situaţii prin care te forţează să fii ceva ce nu eşti, ceva ce nu ai vrut niciodată să fii. Amândoi sunt politicieni. Nici Hitler şi nici Gandhi nu te iubesc. Gandhi vorbeşte despre dragoste, dar nu iubeşte. Nu are cum să iubească, pentru că însăşi ideea idealul referitor la cum

trebuie să fii tu – creează probleme.

Nu există decât o singură manieră de a iubi oamenii, iar acea manieră este de a-i iubi aşa cum sunt. Şi tocmai aici e frumuseţea: când îi iubeşti aşa cum sunt, ei se schimbă. Nu în funcţie de tine – se schimbă în funcţie de propria lor realitate. Când îi iubeşti, sunt transformaţi.

Nu convertiţi – transformaţi. Se înnoiesc, fiinţa lor atinge noi înălţimi. Dar acest lucru are loc în fiinţa lor, conform naturii lor.

Ajută-i pe oameni să fie naturali, ajută-i să fie liberi, ajută-i să fie ei înşişi, dar nu încerca să forţezi pe nimeni, nici să-i împingi de la spate sau să îi manipulezi, căci acestea sunt metodele egoului. Iar asta înseamnă politică.

Acesta a fost un fragment din volumul „COMPASIUNEA – ÎNFLORIREA SUPREMĂ A IUBIRII” – 0SH0 – Îţi recomand să îl cauţi, şi să îl cumperi, şi să îl şi ai în biblioteca fizica personală.

„În ce moment grija pentru o persoană devine o intervenţie în viaţa ei?

În momentul în care pătrunde ideologia, grija faţă de cineva devine o intervenţie în viaţa acelei persoane.

Iubirea devine amară, devine aproape un fel de ură, iar protecţia ta devine o închisoare. Ideologia este cea care schimbă totul.

De exemplu, dacă eşti mamă, ai grijă de copilul tău.

El are nevoie de tine, nu poate supravieţui fără tine. Îi este absolut necesară grija ta. Are nevoie de hrană, de iubire, are nevoie să aibă cineva grijă de el – dar nu are nevoie de ideologia ta.

Nu are nevoie de idealurile tale.

Nu are nevoie de creştinismul tău, de hinduismul tău, de islamismul tău, de budismul tău.

Nu are nevoie de scripturile tale, nu are nevoie de credinţele tale.

Nu are nevoie de idealurile tale despre cum ar trebui să fie.

Caută să eviţi ideologia, idealurile, scopurile, obiectivele – numai în acest fel grija faţă de celălalt poate fi frumoasă, inocentă, în caz contrar, grija devine o formă de viclenie.

Atunci când nu există ideologie în grija pe care i-o porţi celuilalt – nu îţi doreşti să faci din copilul tău un creştin, nu îţi doreşti ca el să devină asta sau ailaltă, comunist sau fascist, nu îţi doreşti să devină doctor, sau om de afaceri, sau inginer.

Nu îţi faci nicio idee cu privire la copilul tău.

Îi spui:

„Te iubesc, iar atunci când vei creşte mare, tu vei fi cel care va alege.

Fii ceea ce este natural pentru tine să fii. Orice eşti, ai binecuvântarea mea, şi orice decizi să faci, în ceea ce mă priveşte eşti bine-venit, acceptat.

Nu că te voi iubi numai atunci când vei deveni preşedinte, şi că dacă vei deveni tâmplar am să încetez să te mai iubesc şi îmi va fi ruşine cu tine. Nu.

Nu că numai dacă îmi vei aduce o diplomă de merit de la universitate vei fi bine-venit lângă mine, iar dacă te vei întoarce după un eşec, îmi va fi ruşine cu tine. Nu.

Nu că numai dacă eşti virtuos, bun, moral, în cutare sau cutare fel, vei fi copilul meu, iar altminteri nu am nicio legătură cu tine, nu ai nicio legătură cu mine”.

În momentul în care vii cu idei, nu faci altceva decât să otrăveşti relaţia.

Grija este frumoasă, dar atunci când are o anumită idee în spatele ei, devine viclenie. Devine un negoţ, impune condiţii.

Toată iubirea noastră este viclenie: de aici şi nefericirea din lume, de aici tot iadul acesta. Nu că n-ar există grija faţă de celălalt – grija este acolo, dar e mult

prea multă viclenie în spatele ei.

Mamei îi pasă de fiul ei, tatălui îi pasă, soţului îi pasă, nevestei îi pasă, fratelui, surorii – tuturor le pasă. Eu nu spun că nimănui nu îi pasă.

Tuturor le pasă foarte mult, şi cu toate acestea lumea este un iad. Ceva este greşit, fundamental greşit.

Ce este acel ceva fundamental greşit? De unde vine tot acest rău?

Grija vine însoţită de anumite condiţii: „Fă asta! Fii asta!”

Ai iubit vreodată pe cineva fără condiţii? Ai iubit vreodată pe cineva aşa cum este el?

Nu vrei să aduci îmbunătăţiri persoanei respective, nu vrei să o schimbi; acceptarea ta este totală, desăvârşită – numai atunci vei putea şti ce este purtarea de grijă. Acea purtare de grijă îţi va aduce împlinire, şi îi vei fi de mare ajutor celuilalt.

Şi ţine minte, dacă grija ta nu are nimic interesat în ea, nu are ambiţii în ea, persoana căreia i-ai purtat de grijă te va iubi pentru totdeauna.

Dar dacă grija ta are la bază nişte interese, atunci persoana căreia i-ai purtat de grijă nu va fi capabilă niciodată să te ierte.

De aceea copiii sunt incapabili să îşi ierte părinţii.

Mergi şi întreabă psihologii, psihanaliştii – majoritatea celor care vin la ei sunt aceia ai căror părinţi le-au purtat prea mult de grijă atunci când erau copii.

Iar grija pe care le-au purtat-o a fost ca o afacere; rece, calculată. Îşi doreau ca unele dintre ambiţiile lor să se împlinească prin propriii copii.

Iubirea trebuie să fie un cadou.

În momentul în care îi pui un preţ cadoului, nu mai

este iubire.

Partea a III-a.
COMPASIUNEA ÎN ACŢIUNE

Nimeni nu poate să fie lipsit de egoism – cu excepţia ipocriţilor.

Cuvântul „egoist” a căpătat un sens negativ, întrucât toate religiile îi condamnă pe egoişti. Ele vor să fii lipsit de egoism. Dar de ce? Ca să îi ajuţi pe ceilalţi…

Îmi aduc aminte de-o poveste: un copil discuta cu mama lui, iar aceasta i-a spus: „Ţine minte să îi ajuţi tot timpul pe ceilalţi”.

Şi copilul a întrebat-o: „Şi atunci ceilalţi ce vor face?”

Fireşte, mama i-a răspuns: „Şi ei îi vor ajuta pe alţii la rândul lor”.

Copilul a zis: „Pare un aranjament foarte ciudat. De ce să nu te ajuţi mai degrabă pe tine, decât să îţi îndrepţi ajutorul spre ceilalţi şi să complici lucrurile în mod absolut inutil?”

Egoismul este firesc.

Da, vine un moment când împărtăşeşti fiind egoist.

În starea de bucurie debordantă poţi împărtăşi şi cu ceilalţi.

Deocamdată însă, oameni nefericiţi îi ajută pe alţi oameni nefericiţi, orbii îi conduc pe orbi.

Cu ce poţi fi tu de ajutor? Este o idee foarte periculoasă, care a dominat secolele.

Într-o şcoală mică, profesoara le spune elevilor: „Trebuie să faceţi un lucru bun cel puţin o dată pe

săptămână”.

Un băiat o întreabă: „Daţi-ne exemple de lucruri bune. Nu ştim ce înseamnă bun”.

Aşa că profesoara îi răspunde: „De exemplu, dacă vezi o femeie oarbă care încearcă să traverseze strada, ajut-o să traverseze. Acesta este un lucru bun; este virtuos”.

Săptămâna următoare, profesoara îi întreabă pe copii: „A făcut vreunul dintre voi ce am spus să faceţi?”

Trei copii ridică mâinile.

„Nu e bine”, spune profesoara, „voi toţi ceilalţi nu aţi ascultat. Şi, totuşi, este bine că măcar trei copii au făcut ceva bun. Ce ai făcut tu?”, îl întreabă ea pe primul băiat.

„Exact ce mi-aţi spus”, răspunde el. „Am ajutat o bătrână oarbă să traverseze strada”.

„Foarte bine”, zice profesoara. „Dumnezeu te va binecuvânta”.
Apoi îl întreabă pe al doilea băiat: „Tu ce ai făcut?”

„Acelaşi lucru”, spune el. „Am ajutat o bătrână oarbă să traverseze strada”.

Profesoara era nedumerită – unde întâlniseră ei bătrâne oarbe? Dar era un oraş mare; poate chiar găsiseră două bătrâne oarbe.

Îl întreabă şi pe al treilea, iar acesta îi spune: „Am făcut acelaşi lucru ca şi ei; am ajutat o bătrână oarbă să treacă strada”.

În acel moment, profesoara îi întreabă: „Unde aţi

găsit trei bătrâne oarbe?”

„Nu aţi înţeles”, răspund ei.

„Nu erau trei bătrâne oarbe, era una singură. Şi a fost foarte greu să o ajutăm să treacă strada!

Ne lovea şi striga şi urla, pentru că nu voia să traverseze, dar noi eram hotărâţi să facem ceva bun.

Oamenii s-au adunat, au început să ţipe la noi, dar noi le-am spus să nu îşi facă griji, pentru că aveam să o ajutăm să traverseze strada.

Dar ea nu voia să traverseze!”

Oamenilor li se spune să îi ajute pe ceilalţi, dar ei sunt goi pe interior. Li se spune să îi iubească pe ceilalţi – iubiţi-vă vecinii, duşmanii –, dar nu li se spune niciodată să se iubească pe ei înşişi. Toate religiile, în mod direct sau indirect, le spun oamenilor să se urască pe sine.

O persoană care se urăşte pe sine nu poate iubi pe nimeni – nu poate decât să se prefacă.

Lucrul principal pe care trebuie să îl faci este să te iubeşti pe tine atât de total, încât iubirea să dea pe dinafară şi să ajungă şi la ceilalţi.

Nu sunt împotriva împărtăşirii cu ceilalţi, dar sunt total împotriva altruismului. Sunt în favoarea ideii de a împărtăşi cu ceilalţi, dar înainte de toate trebuie să şi ai ce să oferi. Abia atunci vei fi încetat să mai faci ceva din obligaţie faţă de cineva – din contră, persoana care primeşte ceva de la tine îţi face o favoare. Ar trebui să fii recunoscător, pentru că celălalt ţi-ar fi putut refuza ajutorul; celălalt a fost, de fapt, generos.

Eu insist foarte tare asupra faptului că fiecare individ trebuie să fie atât de fericit, de beatific, de tăcut, de mulţumit, încât din acea stare de împlinire să poată începe să împartă şi cu alţii.

Are foarte mult, este ca un nor de ploaie: trebuie să se reverse peste ceilalţi.

Dacă setea celorlalţi e potolită, dacă setea pământului este potolită, acest lucru va fi unul secundar.

Dacă fiecare individ este plin de fericire, plin de lumină, de tăcere, atunci el va împărtăşi fără ca nimeni să i-o spună, pentru că a oferi celorlalţi este o imensă bucurie. Să oferi îţi aduce o bucurie mai mare decât să primeşti.

Însă întreaga structură trebuie schimbată.

Oamenilor nu ar trebui să li se mai spună să fie altruişti.

Sunt nefericiţi – ce pot să facă?

Sunt orbi – ce pot să facă?

Şi-au ratat viaţa – ce pot să facă?

Nu pot să ofere decât ceea ce au. Prin urmare, oamenii oferă tuturor celor care intră în contact cu ei nefericire, suferinţă, angoasă, anxietate.

Acesta este altruismul!

Nu, eu mi-aş dori ca toată lumea să fie complet egoistă.

Fiecare copac este egoist; îşi aduce apa la rădăcini, seva la ramuri, la frunze, la fructe, la flori.

Iar când înfloreşte, eliberează parfumuri şi le oferă tuturor; celor cunoscuţi, celor necunoscuţi, celor familiari, străinilor.

Când e plin cu fructe, le împarte, oferă acele fructe.

Dar dacă înveţi aceşti copaci să fie altruişti, nu vor face altceva decât să moară, la fel cum a murit şi umanitatea – cadavre mergătoare. Şi încotro merg ele? Spre cimitir, pentru a se odihni în mormintele lor.

Viaţa ar trebui să fie un dans.

Şi viaţa tuturor poate fi un dans.

Ar trebui să fie o muzică – şi abia atunci poţi împărtăşi; va trebui să împărtăşeşti.

Nu e nevoie s-o spun eu, pentru că aceasta este una dintre legile fundamentale ale existenţei: cu cât împărţi mai mult din beatitudinea ta, cu atât mai mult se amplifică ea.

Dar eu te învăţ egoismul.

Nu fi Un Om Al Legii.
Fii Un Om Al Iubirii

În Matei 22 este scris aşa: Biblia Ortodoxă.ro, Matei 22:35 – 40 (n. red.)

„Unul dintre ei, învăţător de Lege, ispitindu-l pe Iisus, l-a întrebat:

Învăţătorule, care poruncă este mai mare în Lege?

El i-a răspuns: Să iubeşti pe Domnul Dumnezeul tău, cu toată inima ta, cu tot sufletul tău şi cu tot cugetul tău.

Aceasta este marea şi întâia poruncă.

Iar a doua, la fel ca aceasta: Să iubeşti pe aproapele tău ca pe tine însuţi.

În aceste două porunci se cuprind toată Legea şi prorocii”.

Două cuvinte – lege şi iubire – au foarte mare semnificaţie.

Reprezintă două tipuri de minte, doi poli opuşi.

Mintea care acţionează conform legii nu poate fi niciodată iubitoare, iar cea care iubeşte nu poate acţiona niciodată conform legii.

Atitudinea legală este nereligioasă; este politică, socială.

Atitudinea iubirii este una non-politică, non-socială –

individuală, personală, religioasă.

Moise, Manu, Marx, Mao, numai minţi orientate spre spiritul legii; au oferit omenirii legea.

Iisus, Krishna, Buddha, Lao Tzu, aceştia sunt oameni ai iubirii. Nu au dat porunci legale oamenilor, le-au oferit o cu totul şi cu totul altă viziune.

Am auzit o poveste despre Frederic cel Mare, regele Prusiei – era o minte legală.

O femeie a sosit la el şi s-a plâns de soţul ei. „Maiestatea Voastră”, a spus ea, „soţul meu se poartă foarte urât cu mine”.

„Nu este treaba mea”, i-a răspuns Frederic cel Mare.

Dar femeia a insistat; „Nu e vorba numai despre asta, Maiestatea Voastră, dar vă vorbeşte de rău”.

„Nu este treaba ta”, i-a răspuns regele.

Aceasta este mintea legală.

Mintea legală se gândeşte tot timpul la lege, niciodată la iubire.

Mintea legală se gândeşte la justiţie, dar niciodată la compasiune; iar justiţia lipsită de compasiune nu poate fi niciodată justă.

O justiţie fără compasiune nu poate să fie decât injustă. Însăşi natura compasiunii este aceea de a fi justă; justiţia îi urmează compasiunii precum o umbră.

Dar compasiunea nu îi urmează justiţiei ca o umbră, întrucât compasiunea este lucrul adevărat, iubirea este lucrul adevărat. Umbra ta te urmează; nu tu urmezi umbră.

Umbra nu poate conduce, umbra trebuie să urmeze. Iar aceasta este una dintre marile controverse ale istoriei omenirii – este Dumnezeu iubire sau lege?

Este Dumnezeu drept sau plin de compasiune?

Mintea legală spune că Dumnezeu este lege, că este drept.

Dar mintea legală nu îl poate cunoaşte pe Dumnezeu, pentru că Dumnezeu este doar un alt termen pentru iubire.

Mintea legală nu poate atinge acea dimensiune.

Mintea legală aruncă tot timpul responsabilitatea pe ceilalţi – pe societate, pe structura economiei, pe istorie.

Pentru mintea legală, celălalt este întotdeauna responsabil.

Iubirea îşi asumă singură responsabilitatea: eu sunt cel care este tot timpul responsabil, nu tu.

Odată ce înţelegi că eşti responsabil, începi să înfloreşti.

Legea este o scuză. Este viclenia minţii, care te ajută să te protejezi tot timpul, să te aperi.

Iubirea este vulnerabilă, legea este un aranjament defensiv.

Când iubeşti pe cineva, nu vorbeşti în spiritul legii.

Când iubeşti, legea dispare – pentru că iubirea este legea supremă. Nu are nevoie de altă lege, îşi este suficientă sieşi.

Iar când eşti protejat de iubire, nu mai ai nevoie de altă protecţie.

Nu fi adeptul legii, în caz contrar vei rata tot ce este frumos în viaţă.

Nu fi un avocat, fii cineva care iubeşte; altfel vei continua să te tot protejezi, şi în final vei constata că nu e nimic de protejat – nu ai făcut decât să protejezi un ego gol.

Şi oricând se pot găsi metode şi mijloace de a proteja

un ego gol.

Am auzit o poveste despre Oscar Wilde.

Prima lui piesă de teatru a fost pusă în scenă şi a fost un eşec total; un fiasco.

La ieşirea de la spectacol, prietenii l-au întrebat: „Cum a mers?”

„A fost un imens succes”, le-a spus el. „Dar publicul a fost un mare eşec”.

Aceasta este mintea legală, încearcă tot timpul să protejeze un ego gol – un balon de săpun, gol pe interior, plin de goliciune şi fără nimic altceva în el. Dar legea continuă să-l protejeze.

Ţine minte, în momentul în care devii adeptul legii, în momentul în care începi să priveşti viaţa prin prisma legii – indiferent că este vorba despre legea guvernelor sau a Bisericii, nu e nicio diferenţă –, în momentul acela priveşti viaţa prin prisma legii, a codului moral, a scripturilor, a poruncilor, viaţa începe să-ţi scape printre degete.

Trebuie să fii vulnerabil ca să ştii ce este viaţa; trebuie să fii complet deschis, să trăieşti în nesiguranţă.

Trebuie să fii gata să mori pentru a o cunoaşte – numai atunci ajungi să cunoşti viaţa.

Dacă te temi de moarte, nu vei cunoaşte viaţa, pentru că teamă nu poate niciodată să cunoască.

Dacă nu te temi de moarte, dacă eşti pregătit să mori pentru a o cunoaşte, atunci vei cunoaşte şi viaţa, viaţa eternă, cea care nu moare niciodată.

Legea este teama ascunsă, iubirea este neînfricarea exprimată.

Când iubeşti, teama dispare – ai observat acest lucru?

Când iubeşti, nu mai există teamă. Dacă iubeşti o persoană, teama dispare.

Cu cât iubeşti mai mult, cu atât mai mult se estompează teama. Dacă iubeşti total, teama este absentă.

Teamă nu apare decât atunci când nu iubeşti. Teama este absenţa iubirii, legea este absenţa iubirii, pentru că legea nu este altceva decât o apărare a interiorului tău, a inimii tale tremurânde – te temi, vrei să te protejezi pe tine însuţi.

Dacă o societate este bazată pe lege, acea societate va rămâne continuu în frică.

Dacă o societate este bazată pe iubire, frica dispare şi legea nu mai este necesară – curţile de apel nu vor mai fi necesare; raiul şi iadul nu vor mai fi necesare.

Iadul este o atitudine legală; toate pedepsele sunt rezultatul unor minţi legale.

Legea spune că, dacă greşeşti, vei fi pedepsit; dacă te comporţi cum trebuie, vei fi recompensat.

Şi apoi mai există aşa-zisele religii – ele îţi spun că dacă păcătuieşti, vei fi aruncat în iad.

Gândeşte-te doar la iadul lor!

Aceşti oameni care au creat ideea de iad trebuie să fi fost cu adevărat sadici. Modul în care au descris iadul… au făcut toate aranjamentele pentru ca tu să suferi.

Şi au inventat şi raiul – raiul pentru ei înşişi şi pentru cei care îi urmează, şi iadul pentru cei care nu îi urmează şi nu cred în ei.

Dar toate acestea sunt atitudini legaliste, atitudini asemănătoare cu pedepsirea infractorilor. Iar pedepsele au eşuat întotdeauna.

Infracţiunile nu pot fi oprite, pedepsele nu au oprit infracţiunile.

Ba din contră, acestea se înmulţesc, pentru că minţile legale şi cele infracţionale sunt, de fapt, cele două feţe ale aceleiaşi monede; nu sunt deloc diferite.

Toate minţile legale sunt infracţionale la bază, şi toate minţile infracţionale pot deveni minţi legale – au acest potenţial.

Nu sunt două lumi separate; sunt parte din una şi aceeaşi lume.

Infracţiunile continuă să se înmulţească, iar legile devin din ce în ce mai complicate şi mai complexe.

Pedepsele nu au schimbat omul; de fapt, acestea l-au corupt şi mai tare.

Curţile de apel nu l-au schimbat; l-au corupt şi mai tare. Şi nici concepte precum recompensa, raiul, respectabilitatea nu au fost de prea mare ajutor.

Pentru că iadul depinde de frică, iar raiul depinde de lăcomie – frica şi lăcomia, acestea sunt problemele

Cum poţi să schimbi oamenii prin intermediul lor? Ele sunt bolile, iar minţile legale spun că sunt, de fapt, medicamentele.

O atitudine complet diferită este necesară, atitudinea iubirii.

Iisus aduce iubirea în lume. El distruge legea, însăşi baza ei. Aceasta a fost crima lui; de aceea a fost răstignit – pentru că distrugea bazele acestei societăţi criminale; distrugea însăşi piatra de temelie a acestei lumi criminale, o lume a războaielor, a violenţei şi a agresivităţii. A oferit lumii o nouă piatră de temelie. Cele câteva cuvinte ale lui Iisus trebuie înţelese în toată profunzimea lor.

„Unul dintre ei, învăţător de Lege, ispitindu-l pe Iisus, l-a întrebat…”

„Ispitindu-l…”

Voia să îl atragă pe Iisus într-o discuţie legală. Sunt multe momente în viaţa lui Iisus în care acesta a fost ispitit

să coboare din înălţimile iubirii în întunecatele văi ale legilor. Iar oamenii care au încercat să îl ispitească erau foarte vicleni.

Întrebările erau puse în aşa fel încât, dacă Iisus nu ar fi fost un înţelept, ar fi căzut în capcana lor. L-au făcut să se confrunte cu ceea ce se numeşte în logică o dilemă – indiferent ce răspunzi, vei fi prins în plasă. Dacă spui asta, vei fi prins; dacă spui opusul, vei fi, de asemenea, prins.

Cu siguranţă ai auzit această poveste faimoasă.

Iisus stătea pe malul râului; mulţimea a sosit şi a adus o femeie.

I s-a spus că femeia respectivă comisese un păcat: „Ce ai tu a spune?”

L-au ispitit, pentru că în scripturile vechi se spune că dacă o femeie comite păcat, aceasta trebuie lapidată. În acest fel, îi ofereau lui Iisus două variante.

Dacă el le-ar fi spus să urmeze scripturile, l-ar fi întrebat ce s-a întâmplat cu compasiunea şi iubirea lui şi de ce nu o iartă.

Prin urmare, toate cuvintele lui despre iubire nu ar fi fost decât vorbe deşarte. Şi astfel l-ar fi prins în plasă.

Sau în cazul în care el le-ar fi cerut să o ierte, atunci oamenii i-ar fi reproşat că acţionează împotriva scripturilor, or el fusese cel care le spusese oamenilor: „Am venit să împlinesc scriptura, nu să o distrug”.

Aceasta este o dilemă; nu există decât aceste două variante.

Dar mintea legală nu este conştientă de faptul că un om al iubirii dispune şi de o a treia variantă, pe care mintea legală nu o poate cunoaşte, pentru că ea nu gândeşte decât în contrarii.

Pentru mintea legală nu există decât două variante, da sau nu.

Nu cunoaşte o a treia variantă, cea pe care de Bono a intitulat-o „*po*” – da-nu, iar a treia variantă este „po”.

Nu este nici da, nici nu; este complet diferit. Iisus este primul om care a spus po.

Nu a folosit termenul, acesta a fost inventat de Edward de Bono – dar el a spus po, chiar a făcut-o.

Le-a spus oamenilor din mulţime:

„Aceia dintre voi care nu au păcătuit niciodată şi nici nu s-au gândit vreodată să păcătuiască să vină în faţă. Luaţi pietre şi ucideţi-o pe această femeie”.

Nu era niciunul care să nu fi comis vreun păcat sau care să nu se fi gândit să îl comită.

Poate că există oameni care nu au păcătuit, dar poate că se gândesc încontinuu la asta.

De fapt, e inevitabil să se gândească la asta.

Oamenii care păcătuiesc se gândesc mai puţin la păcat.

Cei care nu păcătuiesc se gândesc la păcate şi au fantezii încontinuu despre acestea.

Iar în ceea ce priveşte adâncul fiinţei tale. nu este nicio diferenţă între a face un păcat şi a te gândi la el.

Uşor, uşor, mulţimea s-a risipit. Cei care stăteau în faţă s-au retras în spate – experţii în lege ai societăţii, cetăţenii de vază ai oraşului au început să dispară.

Acest om folosise o a treia variantă. Nu a spus da, nu a spus nu.

A spus: „În regulă, ucideţi-o pe femeie – însă numai cei care nu au comis niciun păcat şi nu s-au gândit să o facă ar trebui să o ucidă”. Mulţimea s-a risipit.

Iisus a rămas singur cu femeia; aceasta i-a căzut la picioare şi a spus: „Am păcătuit cu adevărat, sunt o femeie rea. Mă poţi pedepsi”.

Iisus a zis: „Cine sunt eu să judec? Este o problemă între tine şi Dumnezeu, între tine şi existenţă. Cine sunt eu să mă amestec? Dacă realizezi că ai făcut ceva greşit, nu repeta acel lucru”.

Asemenea situaţii s-au repetat încontinuu. Oamenii făceau întruna eforturi de a-l aduce pe Iisus într-un schimb de argumente în care mintea legală ar fi putut câştiga.

Nu poţi intra într-o argumentare împotriva minţii legale – dacă o faci, vei fi înfrânt, pentru că mintea legală este foarte eficientă când oferă argumente. Nu contează ce poziţie adopţi; vei fi înfrânt.

Iisus n-a putut fi înfrânt pentru că nu a argumentat niciodată. Acesta este unul dintre semne, unul dintre indiciile care ne demonstrează că a atins culmile iubirii. A rămas pe culmi; nu a coborât niciodată.

Unul dintre ei, învăţător de Lege, ispitindu-l pe Iisus, l-a întrebat:

„Învăţătorule, care porunca este mai mare în Lege?”

Aceasta este o întrebare foarte dificilă. Care este cea mai mare poruncă, cea mai importantă, porunca fundamentală din Lege?

Este greu de răspuns, pentru că fiecare lege depinde de alte legi – sunt interconectate. Nu poţi găsi legea de bază, pentru că nicio lege nu este legea de bază. Legile depind unele de altele; sunt interdependente.

În India există o dezbatere care durează şi în ziua de azi: ce este la bază – nonviolenţa sau adevărul?

Dacă te afli într-o situaţie în care trebuie să alegi între adevăr şi nonviolenţă – dacă spui adevărul, reacţia va fi una violentă, iar dacă nu spui adevărul, violenţa va putea fi evitată –, ce vei face?

Vei spune adevărul şi vei da naştere violenţei?

De exemplu, te afli la o răscruce, şi un grup de poliţişti se apropie de tine.

Te întreabă dacă ai văzut un anumit om trecând pe acolo. Este un deţinut care a evadat din închisoare, şi care trebuie prins şi ucis.

Tu l-ai văzut pe acel om.

Poţi răspunde afirmativ, dar vei fi responsabil de moartea lui.

Poţi spune şi că nu l-ai văzut, sau poţi chiar să oferi piste greşite poliţiei; în acest fel, omul va fi salvat.

Rămâi nonviolent, dar devii mincinos.

Ce vei face? Pare imposibil să faci o alegere, aproape imposibil. Care lege este cea de bază?

El i-a răspuns: Să iubeşti pe Domnul Dumnezeul tău, cu toată inima ta, cu tot sufletul tău şi cu tot cugetul tău.

Acesta este po: nu răspunde câtuşi de puţin la întrebare; oferă un cu totul şi cu totul alt răspuns. Nu intră pe teritoriul cuvintelor legal; rămâne pe această culme a iubirii, care este a lui.

El spune: „Aceasta este prima şi marea poruncă: să iubeşti pe Domnul Dumnezeul tău cu toată inima ta, cu tot sufletul tău şi cu tot cugetul tău”.

Întrebarea era despre lege, iar răspunsul e despre iubire.

De fapt, Iisus nu a răspuns la întrebare: sau poţi spune că a răspuns la întrebare pentru că este singurul răspuns, nu poate exista un alt răspuns.

Acest lucru trebuie înţeles.

Numai de pe un plan superior se poate răspunde la o întrebare situată pe un plan inferior: rămânând la acelaşi nivel, răspunsul este imposibil.

De exemplu, de la nivelul la care te afli tu se pot pune multe întrebări, căci multe întrebări se nasc.

Dacă vei întreba o persoană aflată la acelaşi nivel cu tine, nu îţi va putea răspunde.

Poate că răspunsurile sale par relevante, dar nu pot fi relevante, pentru că şi ea este în aceeaşi situaţie ca şi tine.

Este ca şi cum un nebun l-ar ajuta pe un alt nebun, ca şi cum orbul l-ar ghida pe orb, iar un om confuz l-ar ajuta pe un alt om confuz să-şi recapete claritatea.

Şi mai multă confuzie şi neclaritate se va naşte.

Asta s-a întâmplat în lume – toată lumea sfătuieşte pe toată lumea. Nimic nu e mai ieftin decât sfatul.

De fapt, nu costă nimic, e suficient să întrebi şi îl primeşti; toată lumea e pregătită să ofere sfaturi.

Nici tu, nici cei care îţi dau sfaturi nu vă gândiţi la faptul că vă aflaţi, de fapt, la acelaşi nivel şi că sfaturile sunt pur şi simplu inutile. Pot să fie chiar dăunătoare.

Numai o persoană care se află la un nivel superior faţă de tine îţi va fi de ajutor – o persoană cu o percepţie mai clară, cu o claritate mai profundă, o fiinţă mai cristalizată

Numai acel tip de persoană îţi poate răspunde la întrebări

Există trei tipuri de dialog posibile:

— Primul este acela în care două persoane ignorante vorbesc.

Multă vorbărie are loc între ele, dar fără niciun

rezultat; vorbe goale.

Vorbesc, dar nu ştiu ce spun, nici măcar nu sunt conştiente de ceea ce spun – vorbitul e doar o ocupaţie; se simt bine fiind ocupate.

Vorbesc ca două obiecte mecanice, ca două computere.

— Apoi există tipul dialogului în care doi iluminaţi vorbesc.

Ei nu vorbesc; nu au nevoie să vorbească. Comuniunea dintre ei este tăcută; se înţeleg unul pe celălalt fără cuvinte.

Două persoane ignorante vorbind – prea multe cuvinte şi nicio înţelegere.

Două persoane iluminate întâlnindu-se – niciun cuvânt, numai înţelegere.

Prima situaţie se întâmplă în fiecare zi, de milioane de ori, peste tot în lume.

A doua situaţie are loc rar, după mii şi mii de ani, rareori se întâmplă ca doi iluminaţi să se întâlnească.

— Şi apoi, există al treilea tip de dialog – o persoană iluminată îi vorbeşte unei persoane neiluminate.

Sunt două planuri: unul este pământul, celălalt este cerul; unul se mişcă într-o căruţă trasă de boi, celălalt zboară cu avionul.

Persoana de pe pământ întreabă un lucru, iar cea din cer îi răspunde altceva.

Dar aceasta este singura cale, singura cale prin care persoana de pe pământ poate fi ajutată. Avocatul îl întrebase pe Iisus despre lege. El întrebase: învăţătorule, care porunca este mai mare în Lege?

Nu l-a întrebat despre iubire. Iisus încearcă să îl seducă în direcţia iubirii – a schimbat întreg contextul.

Odată ce e în mâinile lui Iisus, el te va duce într-o

dimensiune necunoscută de tine, în necunoscut, în incognoscibil.

El i-a răspuns: „Să iubeşti pe Domnul Dumnezeul tău, cu toată inima ta, cu tot sufletul tău şi cu tot cugetul tău”.

Cu toată inima ta înseamnă cu toate simţirile. Aceasta este starea de rugăciune.

Când toate simţirile tale sunt laolaltă, integrate într-o singură unitate, atunci ia naştere rugăciunea.

Starea de rugăciune este inima ta totală, care freamătă din dorinţa de necunoscut, care freamătă de o dorinţă profundă de a explora necunoscutul, fiecare bătaie a inimii tale fiind devotată acestei căutări.

„Cu tot cugetul” – aceasta este semnificaţia meditaţiei, cea în care toate gândurile tale au devenit unul singur.

Când toate gândurile tale au devenit unul singur, gândirea dispare; când toate simţirile tale au devenit una singură, simţirea dispare.

Când simţirile sunt multe, eşti sentimental.

Când simţirile tale devin o singură simţire, tot sentimentalismul dispare – eşti plin de inimă, dar nu mai ai sentimentalism.

Starea de rugăciune nu este sentimentalism. Starea de rugăciune este o asemenea armonie a sentimentelor, o asemenea unitate totală a sentimentelor, încât calitatea lor se schimbă imediat.

Ca şi cum ai pune apa la fiert, ea se încălzeşte uşor, uşor, devine din ce în ce mai fierbinte – până la 99 de grade e încă apă.

Apoi vine punctul de fierbere la 100 de grade, şi brusc are loc o transformare.

Apa nu mai este apă, se evaporă – calitatea ei se schimbă imediat. Apa are calitatea de a curge în jos; când se evaporă, aburii au calitatea de a pluti în sus.

Dimensiunea ei s-a schimbat.

Când trăieşti în sentimente, în atât de multe sentimente, nu eşti decât confuzie, eşti ca un ospiciu.

Când toate sentimentele sunt integrate, atunci intervine momentul de transformare. Când toate devin unul singur, atingi punctul de 100 de grade, punctul de evaporare.

Imediat, dispare vechea natură a sentimentelor, vechea lor calitate de a curge în jos nu mai există. Începi să te evapori ca aburii spre cer. Asta înseamnă starea de rugăciune.

Acelaşi lucru se întâmplă şi când toate gândurile tale devin unul singur – gândirea se opreşte.

Când gândurile sunt multe, gândirea este posibilă; când gândurile devin unul singur, apare un moment în care această unitate a gândirii devine sinonimă cu non-gândirea.

A avea un singur gând înseamnă a nu avea gânduri, pentru că acel gând nu poate exista singur.

El nu poate exista decât alături de cele multe, nu poate exista decât în mulţime. Când mulţimea a dispărut, dispare şi acel singur gând, şi intervine starea de non-gândire.

Aşadar, în mica lui frază, Iisus a condensat întreaga religie:

El i-a răspuns: Să iubeşti pe Domnul Dumnezeul tău, cu toată inima ta – asta înseamnă rugăciune.

Cu tot cugetul tău – asta înseamnă meditaţie.

Şi cu tot sufletul tău... Sufletul este transcenderea gândirii şi a sentimentelor.

Sufletul se află dincolo de rugăciune şi de meditaţie. Sufletul este natura ta – este conştiinţa transcendentală

din tine.

Priveşte-te ca pe un triunghi – jos, la bază, sentimentele, gândirea.

Dar sentimentele şi gândirea sunt singurele pe care le-ai trăit până acum; nu cunoşti a treia dimensiune.

A treia dimensiune nu poate fi cunoscută decât atunci când sentimentele devin rugăciune, iar aceasta începe să urce, iar gândirea devine meditaţie, iar aceasta începe şi ea să urce. Apoi, rugăciunea şi meditaţia se întâlnesc într-un punct – acel punct este sufletul.

Undeva, inima şi mintea ta se întâlnesc – acolo eşti tu, aceea este o stare de dincolo. Este ceea ce Iisus numeşte suflet.

Aceasta este marea şi întâia poruncă.

Acum el foloseşte limbajul omului legii. A spus tot ceea ce voia să spună; acum ajunge la limbajul unui om al legii. Prima propoziţie aparţine planului lui Iisus; a doua propoziţie aparţine planului omului legii. Iar Iisus a încercat să creeze o punte între cele două.

Aceasta este marea şi întâia poruncă.

Iubirea este marea şi întâia poruncă.

De fapt, iubirea nu este deloc o poruncă, pentru că nu ţi se poate porunci să iubeşti; nu ţi se poate ordona să iubeşti, nu poţi fi forţat.

Nu poţi gestiona şi controla iubirea. Iubirea este mai mare decât tine, mai înaltă decât tine – cum o poţi controla?

Iar dacă ţi se porunceşte să iubeşti, dacă cineva vine la tine şi, aşa cum în armată se ordonă: „La stânga! La dreapta!”, ţie îţi spune „Iubeşte!”, ce ai putea să faci?

„La dreapta” este în regulă, „la stânga” este în

regulă, dar „Iubeşte”? – nu ştii încotro să o iei, unde să mergi.

Nu cunoşti calea, nu ţi se poate ordona aşa ceva.

Da, te poţi preface, da, poţi juca teatru. Asta se tot întâmplă pe pământ.

Cel mai mare blestem abătut pe acest pământ a fost iubirea forţată.

Încă din copilărie suntem învăţaţi să iubim, ca şi cum iubirea ar putea fi învăţată: „Iubeşte-o pe mama ta, iubeşte-l pe tatăl tău iubeşte-ţi fraţii şi surorile”.

Iubeşte asta, iubeşte ailaltă – iar copilul încearcă, bineînţeles.

Cum ar putea să ştie copilul că iubirea nu este un act voluntar? Ea se întâmplă de la sine. Nu o poţi forţa.

Ai ratat iubirea din cauză că ai încercat prea tare să iubeşti. Toată lumea caută iubirea – spune-i Dumnezeu, spune-i altcumva, dar în adâncul tău cauţi iubirea.

Însă ai devenit incapabil – nu pentru că nu ai încercat, ci pentru că ai încercat prea tare.

Iubirea se întâmplă; nu poţi ordona apariţia ei.

Pentru că ţi s-a ordonat să iubeşti, iubirea ta a fost falsificată încă de la început, otrăvită încă de la sursă.

Nu îi spune niciodată unui copil să-şi iubească mama, nu comite niciodată acest păcat.

Iubeşte-ţi copilul şi lasa iubirea să se întâmple.

Nu-i spune: „Iubeşte-mă pentru că sunt mama ta, sau tatăl tău. Iubeşte-mă”.

Nu transforma iubirea în poruncă; pentru că, în caz contrar, fiul tău va rata iubirea iar şi iar. Iubeşte-ţi copilul, pentru că într-un mediu iubitor, într-o bună zi acordul muzical se va produce.

Armonia se găseşte în orga din adâncul cel mai adânc al fiinţei tale. Ceva începe; o melodie, o armonie se naşte, şi apoi îţi dai seama că aceasta este natura ta. Dar nu încerci să iubeşti; pur şi simplu te relaxezi şi îi permiţi iubirii să se întâmple.

Aceasta este marea şi întâia poruncă. Iisus foloseşte limbajul omului legii, pentru că îi răspunde omului aceluia; altfel, iubirea nu este o poruncă, şi nu poate fi o poruncă.

Iar a doua, asemenea ei, este: „Să iubeşti pe aproapele tău ca pe tine însuţi”.

Prima poruncă este să îl iubeşti pe Dumnezeu.

„Dumnezeu” înseamnă totalitatea, tao. Brahma. Dumnezeu nu este un cuvânt tocmai potrivit; tao este mult mai adecvat – totalul, întregul, existenţa – iubeşte existenţa. Aceasta este porunca cea dintâi, cea fundamentală.

Iar a doua, asemenea ei, este: Să iubeşti pe aproapele tău ca pe tine însuţi.

Pentru că este dificil să îl găseşti pe Dumnezeu, şi este dificil să îl iubeşti pe Dumnezeu dacă nu l-ai găsit deja.

Cum l-ai putea iubi pe Dumnezeu, care este neştiut? Cum ai putea iubi necunoscutul? Ai nevoie de un pod, ai nevoie de o anumită familiaritate – cum îl poţi iubi pe Dumnezeu? Pare absurd; este absurd.

De aici şi a doua poruncă.

Iar a doua, asemenea ei, este: Să iubeşti pe aproapele tău ca pe tine însuţi.

Citeam o poveste care mi-a plăcut.

Un om învăţat i-a spus rabinului Avraam: „Se zice că le dai oamenilor medicamente misterioase, şi că acestea

sunt eficiente. Dă-mi şi mie unul, vreau să dobândesc frica de Dumnezeu”.

„Nu cunosc niciun medicament pentru frica de Dumnezeu”, îi răspunse rabinul. „Dar dacă vrei, îţi pot da unul pentru iubirea faţă de Dumnezeu”.

„Şi mai bine”, spuse învăţatul. „Dă-mi-l”.

„Este iubirea faţă de aproape”, îi răspunse rabinul.

Dacă chiar vrei să îl iubeşti pe Dumnezeu, trebuie să începi prin a iubi celelalte fiinţe umane, pentru că sunt cel mai aproape de tine.

Şi, uşor, uşor, valurile iubirii tale se vor extinde.

Iubirea este ca piatra aruncată într-un lac liniştit şi limpede; undele pe care le generează piatra se formează şi se împrăştie până departe.

Dar mai întâi este atingerea lacului de către piatră; aproape de piatră se formează undele, şi apoi ele se răspândesc tot mai departe şi mai departe.

În primul rând, trebuie să îi iubeşti pe cei asemenea ţie – pentru că îi cunoşti, pentru că simţi o anumită familiaritate faţă de ei, un fel de senzaţie de „acasă” în preajma lor. Apoi, iubirea poate continua să se dezvolte.

Vei începe să iubeşti animalele, copacii, pietrele. Numai atunci vei putea iubi existenţa ca atare, nu înainte.

Aşadar, dacă poţi iubi fiinţele umane, ai făcut primul pas.

Însă pe acest pământ nefericit, se întâmplă exact opusul – oamenii îl iubesc pe Dumnezeu şi ucid fiinţele umane. De fapt, ei spun că tocmai pentru că îl iubesc atât de mult pe Dumnezeu trebuie să ucidă.

Creştinii îi ucid pe mahomedani, mahomedanii îi ucid pe creştini, hinduşii îi ucid pe mahomedani, mahomedanii îi ucid pe hinduşi, pentru că toţi îl iubesc pe Dumnezeu – în numele lui Dumnezeu, ei ucid fiinţe umane. Zeii lor sunt falşi.

Pentru că dacă Dumnezeul tău ar fi adevărat, dacă ai fi cunoscut cu adevărat dumnezeirea, dacă ţi-ai fi dat seama măcar puţin, dacă ai fi ajuns să ai măcar o mică străfulgerare a ei, atunci ai iubi fiinţele umane. Ai iubi animalele, ai iubi copacii, ai iubi pietrele – ai iubi!

Dragostea va deveni starea naturală a fiinţei tale. Iar dacă nu poţi iubi fiinţele umane, nu te lăsa amăgit – niciun templu nu te va ajuta.

Îi poţi spune nu lui Dumnezeu, dar nu spune niciodată nu fiinţelor umane, pentru că dacă spui nu fiinţelor umane, calea ta e blocată; nu vei mai fi capabil să atingi dumnezeirea. Spune nu Bisericii, templelor; nicio problemă. Dar nu spune nu iubirii, pentru că aceasta este adevăratul templu. Toate celelalte temple nu sunt decât false monezi, imagini contrafăcute, neautentice. Nu există decât un singur templu autentic şi acela este iubirea.

Nu spune niciodată nu iubirii – vei găsi astfel dumnezeirea; nu se poate ascunde prea mult.

În a doua poruncă, Iisus spune: Să iubeşti pe aproapele tău ca pe tine însuţi.

Pentru că, de fapt, întreaga umanitate eşti tu, în multe chipuri şi forme.

Chiar nu vezi că aproapele tău nu este nimeni altcineva decât tu, propria ta fiinţă într-o formă de manifestare diferită?

Multe râuri din lume poartă numele unor culori.

În China avem Fluviul Galben; undeva în Australia au Râul Roşu. În SUA, din câte am auzit, au Râul Alb şi Râul Verde. Râul în sine nu are culoare; apa este incoloră, dar

râul capătă culoarea solului pe care îl scaldă, culoarea tufărişului de pe margine. Dacă traversează un deşert, bineînţeles că are o culoare diferită; dacă traversează o pădure, pădurea este reflectată – tufişurile, coroanele copacilor –, totul are o culoare diferită.

Dacă râul traversează o zonă unde mâlul este galben, atunci devine galben. Dar niciun râu nu are culoare. Şi fiecare râu, fie că este numit alb, verde sau galben, ajunge în mod natural la vărsare, se varsă în ocean şi devine oceanic.

Diferenţele de culoare se datorează solului. Culorile tale sunt diferite din cauza solului tău.

Dar cea mai profundă calitate a fiinţei interioare este aceea că este incoloră; este aceeaşi.

Cineva este negru, altcineva este alb; cineva e undeva între, un indian; altcineva este galben, e chinez – foarte multe culori.

Dar ţine minte, acestea sunt culorile terenului prin care trece corpul tău. Nu sunt culorile tale; tu eşti incolor.

Nu eşti corpul; nu eşti nici mintea şi nici inima.

Mintea ta e diferită de a altora, pentru că a fost condiţionată în mod diferit; corpul tău este diferit, pentru că a traversat un teren diferit, o ereditate diferită; dar tu nu eşti diferit.

Iisus spune; Să iubeşti pe aproapele tău ca pe tine însuţi. Ca pe tine însuţi să îţi iubeşti aproapele.

Şi un lucru de bază, pe care creştinii l-au uitat.

Iisus spune; „Iubeşte-te pe tine însuţi”.

Dacă nu te iubeşti pe tine însuţi, nu îţi poţi iubi aproapele. Tot ceea ce aşa-zisa creştinătate s-a preocupat să te înveţe a fost ura faţă de tine însuţi, condamnarea de sine. Iubeşte-te pe tine însuţi, pentru că tu eşti cel mai

aproape de dumnezeire.

Acolo trebuie să apară prima undă. Iubeşte-te pe tine însuţi! Iubirea de sine este un lucru fundamental – dacă îţi vei dori să fii religios, iubirea de sine va fi baza. Şi aşa-zisele religii continuă să îţi predea ura de sine; „Condamnă-te, eşti un păcătos, eşti vinovat, eşti asta sau ailaltă – eşti lipsit de valoare".

Nu eşti un păcătos. Ei te-au făcut aşa. Nu eşti vinovat; ei ţi-au oferit interpretări greşite ale vieţii. Acceptă-te şi iubeşte-te. Numai atunci îţi poţi iubi aproapele, altfel nu este cu putinţă. Dacă nu te iubeşti pe tine însuţi, cum poţi iubi o altă fiinţă? Eu te învăţ să te iubeşti pe tine însuţi. Fă măcar asta; dacă altceva nu poţi face, măcar iubeşte-te pe tine. Iar din iubirea de sine, vei vedea cum iubirea va începe să înflorească treptat; se va extinde, va ajunge şi la aproapele tău.

Întreaga problemă din zilele noastre este aceea că tu te urăşti şi vrei să iubeşti pe altcineva, ceea ce este imposibil. Iar celălalt se urăşte de asemenea, şi vrea să te iubească pe tine. Lecţia iubirii trebuie învăţată înainte de orice în tine însuţi.

Dacă îi întrebi pe Freud şi pe psihanalişti, vei afla că au descoperit ceva fundamental. Ei spun că bebeluşul este în prima fază autoerotic, că se masturbează; copilul se iubeşte pe sine. Apoi devine homosexual – băieţii îi iubesc pe băieţi şi vor să se joace cu băieţii; fetele vor să se joace cu fetele, şi nu vor să se amestece unii cu alţii.

Apoi intervine heterosexualitatea – băiatul vrea să se amestece cu fetele şi să iubească o fată; o fată vrea să întâlnească un băiat şi să îl iubească. Întâi autoerotic, apoi homoerotic, apoi heteroerotic – asta în legătură cu sexul. La fel se întâmplă şi cu dragostea.

Înainte de toate, iubeşte-te pe tine însuţi. Apoi iubeşte-ţi vecinul, iubeşte celelalte fiinţe umane. Apoi poţi trece mai departe şi poţi iubi existenţa. Baza eşti tu. Nu te autocondamna; nu te autorespinge. Acceptă. Divinul

sălăşluieşte în tine. Existenţa te-a iubit atât de mult încât şi-a făcut sălaş în tine. Existenţa şi-a construit un templu în tine; divinul trăieşte în tine. Dacă te respingi pe tine însuţi, respingi, de fapt, ceea ce este cel mai aproape de dumnezeire din câte poţi tu găsi. Dacă respingi ceea ce este aproape de tine, va fi imposibil să iubeşti ceea ce este departe.

Când Iisus spune să iubeşti pe aproapele tău ca pe tine însuţi, se referă, de fapt, la două lucruri: înainte de toate, iubeşte-te pe tine, pentru a putea fi capabil de a-ţi iubi aproapele.

În aceste două porunci se cuprind toată Legea şi prorocii.

De fapt, nu este decât o singură poruncă: iubeşte. Iubirea este singura ordine a lucrurilor. Dacă ai înţeles iubirea, ai înţeles totul.

Dacă nu ai înţeles iubirea, poate că ştii multe lucruri, dar cunoaşterea ta este pur şi simplu putredă. Arunc-o la gunoi şi uită de ea. Începe de la început. Fii din nou copil, şi iubeşte-te din nou.

Lacul tău, aşa cum îl văd eu, nu are unde. Prima pietricică a iubirii nu a fost aruncată în el.

Am auzit o poveste daneză. Ţine-o minte, fă ca ea să devină parte din starea ta de atenţie susţinută.

Povestea ne vorbeşte despre un păianjen care locuia în grinda unui vechi hambar.

Într-o zi, păianjenul coborî pe un fir până la o bârnă mai joasă şi găsi muşte mai multe şi mai uşor de prins. Decise să trăiască permanent la acest nivel inferior, şi-şi construi o pânză foarte confortabilă. Dar, într-o zi, se întâmplă ca păianjenul să observe firul pe care coborâse şi care se pierdea în sus, în întuneric.

„Nu mai am nevoie de acest fir”, îşi spuse păianjenul. „Nu face decât să îmi stea în drum”. Păianjenul rupse firul, şi cu el distruse întreaga pânză care avea nevoie de fir

pentru susţinere.

Aceasta este şi povestea omului. Un fir te ţine legat de cel mai înalt nivel – numeşte-l tao, existenţă, dumnezeire. Ai uitat complet că de acolo ai coborât.

Provii din întreg şi trebuie să te întorci la el. Totul revine la sursa originară; aşa trebuie să se întâmple. Atunci cercul este complet şi eşti împlinit. Şi poate că simţi chiar ca păianjenul din poveste, poate consideri că firul care te ţine legat de înălţimi îţi stă în cale. De multe ori, din cauza lui nu poţi să faci anumite lucruri; el ţi se pune în cale, iar şi iar. Nu poţi fi violent aşa cum ţi-ar plăcea să fii; nu poţi fi agresiv cum ţi-ar plăcea să fii; nu poţi urî pe cât de mult ţi-ar plăcea să urăşti – firul îţi stă iar şi iar în cale.

Uneori simţi chiar ca acest păianjen – să tai firul, să îl rupi, pentru ca drumul tău să fie lin.

Asta a vrut să spună Nietzsche prin „Dumnezeu a murit”. El a rupt firul. Dar a înnebunit imediat.

În momentul în care a spus „Dumnezeu a murit”, a înnebunit, pentru că şi-a tăiat legătura cu sursa originară a vieţii.

În acel moment pierzi ceva vital, esenţial. Şi ai uitat complet că ceea ce ai pierdut era chiar fundamentul vieţii tale. Păianjenul şi-a rupt firul şi, odată cu el, a distrus întreaga pânză, care avea nevoie vitală de acel fir.

Oriunde ai fi, în cea mai întunecată noapte, o rază de lumină te ţine legat de existenţă. Aceea este viaţa ta; datorită acelei legături eşti viu.

Găseşte firul acela, pentru că el va reprezenta drumul tău de întoarcere acasă.

Pe 5 iunie 1910, O’Henry era pe cale să-şi dea ultima suflare. Afară se întuneca. Prietenii îi erau alături. Brusc, el a deschis ochii şi a spus: „Aprindeţi lumina. Nu vreau să merg acasă pe întuneric”. Lumina a fost aprinsă; el a

închis ochii, a zâmbit şi a dispărut.

Firul care te leagă de ceea ce este dincolo, acea unică rază de viaţă care te face viu este calea ta de întoarcere acasă. Indiferent cât de departe te-ai dus, eşti încă legat de existenţă – altfel n-ar fi cu putinţă. Poate că tu ai uitat, dar existenţa nu a uitat de tine; şi acesta este singurul lucru care contează.

Încearcă să găseşti în tine ceea ce te leagă de existenţă. Caută acel ceva şi vei ajunge la porunca despre care vorbeşte Iisus.

Dacă vei căuta, vei ajunge să afli că iubirea, nu cunoaşterea e cea care te leagă de existenţă. Nu bogăţiile, nu puterea, nu faima – iubirea este cea care te leagă de existenţă.

Şi ori de câte ori simţi iubirea, te simţi nespus de fericit, pentru că tot mai multă viaţă ţi se deschide în faţă.

Iisus sau Buddha, amândoi sunt precum albinele. Albina pleacă în căutarea florilor frumoase din văi. Apoi se întoarce, dansează un dans al extazului alături de prietenele ei şi le spune că a găsit o vale frumoasă plină cu flori. „Veniţi, urmaţi-mă”. Iisus este albina care a găsit sursa originară a vieţii – o vale plină cu flori frumoase, flori ale eternităţii. El vine şi dansează alături de tine pentru a-ţi transmite mesajul: Vino, urmează-mă!

Dacă încerci să înţelegi şi să cauţi în tine, vei găsi că iubirea este elementul cel mai semnificativ şi esenţial din fiinţa ta. Nu o înfometa. Ajut-o să crească, pentru ca să poată deveni un copac imens; pentru ca păsările raiului să-şi găsească adăpost în tine; pentru ca, în iubirea ta, călătorii osteniţi să se poată odihni; pentru ca să poţi împărtăşi iubirea ta; pentru ca şi tu să devii o albină, în extazul tău, poţi şi tu să împărtăşeşti cu oamenii ceea ce ai găsit.

Nebunie, Crimă şi Pedeapsă

Pedeapsa cu moartea este dovada degradantă care arată lipsa de umanitate a omului faţă de om.

Arată că omul încă trăieşte în epoca barbariei. Civilizaţia rămâne o idee – nu a devenit încă o realitate.

Va trebui să priveşti toate aspectele pentru a înţelege de ce un lucru atât de stupid ca pedeapsa cu moartea a continuat să fie folosit în atâtea civilizaţii, culturi şi naţiuni.

Chiar şi în ţări în care a fost abolită, a fost reinstaurată. În alte ţări, unde a fost abolită, pedeapsa cu moartea a fost înlocuită cu închisoarea pe viaţă – mai cumplită decât însăşi pedeapsa cu moartea.

Mai bine să mori brusc, decât să mori lent timp de 50 sau 60 de ani. Înlocuirea pedepsei cu moartea cu închisoarea pe viaţă nu este un drum spre civilizaţie, este o cale spre întunericul barbar şi inuman şi mai adânc din oameni, spre inconştienţă.

Primul lucru pe care trebuie să îl înţelegi este acela că pedeapsa cu moartea nu este cu adevărat o pedeapsă. Dacă nu poţi oferi viaţa ca recompensă, nu poţi oferi nici moartea ca pedeapsă. Este o logică simplă. împotriva căreia nu se poate obiecta. Dacă nu poţi da viaţă oamenilor, ce drept ai să le-o iei?

Mi-am amintit de o poveste adevărată. S-a întâmplat ca doi infractori să găsească o comoară ascunsă într-un castel. Multă vreme oamenii încercaseră să pătrundă în castel şi să o fure, dar au fost prinşi. Cumva, cei doi infractori au reuşit.

Comoara era imensă, iar unul dintre cei doi decise că nu vrea să o împartă cu celălalt. Singura modalitate era să îl ucidă pe celălalt, dar dacă ar fi procedat aşa, ar fi existat riscul să fie prins. Nu-şi putea asuma riscuri, întrucât avea

acum în mâini întreaga comoară.

A reuşit într-un mod foarte viclean. A dispărut şi a răspândit zvonul că ar fi fost ucis, şi a lăsat dovezi care să îl incrimineze pe prietenul său.

Dovezile erau clare: pistolul acestuia avea două gloanţe lipsă, iar amprentele sale erau pe pistol. O batistă cu numele lui brodat fusese lăsată la scena presupusei crime…

Omul nu şi-a putut dovedi nevinovăţia: nu avea cum – toate dovezile erau împotriva lui şi i s-a dat pedeapsa cu moartea. El ştia că nu îşi omorâse prietenul; ştia că totul fusese o înscenare. Prietenul lui nu era mort; fusese doar un vicleşug pentru a putea păstra întreaga comoară.

Dar omul a reuşit să evadeze înainte de a fi executat. Şi 12 ani mai târziu, aflând că prietenul lui, care îşi schimbase identitatea şi devenise un politician respectat, murise, s-a dus la autorităţi.

Ajuns la tribunal, i s-a adresat judecătorului – aceluiaşi judecător: „Eu sunt cel pe care l-aţi condamnat la moarte cu 12 ani în urmă, dar am reuşit să evadez. Eram complet nevinovat, dar nu am avut nicio dovadă.

De fapt, nevinovăţia nu are niciodată dovezi. Dovezile sunt în favoarea crimei sau împotriva crimei, dar nevinovăţia nu are dovezi.

„Omul de a cărui crimă m-aţi acuzat cu 12 ani în urmă a murit – este unul şi acelaşi om. Nu aveam cum să îl ucid cu 12 ani în urmă. Singura infracţiune pe care am comis-o a fost fuga din închisoare, dar e aceasta o infracţiune? Când pedepseşti un om nevinovat cu moartea, cine este criminalul? Tu sau eu?”

Povestea are multe implicaţii.

Omul a întrebat: „Dacă aş fi fost condamnat la moarte şi dacă nu aş fi evadat şi aş fi fost executat, care ar

fi fost urmarea? Dacă s-ar fi aflat că omul pe care se presupunea că l-am ucis era viu, aţi fi putut să îmi redaţi viaţa? Dacă nu îmi puteţi da viaţa înapoi, ce drept aveţi să mi-o luaţi?”

Se spune că judecătorul şi-a dat demisia, i-a cerut scuze omului şi a adăugat: „Poate că am comis multe crime în viaţă”.

Peste tot prin lume, realitatea este aceea că dacă nu se dovedeşte că eşti nevinovat, eşti vinovat.

Aşa ceva este împotriva oricăror idealuri umaniste, împotriva democraţiei, a libertăţii, a respectului faţă de individ: este împotriva a tot. Regula spune că eşti nevinovat până la proba contrarie – asta se spune prin cuvinte –, dar realitatea este cu totul alta.

Omul spune un lucru şi face exact opusul acelui lucru.

Vorbeşte despre civilizaţie şi cultură – dar nu este nici civilizat, nici cultivat. Pedeapsa cu moartea este dovada. Aceasta este regula unei societăţi barbare: ochi pentru ochi, dinte pentru dinte. Dacă cineva îţi taie o mână, atunci, într-o societate barbară, legea spune că acelei persoane trebuie să i se taie mâna. Aceeaşi regulă se aplică de secole, iar pedeapsa cu moartea este exact aceeaşi regulă: „Ochi pentru ochi. Dacă un om este prins că a ucis pe cineva, atunci şi el trebuie ucis”.

Dar e ciudat: dacă uciderea cuiva este o crimă, cum poţi elimina crima din societate, dacă tu repeţi aceeaşi crimă?

A fost ucis un om; acum sunt ucişi doi. Şi nu e foarte sigur că omul respectiv l-a ucis pe celălalt, pentru că a dovedi o crimă nu e lucru uşor.

Dacă crima este un lucru rău, atunci indiferent dacă este comisă de un individ, de societate sau de tribunale, nu este nicio diferenţă.

Uciderea este cu siguranţă o nelegiuire. Pedeapsa cu moartea este o nelegiuire comisă de societate împotriva individului, care este neajutorat. Nu se poate numi pedeapsă, este o crimă.

Şi nu e greu de înţeles de ce este comisă; este un mod de răzbunare.

Societatea se răzbună pentru că o persoană nu a respectat regulile.

Societatea este gata să ucidă acea persoană – dar nimeni nu se oboseşte să se gândească la faptul că atunci când o persoană comite o crimă, lucrul acesta dovedeşte că acea persoană are probleme psihice.

Mai degrabă decât să o trimită la puşcărie sau la eşafod, ar trebui să o trimită într-un spital unde cineva poate avea grijă de ea – fizic, psihologic şi spiritual. Este o persoană bolnavă; are nevoie de toată compasiunea societăţii, nici nu se pune problema de a o pedepsi.

Da, este adevărat – un om a fost ucis. Dar nu putem face nimic în această privinţă.

Crezi că dacă îl vei ucide pe cel care a ucis, îl vei aduce înapoi pe cel mort? Dacă ar fi posibil aşa ceva, aş susţine intens ca acest criminal să fie eliminat – nu merită să facă parte din societate –, iar celălalt să fie readus la viaţă. Dar acest lucru nu se întâmplă.

Celălalt e dus pentru totdeauna; nu există nicio metodă de a-l readuce la viaţă. Da, poţi face un singur lucru, îl poţi ucide şi pe criminal. Practic, încerci să cureţi sângele cu sânge, nămolul cu nămol.

Nu eşti conştient de ceea ce s-a întâmplat în multe cazuri de-a lungul istoriei.

Cu 300 de ani în urmă, în multe culturi, se credea că nebunul se preface.

În alte culturi, se credea că este posedat de spirite.

Alte culturi îl considerau nebun, dar îl tratau prin aplicarea de pedepse.

Acestea erau cele trei moduri în care lumea avea grijă de nebuni.

Erau trataţi prin bătăi – ciudate tratamente! – şi prin prelevarea de sânge. În zilele noastre se fac transfuzii de sânge; pe atunci obişnuiau să facă exact opusul – obişnuiau să extragă sângele din corpul unei persoane, pentru că se credea că din cauza lui avea prea multă energie.

În mod firesc, când i se lua din sânge, forţele persoanei respective slăbeau, ea începea să arate semne de slăbiciune fiindcă i se preleva atât de mult sânge, şi se credea că în felul acesta era vindecată de nebunie.

Prin aplicarea de bătăi oamenilor, se întâmpla în mod firesc ca uneori aceştia să-şi vină în fire. E ca şi cum o persoană care doarme este trezită prin aplicarea de lovituri. Un nebun este o persoană care şi-a ieşit din minţi; dacă îl baţi tare, este posibil ca, din când în când, să îşi revină în fire. Acest lucru era dovada că tratamentul funcţiona.

Se întâmpla, de fapt, foarte rar; în 99% din cazuri, persoana respectivă era torturată inutil. Dar acea singură excepţie devenise o regulă.

Se credea că oamenii nebuni erau posedaţi de spirite, de fantome; şi în acest caz se aplică bătaia, pentru că dacă ar fi fost posedaţi de fantome, bătaia ar fi afectat numai fantomele, nu şi persoana. Nu loveai, de fapt, corpul persoanei, ci fantoma care poseda persoana, motiv pentru care aceasta avea să părăsească trupul. Şi din când în când, persoana respectivă îşi revenea într-adevăr – dar foarte rar, în mai puţin de 1% din cazuri, nu mai des de atât.

Am vizitat un loc faimos pentru tratarea oamenilor nebuni.

Sute de nebuni erau internaţi acolo. Era un templu situat pe malul unui râu, iar preotul templului trebuie să fi măcelărit cel puţin câteva sute de oameni. Arăta ca un măcelar şi îi bătea zdravăn pe toţi. Nebunii erau legaţi, li se aplicau bătăi crunte, nu li se dădea mâncare şi le erau administrate laxative foarte puternice. Şi am văzut că, din când în când, câte unul dintre ei îşi revenea. Laxativele puternice administrate timp de câteva zile şi lipsa mâncării făceau ca organismul acestuia să se cureţe. Bătăile îi readuceau puţin conştiinţa.

Fără mâncare, înfometat – un om înfometat nu îşi permite să fie nebun, pentru că trupul lui suferă o asemenea tortură.

Ca să fii nebun, îţi trebuie o oarecare doză de confort în viaţă.

Se poate vedea acest lucru – cu cât trăieşte o societate în mai mult confort, cu cât e ea mai bogată, mai prosperă, cu atât oamenii înnebunesc mai mult.

Cu cât este o societate mai săracă – mai înfometată –, cu atât mai puţin înnebunesc oamenii. Nebunia are nevoie, în primul rând, de o minte. Dar o persoană înfometată nu dispune de hrană pentru minte. Este subnutrită, prin urmare mintea ei nu e în situaţia de a o lua razna. Pentru asta, mintea are nevoie de mai multă energie decât este consumată în mod normal în procesul supravieţuirii. Nebunia este boala omului bogat. Săracul nu îşi permite să fie nebun.

Prin urmare, când înfometezi o persoană şi îi dai laxative, îi cureţi sistemul interior, o faci să îi fie atât de foame, încât devine concentrată pe corpul ei. Uită de minte, preocuparea principală va fi corpul. Nu va mai fi interesată de minte şi de jocurile ei.

Nebunia este un joc al minţii.

Aşadar am văzut de câteva ori oameni vindecaţi în acel templu, dar acei 1% care erau vindecaţi erau suficienţi pentru a răspândi vestea că nebunia se trata la templu, şi sute de oameni erau trimişi acolo. Templul se îmbogăţise.

Am fost de multe ori la templu să văd ce se întâmplă, dar o singură dată am întâlnit un om care s-a vindecat cu adevărat; ceilalţi s-au întors acasă bătuţi măr, înfometaţi – mai bolnavi chiar decât la sosire, mai slăbiţi. Mulţi au murit din cauza tratamentelor aplicate de preot.

Dar în India, când se aplică un tratament de către un preot într-un templu, într-un templu sacru, nu se consideră o crimă dacă persoana respectivă moare; de fapt, se spune chiar că ar trebui să fie recunoscătoare pentru că a murit acolo. Va renaşte la un alt nivel al conştiinţei. Prin urmare, nu se consideră a fi o crimă. Preoţii i-au tratat pe nebuni de-a lungul secolelor, în acelaşi fel. peste tot în lume.

Acum ştim că un nebun nu poate fi tratat aşa.

Nebunii erau închişi în celule, în puşcării. Lucrurile acestea încă se întâmplă peste tot prin lume, pentru că nu ştim ce altceva să facem. Ne ascundem ignoranţa băgând nebunii în închisori, putând astfel să uităm de ei; cel puţin aşa putem continua să ignorăm faptul că aceştia există.

În oraşul meu, unchiul unuia dintre prietenii mei era nebun. Era o familie bogată. Mergeam adesea pe la ei, dar numai după mulţi ani am devenit conştient de faptul că un unchi al acestui prieten era ţinut în lanţuri, în beciul casei.

„De ce?”, am întrebat eu.

„Pentru că este nebun”, mi-au spus ei.

„Nu avem decât două soluţii: fie îl ţinem în casă cu noi, în lanţuri… Şi desigur, nu îl putem ţine în lanţuri sus, la etaj; oamenii care ar veni în vizită s-ar teme şi ar fi un pic nedumeriţi.

Plus că ar fi teribil pentru soţia lui, pentru copiii lui să-şi vadă tatăl într-o asemenea stare.

Reputaţia familiei noastre ar fi distrusă dacă l-am duce la închisoare, aşa că am găsit o soluţie. L-am închis în beci. Un servitor îi duce mâncare; în rest, nimeni altcineva nu se duce să îl vadă”.

Am insistat pe lângă prietenul meu: „Aş vrea să îl întâlnesc pe unchiul tău”.

El mi-a zis: „Dar eu nu pot să vin cu tine. Este nebun, este un om periculos! Chiar dacă e legat, e capabil de orice”.

I-am zis: „În cel mai rău caz poate să mă ucidă. Tu rămâi în spatele meu pentru a putea scăpa, în caz că mă va ucide. Dar aş vrea să merg la el”.

Pentru că am insistat, prietenul meu a reuşit să obţină cheia de la servitorul care îi ducea mâncarea.

În 30 de ani am fost prima persoană care l-a întâlnit, cu excepţia servitorului. Se prea poate ca omul să fi fost nebun la un moment dat – nu pot şti cu certitudine dar la momentul acela nu mai era nebun. Dar nimeni nu era pregătit să îl asculte pentru că toţi nebunii spun că nu sunt nebuni.

Aşa că ori de câte ori unchiul prietenului meu îi cerea servitorului să îi spună familiei că nu era nebun, servitorul râdea. În cele din urmă, servitorul i-a spus familiei, dar nimeni nu l-a luat în seamă.

Am stat de vorbă cu acel om şi am stat lângă el.

Era la fel de sănătos ca oricine altcineva din lume – poate chiar mai sănătos decât mulţi alţii, pentru că mi-a spus un lucru:

„Faptul de a sta aici timp de 30 de ani a fost o experienţă extraordinară. De fapt, sunt norocos pentru că nu mai fac parte din lumea voastră nebună. Ei cred că sunt

nebun – lasă-i să creadă, nu e nimic rău în asta – dar de fapt sunt norocos că am scăpat de lumea voastră nebună. Tu ce crezi?”

I-am răspuns: „Cred că ai totală dreptate. Lumea de afară e cu mult mai nebună decât acum 30 de ani, când ai părăsit-o. În 30 de ani toate au evoluat, inclusiv nebunia. Ar trebui să încetezi să le mai spui oamenilor că nu eşti nebun; altminteri s-ar putea să te elibereze! Trăieşti o viaţă cât se poate de frumoasă. Ai suficient spaţiu ca să te plimbi”.

Mi-a zis: „Plimbările reprezintă singurul exerciţiu fizic pe care îl pot face aici”.

Am început să îl învăţ vipassana. I-am spus: „Eşti în situaţia perfectă pentru a deveni Buddha: nu ai griji, nu te tulbură nimeni, nu te deranjează nimic. Eşti cu adevărat binecuvântat”.

Ultima oară când l-am văzut, înainte să moară, puteam citi pe chipul lui, în ochii lui, că nu mai era aceeaşi persoană – o transformare totală, o mutaţie avusese loc în fiinţa lui.

Oamenii nebuni au nevoie de metode de meditaţie pentru a scăpa din ghearele nebuniei. Criminalii au nevoie de ajutor psihiatric şi spiritual. Sunt cu adevărat bolnavi în adâncul lor, iar tu nu faci decât să pedepseşti oameni bolnavi.

Nu este vina lor. Dacă cineva ucide, asta înseamnă că a avut de multă vreme o tendinţă spre crimă. Nu ucizi aşa, brusc, din senin.

Când are loc o crimă, societatea este aceea către care ar trebui să ne îndreptăm atenţia, societatea întreagă ar trebui să primească pedeapsa.

De ce s-a întâmplat aşa ceva în această societate?

Ce i-ai făcut acelui om de a comis o crimă?

De ce a devenit distructiv? – pentru că natura nu face altceva decât să ofere tuturor energie creativă.

Energia devine distructivă doar atunci când este obstrucţionată, când nu i se mai permite să se manifeste natural.

Ori de câte ori energia naturală este împiedicată de societate să se manifeste, aceasta e schilodită; deviază în altă direcţie.

În curând, omul devine confuz. Nu mai ştie ce este una şi ce este alta. Nu mai ştie ce face, de ce face ceea ce face.

Motivele care se aflau iniţial în spatele comportamentului său au rămas de mult în urmă; acesta a cotit de atât de multe ori în viaţa lui, încât a devenit un adevărat puzzle.

Nimeni nu are nevoie de pedeapsa cu moartea, nimeni nu o merită. De fapt, nu este vorba numai despre pedeapsa cu moartea, nicio altă formă de pedeapsă nu este corectă, pentru că pedepsele nu vindecă niciodată.

Numărul criminalilor creşte pe zi ce trece; pe zi ce trece se construiesc şi mai multe închisori. Este ciudat. Nu ar trebui să fie aşa. Ar trebui să se întâmple exact opusul a ceea ce se întâmplă, pentru că ţinând cont de numărul din ce în ce mai mare de pedepse şi închisori, numărul crimelor ar trebui să se reducă, iar criminalii să se împuţineze. Cu timpul, numărul închisorilor ar trebui să se împuţineze, la fel numărul tribunalelor. Acest lucru nu se întâmplă însă.

Motivul e acela că modul de a gândi al societăţii este greşit.

Nu poţi învăţa pe cineva pedepsindu-l.

Asta spun de secole juriştii, experţii legali, politicienii:

„Dacă nu îi pedepsim pe oameni, cum vor învăţa ei? Vor începe toţi să comită crime. Trebuie să continuăm cu pedepsele pentru ca oamenilor să le fie frică”.

Ei consideră că frica este singurul mod de a învăţa – când, de fapt, frica nu este nici pe departe aşa ceva! Ceea ce fac pedepsele este să îi înveţe pe oameni să se obişnuiască cu frica, pentru ca şocul iniţial să nu mai aibă loc.

Ei ştiu ce se poate întâmpla: „În cel mai rău caz poţi să mă baţi. Iar dacă o altă persoană îndură, atunci şi eu pot îndura. În plus, din 100 de hoţi, nu poţi prinde decât pe unul sau doi. Dacă nu eşti gata să îţi asumi riscul – 98% succes şi 2% eşec –, ce fel de om eşti?”

Nimeni nu învaţă din pedepse. Nici persoana pedepsită nu învaţă nimic din ce vrei să o înveţi. Da, învaţă altceva; învaţă să aibă pielea tăbăcită.

Şi când o persoană merge la închisoare, închisoarea devine casa ei, pentru că întâlneşte acolo oameni asemănători ei. Acolo găseşte adevărata ei societate. Afară era o străină; în închisoare îşi găseşte propriul univers. Toţi cei din închisoare înţeleg acelaşi limbaj, şi sunt acolo experţi. Se prea poate ca tu să fii un amator, un ucenic – poate că eşti la prima condamnare.

Am auzit o poveste despre un om care este condamnat la puşcărie, iar în celula lui întunecată vede un bătrân care se odihnea.

„Cât timp o să fii aici?”, îl întreabă bătrânul.

„Zece ani”, spune nou-venitul.

„Atunci poţi sta aproape de uşă”, îi spune bătrânul. „Doar zece ani! Pari să fii un amator. Eu voi fi aici timp de 50 de ani, aşa că stai aproape de uşă. Vei ieşi curând”.

Dar după ce petreci zece ani în preajma experţilor, este normal să înveţi tehnicile lor, strategiile şi metodele lor. Învеţi din experienţa lor.

Vei descoperi că închisorile sunt un fel de universităţi unde crima se predă pe cheltuiala guvernului.

Vei găsi profesori de crimă, decani ai facultăţii de crime, prorectori, rectori – tot soiul de oameni care au comis toate crimele pe care ţi le poţi imagina. Este normal ca nou-venitul să înceapă să înveţe.

Am vizitat multe închisori şi, în mai toate, atmosfera era aceeaşi.

Ideea comună a acestor închisori pe care le-am vizitat era aceea că nu crima în sine te băga la închisoare, ci faptul de a fi prins.

Prin urmare, nu îţi rămâne de făcut decât să înveţi modurile corecte de a face lucruri greşite.

Fiecare prizonier învaţă în închisoare maniera corectă de a face lucrurile greşite.

De fapt, am vorbit chiar cu prizonieri care mi-au spus că erau nerăbdători să iasă din închisoare pentru că învăţaseră foarte multe şi voiau să le pună în practică. Mi-au spus că înainte să fie prinşi le lipsiseră aspectele practice, avuseseră doar cunoştinţele teoretice. Aveau nevoie de experienţa închisorii pentru a învăţa aspectele practice.

Odată ce un om devine puşcăriaş, nu se va mai simţi atât de în largul lui nicăieri altundeva; mai devreme sau mai târziu se va întoarce în închisoare. De-a lungul timpului, închisoarea devine societatea lui alternativă. Este mai confortabilă, îl face pe prizonier să se simtă ca acasă; nimeni nu îl mai priveşte de sus. La închisoare toţi sunt criminali. Nimeni nu e preot, nimeni nu e înţelept şi nimeni nu e vreun sfânt. Toţi sunt biete fiinţe umane cu slăbiciuni şi defecte.

Afară, prizonierul se va simţi respins, abandonat.

În oraşul meu se afla o persoană care se întorcea mereu la închisoare.

Era un om de o mare frumuseţe; numele lui era Barkat Mian şi avea obiceiul să petreacă aproape nouă luni în închisoare, apoi trei luni afară. În acele trei luni trebuia să meargă săptămânal la poliţie să raporteze, pentru a demonstra că totul era în regulă şi că el era încă acolo. Dar eu eram foarte bun prieten cu acest om.

Familia mea era foarte supărată, îmi zicea: „De ce tot umbli cu acest Barkat?” Şi adăugau: „Un om se cunoaşte după anturajul lui”.

„Înţeleg ce spuneţi”, le-am zis eu. „Asta înseamnă că Barkat va fi cunoscut prin mine, iar a oferi puţină respectabilitate unui om nu este ceva rău”.

Mi-au zis: „Oare când ai să vezi lucrurile aşa cum trebuie?”

Le-am răspuns: „Le văd exact aşa cum trebuie. Nu Barkat mă degradează, ci eu îl ridic pe el. Credeţi că răul din el este mai puternic decât binele din mine? Nu aveţi încredere în integritatea mea; aveţi încredere în integritatea lui Barkat. Oricare ar fi părerea voastră, eu cred în mine însumi. Barkat nu îmi poate face rău. Iar dacă vreun rău va fi făcut, acel rău va fi făcut de mine asupra lui Barkat”.

Era un om cu adevărat frumos, foarte drăguţ, şi obişnuia să îmi spună: „Nu ar trebui să umbli cu mine. Dacă vrei să ne întâlnim şi să vorbim, o putem face undeva în afara oraşului, pe malul râului”.

El locuia lângă cimitirul mahomedan unde nimeni nu merge decât dacă moare; acolo nu se merge decât o

singură dată. Nu i se permitea să trăiască în oraş, pentru că nimeni nu îi oferea o cameră cu chirie. Oricât ar fi fost dispus să plătească, nimeni nu îl lua în chirie.

L-am întrebat pe Barkat: „Cum ai devenit hoţ?”

Mi-a zis: „Prima oară când am ajuns la închisoare eram nevinovat, dar eram sărac şi nu mi-am permis un avocat, iar cei care m-au vrut în închisoare au făcut toate cele necesare să scape de mine.

Tatăl şi mama mea au murit când eram copil, aveam 14 sau 15 ani. Iar celelalte rude ale mele s-au zbătut să pună stăpânire pe averea, casă, pământurile familiei, şi pentru a face asta a fost nevoie să fiu înlăturat.

Au înscenat totul. Mi-au pus un obiect în geantă, şi astfel obiectul furat a fost găsit la mine. M-au băgat la închisoare. La ieşirea de acolo, pământurile mele nu mai existau, casa o vânduseră, rudele mele reuşiseră să împartă tot. M-am trezit în stradă.

Aşadar, când am intrat la închisoare eram nevinovat, dar la ieşire nu mai eram aşa, pentru că am beneficiat de instruire. Le-am spus tuturor celor din închisoare ce mi se întâmplase – aveam 17 ani – şi mi-au spus să nu îmi fac griji pentru că nouă luni vor trece repede, dar la finalul lor voi avea tot ce îmi trebuie pentru a mă răzbuna.

La început, m-am răzbunat pe toate rudele – ochi pentru ochi. M-au forţat să devin hoţ, acum le-am demonstrat că eram hoţ. M-am îndreptat spre toate aceste rude nelegiuite şi le-am furat totul. Uşor, uşor, m-am implicat din ce în ce mai mult.

Poţi fura de zece ori fără să fii prins, şi să fii prins a unsprezecea oară. Cu cât evoluezi şi devii mai eficient, cu atât eşti prins mai rar.

Dar nu e o problemă; închisoarea este un loc relaxant, o vacanţă în care scapi de muncă şi de griji. Câteva luni la închisoare sunt bune pentru sănătate – este o viaţă disciplinată cu o oră exactă la care să te trezeşti, să munceşti şi să dormi. Şi suficientă hrană cât să te ţină în

viaţă. În închisoare nu sunt niciodată bolnav decât dacă mă prefac ca să fiu dus la spital pentru o mică vacanţă. Afară mă îmbolnăvesc, dar înăuntru niciodată.

Afară e o lume străină; toţi sunt superiori şi eu sunt inferior. Doar în închisoare simt o libertate”.

Ciudat! Când a zis asta, l-am întrebat: „Spui că în închisoare te simţi liber?”

Mi-a răspuns: „Da, numai acolo mă simt liber!”

Ce fel de societate este aceea în care oamenii se simt liberi în închisoare, iar în afara ei se simt încătuşaţi?

Cam aceasta este povestea fiecărui criminal.

La început, o faptă nesemnificativă – poate că îi era foame, poate că îi era frig, poate că avea nevoie de o pătură şi a furat una –, mici nevoi care ar trebui să fie împlinite; în caz contrar, societatea nu ar fi trebuit să producă aceşti oameni.

Nimeni nu îi cere societăţii să îi producă.

Pe de-o parte, societatea continuă să producă din ce în ce mai mulţi oameni, iar resursele nu sunt suficiente, nici hrana şi nici adăposturile. La ce te-ai aştepta? Societatea pune oamenii în situaţia de a deveni infractori.

Populaţia lumii trebuie redusă la o treime, pentru ca delictele să dispară.

Dar nimeni nu îşi doreşte să dispară crimele, pentru că acest lucru ar însemna dispariţia judecătorilor, a avocaţilor, a experţilor juridici, a parlamentelor, a poliţiştilor, a paznicilor din închisori. Lucrul acesta va duce la o problemă a reducerii locurilor de muncă; nimeni nu vrea să schimbe nimic în bine.

Toată lumea spune că lucrurile ar trebui să se

schimbe în bine, dar nu face decât să înrăutăţească lucrurile, întrucât cu cât se înrăutăţeşte totul, cu atât mai mulţi oameni îşi găsesc de muncă. Cu cât se înrăutăţesc lucrurile, cu atât ai mai multe şanse să te simţi bine.

Criminalii îţi sunt necesari ca să simţi că eşti un om moral şi respectabil.

Păcătoşii sunt necesari sfinţilor pentru ca aceştia să simtă că sunt sfinţi.

Fără păcătoşi, cine ar mai fi sfânt?

Dacă întreaga societate ar fi fost compusă din oameni buni, crezi că şi-ar mai fi amintit cineva de Iisus Hristos după 2 ooo de ani?

Numai o societate criminală îl ţine minte pe Iisus Hristos timp de 2 ooo de ani.

Este uşor de înţeles. De ce îţi aminteşti de Gautama Buddha? Dacă ar fi existat milioane de buddha, milioane de oameni iluminaţi în lume, nici nu i-ai mai fi remarcat. Ce ar mai fi fost special la Gautama Buddha? S-ar fi pierdut în mulţime. Dar douăzeci şi cinci de secole au trecut, iar Gautama Buddha este ca un stâlp, ca o culme deasupra capetelor noastre.

De fapt, Buddha, Iisus, Mahomed, Mahāvīra nu sunt nişte giganţi – tu eşti un pigmeu.

Şi fiecare gigant investeşte mult în a te face pe tine să te simţi un pigmeu; în caz contrar, nu ar fi un gigant. Este o imensă conspiraţie la mijloc.

Eu sunt împotriva acestei conspiraţii.

Nu sunt nici gigant, nici pigmeu; nu am niciun interes ascuns în aşa ceva. Sunt eu însumi.

Nu mă compar cu nimeni, deci nimeni nu îmi este inferior şi nimeni nu îmi este superior.

Pot să văd direct, mulţumită acestui lucru; nu am

niciun interes în a crea devieri în modul meu de a vedea lucrurile.

Acesta este răspunsul meu imediat la problema pedepsei capitale – este dovada simplă că omul încă are nevoie să fie civilizat, cultivat, încă are nevoie să cunoască valorile umane.

În lumea aceasta nimeni nu este criminal, şi nu a fost vreodată. Da, sunt oameni care au nevoie de compasiune – nu de închisoare, şi nici de pedepse. Toate închisorile ar trebui transformate în sanatorii pentru problemele psihologice.

Chestiuni de Viaţă şi de Moarte
Răspunsuri la întrebări

„Sora mea a avut un accident, şi de atunci nu se mai poate mişca, nu mai vede, nu mai aude, nu mai poate vorbi. Nu ar fi mai bine să o las să moară?”

Este o întrebare fundamentală, pe care oamenii şi-o pun peste tot prin lume, în diferite forme. Fiindcă de secole trăim cu ideea că moartea ar trebui evitată, că este ceva rău – că viaţa este dată de Dumnezeu, şi moartea vine prin diavol.

Chiar şi în domeniul medical, orice absolvent depune jurământul lui Hipocrate, spunând că nu va ajuta la moartea nimănui şi că va face tot ce îi va sta în putinţă pentru a proteja viaţa.

În vremurile lui Hipocrate acesta era un lucru bun, pentru că la fiecare zece copii născuţi, numai unul supravieţuia şi devenea adult. Nouă mureau, aşa se întâmplau lucrurile.

Populaţia lumii era atât de redusă ca număr în vremea lui Gautama Buddha, încât nici nu îţi poţi imagina.

Erau doar două sute de milioane de oameni. În momentul de faţă, India singură are o populaţie de aproape un miliard. Populaţia lumii depăşeşte cinci miliarde. În douăzeci şi cinci de secole, de la un număr de două sute de milioane de oameni, am ajuns să depăşim cinci miliarde, pe acelaşi Pământ. Iar ştiinţa medicală a evoluat foarte mult.

Se spunea că omul poate spera să trăiască cel mult 70 de ani. Savanţii au căutat schelete şi oase provenind dintr-o perioadă de 5.000 de ani, pentru a afla exact cât trăiau oamenii. Au ajuns la concluzia că oamenii nu trăiau mai mult de 40 de ani – aşadar, pe bună dreptate spun oamenii că în trecut vremurile erau foarte frumoase, pentru că niciun tată nu trăia să îşi vadă fiul murind. Era ceva natural. Dacă toţi taţii mureau la 40 de ani, cum aveau să îşi vadă fiii murind?

Dar în toată povestea asta, acei nouă copii micuţi nu sunt incluşi, pentru că ei nu vor fi trăit mai mult de doi ani. În realitate deci, fiecare tată îşi vedea mulţi copii murind. Când un copil supravieţuia mai mult de doi ani, atunci avea posibilitatea să ajungă la 40 de ani. Între timp, tatăl ar fi fost cel care avea să moară.

Acum există oameni care trăiesc şi câte 100 de ani, iar în unele regiuni au depăşit chiar 100 de ani şi pot lucra pământul asemenea unui tânăr. Unii oameni de ştiinţă spun că există posibilitatea ca un om să trăiască cel puţin 300 de ani, cu ajutorul unei nutriţii corespunzătoare, al exerciţiilor fizice şi al condiţiilor climatice. Este o perspectivă periculoasă, pentru că în 90 sau 100 de ani, ajungi să te saturi de viaţă – la 300 de ani ce vei mai face? Nici cei din familia ta nu te vor mai recunoaşte. În 300 de ani, vei avea atâtea generaţii de descendenţi încât nu vor mai avea nicio legătură cu tine. Va fi o diferenţă de vârstă prea mare.

Şi ce anume vei face? Ai trăit, ai iubit. Ai văzut tot ce are viaţa de oferit – eşecurile, reuşitele; durerile şi plăcerile, zilele şi nopţile. Ai văzut toate anotimpurile; nu mai e nimic nou. Toate se repetă, aceeaşi roată se învârte.

Trebuie să regândim ideea de moarte. Părerea mea este că dacă o persoană ajunge la stadiul în care consideră că este absolut inutil să continue să trăiască, acea persoană a trăit suficient, prin urmare nu este ilegal să fie ajutată să moară. Ar trebui să se permită moartea asistată; de fapt, fiecare spital ar trebui să aibă un departament special dedicat celor care vin să moară – pentru ca ei să poată muri în linişte, în tăcere, cu servicii medicale adecvate. Acest serviciu medical nu ar trebui să aibă rolul de a-i ţine în viaţă, ci de a-i ajuta să moară frumos, în linişte.

Sugestia mea este ca fiecare departament al morţii asistate din spitale să aibă un specialist în meditaţie, care să îi înveţe pe oameni să mediteze înainte să moară, ca ei să poată muri meditativ.

Moartea lor poate deveni, astfel, o experienţă extrem de valoroasă, poate chiar mai valoroasă decât a fost întreaga lor viaţă. Şi nu vor comite niciun păcat.

Pot avea timp să se gândească la decizia aceasta. Poate o persoană este supărată în momentul respectiv. Poate că ceva s-a întâmplat şi i-a dat ideea; „Este mai bine ca viaţa mea să se sfârşească”. Ar trebui să i se ofere timp, să i se spună: „Vei intra în spital, te vei odihni o lună de zile, te vei pregăti pentru moarte. Te vom ajuta. Dar dacă îţi schimbi părerea luna asta, nu depinde decât de tine. Te poţi ridica şi pleca! Nimeni nu te forţează”.

Ţine minte, nicio emoţie nu durează mai mult de câteva minute. Cei care comit suicid, dacă ar mai fi aşteptat doar un minut înainte să o facă, poate că nu ar mai fi făcut-o. Este o decizie de moment. Dar dacă cineva a trăit o lună de zile, aşteptând cu bucurie şi fericire moartea, şi privind-o ca pe o aventură, atunci este de datoria noastră să permitem acestei persoane să scape de trup cu cât mai multă graţie.

Ca răspuns la întrebarea ta, a trebuit să îţi fac această introducere pentru a înţelege că moartea nu este ceva rău, este ceva natural. Dar întrebarea nu are legătură cu o persoană în vârstă. Întrebarea este despre sora ta mai

tânără, care nu se poate mişca, nu poate auzi, nu poate vedea şi nu poate vorbi. Simţurile îi lipsesc. Numeşti asta viaţă? Eu aş spune că vegetează. Şi probabil că suferă teribil. Nu putem vedea asta, pentru că nu poate să vorbească. Nu are nicio portiţă prin care să comunice. Este complet singură, deconectată de la viaţă. Care este sensul ca ea să vegeteze până la 70, 80 sau 90 de ani – chiar mai mult? Nu va fi decât o povară pentru familie, o sursă de tristeţe, iar ea se va simţi ca în iad, pentru că este complet întemniţată.

Gândeşte-te puţin la tine însuţi. Nu poate exista un lagăr de concentrare mai cumplit decât acesta: ţi se iau ochii, nu mai auzi, nu mai poţi vorbi. Vei fi în comă. Sunt mulţi oameni în asemenea situaţii. Eu însumi am văzut o femeie care era în comă de nouă luni. Doctorii spuneau că nu avea să îşi recapete cunoştinţa, pentru că fusese inconştientă atât de multă vreme încât sistemul ei nervos, cel care menţine un om conştient, aproape murise. Mi-au arătat radiografiile creierului şi mi-au explicat că toate punctele care fac ca un om să fie conştient de sine muriseră. Femeia avea să rămână inconştientă, poate încă 50 de ani, căci avea în jur de 30 de ani când am văzut-o.

În această situaţie, ea nu este decât o povară constantă pe umerii familiei, ai soţului şi ai copiilor. Nu au ce face, sunt pur şi simplu neajutoraţi. Doctorii nu pot face nimic, sunt neajutoraţi. Dar legea interzice moartea asistată, în caz contrar doctorii ar fi consideraţi criminali.

Legea este primitivă. Legea nu înţelege compasiunea. Femeia are nevoie de o moarte din milă. Nu poate nici să ceară propria moarte!

Sora persoanei care pune întrebarea nu îşi poate cere nici propria moarte. Dar cei care o iubesc ar trebui să ceară asta guvernului ţării în care locuiesc. Ar trebui să se ducă la tribunal şi ar trebui să se insiste asupra faptului că menţinerea ei în viaţă nu este compasiune. Nu este dragoste, este o idee absolut primitivă, fără niciun suport

modern. Ar trebui să anunţe că întreaga familie este pregătită, că femeia ar trebui eliberată din această închisoare pentru a se putea naşte din nou, într-un nou corp – cu ochi, cu urechi, să poată vorbi şi merge. Moartea ei nu va fi o calamitate, va fi o binecuvântare pentru ea.

Nu îţi spun decât care este abordarea mea. Nu îţi spun să acţionezi întocmai, pentru că în ţara din care provii s-ar putea că aşa ceva să fie ilegal.

Trebuie să abordezi problema prin prisma legii şi să faci din subiect un subiect de dezbatere naţională, pentru că este foarte posibil să nu fie numai cazul surorii tale. Cu siguranţă sunt şi alţi copii şi tineri care suferă în acelaşi fel – din simplul motiv că legea nu acceptă moartea asistată, prin care să i se permită cuiva să îşi părăsească trupul.

Este timpul ca noi să înţelegem, iar medicii ar trebui să înţeleagă şi ei – jurământul lui Hipocrate nu mai trebuie să fie acceptat în universităţile de medicină. Ar trebui gândit un jurământ care să îi oblige pe medici să îi ajute pe ceilalţi să trăiască numai în cazul în care viaţa lor ar fi una frumoasă şi înfloritoare – dar dacă o persoană nu mai poate trăi, şi ajutorul pe care îl primeşte este doar acela de a continua să respire… Respiraţia nu înseamnă viaţă. Mai bine ajuţi persoana să moară. În ambele cazuri, eşti plin de compasiune. Fie slujeşti vieţii, fie slujeşti morţiinu contează. Compasiunea ta ar trebui să ajute persoana să ajungă într-un loc mai bun, într-o viaţă mai bună.

Fiecare ţară trebuie să dea o lege, la fel cum majoritatea ţărilor acceptă acum controlul naşterilor. Acesta este un sfârşit al vieţii; împiedici naşterea unui copil. Dacă ai acceptat aşa ceva, atunci ar trebui să le permiţi celor în vârstă, care vor să părăsească lumea, să o părăsească frumos. Să le telefoneze prietenilor, familiei. Să trăiască alături de familie timp de o lună, pentru că nu mai au decât o lună de trăit.

Nu poţi alege să te naşti, dar ar trebui să fii liber să

îţi alegi moartea. Câteva guverne din lume vor accepta curând faptul că va trebui să le dăm voie oamenilor să plece mai repede din această lume. Lumea este prea aglomerată.

Pe de-o parte, împiedicăm naşterea oamenilor, iar pe de altă parte, ar trebui să îi lăsăm să plece, pentru ca lumea să fie mai puţin aglomerată şi mai puţin săracă.

Şi nu este vorba numai despre a face lumea să devină mai puţin săracă şi aglomerată, este şi vorba despre calitatea vieţii acestor oameni.

În majoritatea ţărilor din Occident, în special în America, mii de oameni locuiesc efectiv în spitale. Au 90 sau chiar 100 de ani. Nu pot trăi în casele lor, pentru că nici nu pot respira singuri. Şi cu toate acestea, continuăm să îi ţinem în viaţă – de ce? Sunt conectaţi la respiraţie artificială.

Nu cred că este o mare plăcere pentru ei. Nu se vor mai întoarce niciodată acasă. Vor muri în spital. Nu văd logica în a-i ţine în viaţă în mod artificial. Dacă trupurile lor nu mai pot respira, ar trebui să le permitem să nu mai respire! Este strict treaba lor.

Te bagi prea mult în viaţa lor. Nu îi laşi să moară. Sunt deja morţi şi îi forţezi să continue să trăiască, deşi nici tu nu eşti conştient din ce motive faci asta.

Când ţii în viaţă mii de oameni, care ar trebui să se odihnească în mormintele lor – şi care ocupă mii de paturi în spitale, care consumă timpul medicilor şi resursele atâtor maşinării medicale –, care este scopul? După doi sau trei ani vor înceta chiar să mai respire artificial. Vor refuza şi vor respinge. Nu se va mai întâmpla nimic. Dar timp de trei ani îi vei ţine inutil în viaţă. Şi se spune despre acest lucru că este un favor care li se aduce, că este compasiune. Se numeşte a fi un bun creştin. Este pură cruzime!

Lasă-i pe bieţii oameni să moară. Sunt mii de oameni în lume care vor să îşi părăsească trupul, pentru că trupul lor le aduce numai durere. Fiind atât de bolnavi, nu mai sunt capabili să facă nimic. Nu mai sunt capabili să se bucure de nimic.

Dar este o lume ciudată. O lume care se ghidează după legi vechi, care şi-au pierdut orice realitate, legi care nu sunt decât umbrele trecutului şi care torturează inutil umanitatea.

Sugestia mea este ca surorii tale să i se permită să părăsească trupul, pentru că trupul i-a devenit o închisoare. Dacă o iubeşti, trebuie să îţi iei rămas-bun de la ea. Cu lacrimi, cu tristeţe, dar tot trebuie să îi spui la revedere, apoi va trebui să meditezi şi să te rogi să primească un trup mai bun. Dar cere guvernului şi transformă cazul într-o mişcare socială, pentru ca nu numai sora ta să primească ajutor. Poate că sunt şi alţi oameni în situaţia ei. Fă cât de multă gălăgie poţi, numai atunci ţi se va permite să îi oferi surorii tale o moarte în pace. Şi nu-ţi face griji – fiinţa interioară nu moare niciodată.

„Cel mai puternic lucru din educaţia mea creştină a fost să învăţ să renunţ la egoism, să nu mă mai gândesc la mine. Acum, amintindu-mi de mine însumi şi mânat de dorinţa de a-mi îndrepta atenţia către interiorul meu, pare că trebuie să trec de un strat de jenă, vină şi confuzie. Vrei să vorbeşti despre asta?”

Toate religiile au dăunat foarte tare dezvoltării omului, dar creştinismul este cea mai dăunătoare dintre toate.

A folosit cuvinte frumoase pentru a ascunde acte urâte întreprinse împotriva ta.

De exemplu, lipsa egoismului – să îi spui unei persoane care nu se cunoaşte pe sine să fie lipsită de

egoism este atât de stupid, încât parcă nici nu îţi vine să crezi că adepţii creştinismului fac asta de mii de ani.

Socrate spune: „Cunoaşte-te pe tine însuţi: restul e secundar”.

Cunoscându-te pe tine însuţi, poţi fi lipsit de egoism. De fapt, vei fi lipsit de egoism; nu va fi un efort din partea ta.

Cunoscându-te pe tine, nu vei cunoaşte doar sinele tău, ci şi sinele celorlalţi. Este unul şi acelaşi: este o singură conştiinţă, un singur continent. Oamenii nu sunt insule.

Dar fără să-i înveţe pe oameni cum să îşi cunoască propria fiinţă, creştinismul a jucat un joc periculos, un joc cu care a câştigat mulţi adepţi, pentru că a folosit cuvinte frumoase – „lipsit de egoism”. Pare religios, pare spiritual. Când eu spun: „Înainte de toate, fii egoist!”, nu pare spiritual. Egoist?

Mintea ta este condiţionată în spiritul ideii că lipsa egoismului este spirituală.

Ştiu că aşa este, dar câtă vreme nu eşti suficient de egoist să te cunoşti pe tine, lipsa egoismului este imposibilă. Lipsa egoismului va veni ca o consecinţă a faptului de a te cunoaşte pe tine, de a fi tu însuţi.

Atunci ea nu va fi un act de virtute, şi nici nu va avea drept scop câştigarea unei recompense în rai. Lipsa egoismului va fi pur şi simplu natura ta, şi fiecare act de altruism va fi o recompensă în sine.

Dar creştinismul a pus calul în spatele căruţei – nimic nu se mişcă, totul a rămas pe loc. Caii au rămas pe loc deoarece carul e în faţa lor, iar carul nu se poate mişca din cauză că niciun car nu se poate clinti din loc decât dacă are în faţa lui caii care să-l tragă.

I se întâmplă fiecărui creştin ca atunci când meditează să fie traversat de un sentiment de vină – când lumea întreagă are probleme, când oamenii sunt atât de săraci, când mor de foame, când suferă de SIDA, tu ce faci? Meditezi? Trebuie să fii foarte egoist să faci asta! Ajută-i întâi pe cei săraci, pe cei care suferă de SIDA, ajută-i pe toţi ceilalţi.

Dar viaţa ta este foarte scurtă. În 70 sau 80 de ani, cam câte acte de altruism vei putea săvârşi? Când vei mai găsi timp să meditezi? – pentru că ori de câte vei începe să meditezi, săracii vor fi lângă tine, noi boli vor apărea, orfanii vor veni lângă tine, la fel şi cerşetorii.

O mamă îi spunea copilului ei: „Să fii altruist este fundamentul religiei noastre. Nu fi niciodată egoist, ajută-i pe ceilalţi”.

Băieţelul – iar băieţeii sunt mai limpezi la minte decât aşa-zişii băieţi mari – îi spuse: „Este foarte ciudat ce spui tu, faptul că eu trebuie să îi ajut pe alţii şi ceilalţi să mă ajute pe mine. De ce să nu simplificăm lucrurile? Mă ajut pe mine însumi, iar ei se ajută pe ei”.

Fundamentul acestei religii pare foarte complicat – complicat în mod cu totul inutil.

De fapt, creştinismul a condamnat religiile orientale pentru simplul motiv că păreau egoiste.

Mahāvīra, misticul jainist care a meditat timp de 12 ani, ar trebui să predea la şcoală sau să lucreze într-un spital. Ar trebui să aibă grijă de copii, să fie o Maica Tereza şi să câştige un Premiu Nobel.

Este clar că niciun om care meditează nu a primit Nobelul. De ce l-ar fi primit? – doar nu a făcut nimic altruist.

Este cel mai egoist om care poate exista, care nu face altceva decât să mediteze şi să se bucure de linişte şi pace

şi beatitudine, care găseşte adevărul, dumnezeirea, care se eliberează din orice închisoare. Toate aceste lucruri sunt caracteristici ale egoismului.

Mintea creştină are dificultăţi în a accepta ideea de meditaţie. În creştinism nu există meditaţie, doar rugăciuni.

Creştinii nu îl pot numi pe Gautama Buddha un om cu adevărat religios, căci ce a făcut el pentru săraci? Ce a făcut pentru cei bolnavi? Ce a făcut pentru vârstnici?

A devenit iluminat – suprema formă de egoism!

Dar Orientul are o abordare complet diferită – una mai logică, mai rezonabilă, mai de înţeles.

Orientul a considerat dintotdeauna că dacă nu ai linişte şi pace în suflet, dacă fiinţa ta nu cântă şi lumina nu radiază din tine, nu poţi fi de niciun folos nimănui.

Tu însuţi eşti bolnav; tu însuţi eşti un orfan, pentru că nu ai găsit încă suprema siguranţă a vieţii, eterna ei securitate.

Eşti atât de sărac încât nu ai decât întuneric în interior. Cum îi poţi ajuta pe ceilalţi? Tu însuţi te îneci, e periculos să îi ajuţi pe ceilalţi; poate că îi vei îneca şi pe ei. Înainte de toate, trebuie să înveţi să înoţi. Numai atunci le poţi fi de ajutor celor care se îneacă.

Abordarea mea este foarte clară. Fii egoist înainte de orice şi descoperă tot ce se află în tine – toate bucuriile şi beatitudindea şi extazul.

Mai apoi, altruismul va deveni ca o umbră care te urmează – fiindcă, având o inimă care dansează, având dumnezeirea în fiinţa ta, va trebui să o împărţi cu ceilalţi.

Dacă o ţii pentru tine, ca un avar, vei vedea că avariţia înseamnă moarte pentru creşterea ta interioară.

Modul în care funcţionează economia creşterii interioare este diferit de cel al economiei exterioare.

Legile de bază ale economiei obişnuite spun că dacă vei continua să oferi la nesfârşit, vei avea din ce în ce mai puţin.

Dar legile economiei spirituale spun că dacă nu oferi, atunci vei avea din ce în ce mai puţin; dacă oferi, vei avea din ce în ce mai mult.

Legile lumii exterioare şi ale celei interioare sunt diametral opuse.

Înainte de orice, trebuie să fii bogat în interior, trebuie să devii un împărat.

În acel moment, vei avea atât de multe de oferit, încât nici nu vei mai putea pune problema de altruism. Şi nu vei mai avea dorinţa de a primi recompense, aici sau în lumea de dincolo.

Nici măcar nu vei mai cere recunoştinţă din partea persoanei căreia i-ai oferit ceva; din contră, vei fi mulţumit că persoana respectivă nu ţi-a respins iubirea, beatitudinea, extazul. Persoana a fost receptivă, ţi-a permis să-ţi reverşi inima, cântecele şi muzica în fiinţa ei.

Ideea de altruism pe care a dezvoltat-o creştinismul este o prostie.

Orientul nu a gândit niciodată în felul acesta. Întreaga istorie a Orientului şi căutarea lui după adevăr sunt vechi de când lumea şi au ajuns la descoperirea unui fapt simplu – trebuie ca, înainte de orice, să ai grijă de tine, şi abia apoi te poţi ocupa şi de ceilalţi.

Persoana care pune întrebarea resimte un fel de vină.

Ea spune: „Pare că trebuie să trec de un strat de jenă, vină şi confuzie. Vrei să vorbeşti despre asta?”

Este un fenomen simplu. Creştinismul a amăgit milioane de oameni să urmeze o cale greşită. Creştinul fundamentalist este persoana cea mai fanatică pe care o

poţi întâlni, este un bigot absolut.

În vremurile pe care le trăim, Orientul a uitat de zilele de glorie – zilele lui Gautama Buddha şi ale lui Mahāvīra.

În ziua de azi, până şi non-creştinii sunt influenţaţi de ideologia creştină.

Constituţia indiană spune că a fi un om caritabil înseamnă a-i ajuta pe săraci, a oferi educaţie săracilor şi a construi spitale pentru ei. Niciunul dintre aceste trei lucruri nu se găseşte în învăţăturile lui Gautama Buddha.

Nu că Gautama ar fi împotriva ajutării săracilor, dar el ştie că dacă eşti un om care meditează le vei fi de ajutor, dar nu te vei lăuda cu asta. Va fi un lucru simplu, natural.

Să-i înveţi meditaţia nu înseamnă caritate; să construieşti un spital este caritate.

Să construieşti o şcoală în care să predai geografia şi istoria este caritate.

Şi ce vei preda la geografie? Unde se află Tombuctu, unde se află Constantinopol.

Iar la istorie, ce vei preda? Despre Ginghis Han, Timur Lenk, Nader Şah, Alexandru cel Mare, Ivan cel Groaznic.

Asta înseamnă caritate? Să îi înveţi pe oameni să fie tăcuţi, plini de pace, iubitori, bucuroşi, mulţumiţi, împliniţi nu este caritate. Până şi non-creştinii au fost infectaţi cu această boală.

De cel puţin trei ori în viaţă, Mahatma Gandhi a fost pe punctul de a deveni creştin. De fapt, era creştin în proporţie de 90%.

Doctorul Ambedkar, cel care a scris Constituţia Indiei, se gândise ani de zile că el şi adepţii lui, cei din

casta celor de neatins, ar trebui să devină creştini, în cele din urmă a hotărât să devină budişti. Însă impactul creştinismului asupra Constituţiei Indiei este vizibil, în întreaga Constituţie nu găseşti vreo menţiune a cuvântului „meditaţie” – contribuţia pe care a adus-o Orientul lumii, cea mai importantă contribuţie.

În schimb, Constituţia reflectă viziunea misionarilor creştini. Nu îl reflectă pe Gautama Buddha, nici pe Kabir, nici pe Nanak.

Eu nu văd cum ar putea exista caritate fără meditaţie.

Vina pe care o resimţi nu este decât o condiţionare greşită.

Scapă de această vină şi nu te mai gândi la ea. Vei deveni lipsit de egoism numai dacă vei fi complet egoist.

Mai întâi trebuie să devii foarte bogat pe interior – atât de bogat, atât de debordant de bogat încât să nu ai încotro altfel decât să împărtăşeşti cu alţii, aşa cum un nor de ploaie trebuie să îşi împartă picăturile de apă cu pământul însetat. Însă este nevoie mai întâi ca norul să fie plin de ploaie.

Să le spui norilor goi că ar trebui să fie lipsiţi de egoism este pur şi simplu ceva iraţional.

Oamenii vin la mine, bine intenţionaţi, şi îmi spun:

„Locul ăsta în care trăieşti e straniu. Ar trebui să deschizi un spital pentru săraci; ar trebui să ai grijă de orfani; ar trebui să distribui haine cerşetorilor; ar trebui să îi ajuţi pe cei care au nevoie de ajutor”.

Abordarea mea este cu totul diferită. Pot oferi mijloace contraceptive săracilor pentru a împiedica înmulţirea orfanilor. Pot oferi pastilele anticoncepţionale săracilor pentru a nu mai exista explozii demografice, pentru că nu le văd rostul – întâi creezi orfanii, apoi construieşti orfelinate, şi apoi te pui în slujba lor şi îţi

iroseşti viaţa?

Când am început să ţin conferinţe, prin anii 1960, India avea o populaţie de 400 de milioane de oameni. Încă de pe atunci insistam asupra faptului că este necesar să controlăm naşterile. Dar creştinii sunt împotriva controlului naşterilor, şi în nici 35 de ani, India şi-a dublat populaţia. De la 400 de milioane de oameni a ajuns la 900 de milioane.

Ar fi putut fi prevenite 500 de milioane de sarcini, şi nu ar mai fi fost nevoie de Maica Tereza şi nici de papă să vină în India să ne înveţe altruismul.

Dar oamenii sunt ciudaţi – lasă-i să se îmbolnăvească întâi, apoi dă-le medicamente. Au găsit metode interesante de a oferi medicamente.

În cluburi Rotary sau Lion, se păstrează cutii pentru membri – dacă îţi cumperi un flacon cu medicamente şi te vindeci, iar jumătate din conţinut ţi-a rămas în flacon, îl donezi membrilor.

În acest fel, clubul adună medicamente, şi apoi e grozav, e altruist, distribuie medicamentele. „În slujba celorlalţi" este mottoul lor.

Dar serviciul pe care ei îl oferă este foarte şiret.

Medicamentele aveau să fie oricum aruncate la gunoi – dacă te-ai vindecat, ce nevoie ai mai avea de ele? Este o idee nemaipomenită să aduni medicamentele şi să le distribui săracilor – şi să trăieşti cu sentimentul plăcut că faci servicii societăţii.

În viziunea mea, primul lucru de care are nevoie un om înainte de orice este o conştiinţă meditativă. După ce ai obţinut acest tip de conştiinţă, orice vei face va fi util tuturor; nu vei putea face niciun rău nimănui, vei săvârşi doar acte de iubire şi de compasiune.

Repet: fii egoist înainte de toate. Cunoaşte-te pe tine

însuţi, fii tu însuţi, iar viaţa ta nu va fi decât o dăruire altruistă, fără să ceri recompense în această lume sau în lumea de dincolo.

Partea a IV-a. PUTEREA VINDECĂTOARE A IUBIRII

Toţi oamenii sunt crescuţi în aşa manieră încât devin idealişti. Nimeni nu mai este realist. Idealul a devenit boala comună a umanităţii.

Toţi oamenii sunt crescuţi în aşa manieră încât cred că trebuie să devină ceva, cineva, undeva în viitor. Ţi se oferă o imagine şi trebuie să fii conform ei. Acest lucru creează o tensiune în tine pentru că tu nu eşti imaginea aceea, eşti altceva, şi cu toate acestea trebuie să fii imaginea.

Prin urmare, oamenii continuă să condamne ceea ce e real în numele a ceea ce e ireal – irealul este real. Iar idealul te scoate din prezent şi te proiectează în viitor.

Idealul devine un coşmar perpetuu pentru că el nu încetează să condamne. Tot ceea ce faci este imperfect pentru că te ghidezi după un ideal de perfecţiune. Orice ai atinge nu te împlineşte, pentru că ai aşteptări uriaşe, care nu pot fi niciodată satisfăcute.

Eşti o fiinţă umană, într-un timp anume, un spaţiu anume, cu anumite limitări. Acceptă aceste limitări. Perfecţioniştii sunt mereu în pragul nebuniei. Sunt oameni obsedaţi – orice ar face, nu le este niciodată suficient. Şi nu ai cum să faci ceva perfect – perfecţiunea nu îi este cu putinţă omului.

De fapt, imperfecţiunea este singura cu putinţă.

Prin urmare, ce te învăţ eu aici? Nu te învăţ perfecţiunea, te învăţ cum să fii complet. Este un lucru total diferit. Fii complet. Nu îţi face griji cu privire la perfecţiune. Când spun complet, mă refer la faptul că trebuie să fii real, să fii aici; orice ai face, fă-o total. Vei fi

imperfect, dar imperfecţiunile tale vor fi pline de frumuseţe, pline de totalitatea ta.

Nu încerca niciodată să fii perfect, căci nu vei face altceva decât să generezi anxietate. Ai deja multe probleme; nu îţi crea şi mai multe.

Am auzit o poveste.

Se spune că Garfinkel cel obidit se afla într-un tren şi ţinea în braţe un copil în vârstă de trei ani. La fiecare câteva minute, Garfinkel îl plesnea pe copil.

„Dacă mai loveşti copilul o dată, o să-ţi fac nişte probleme de n-o să le poţi duce!”, îi spuse femeia care stătea în faţa lui.

„Probleme?”, zise Garfinkel. „O să îmi faci probleme? Cucoană, partenerul meu de afaceri mi-a furat toţi banii şi a fugit cu soţia mea şi cu maşina. Fiică-mea e în vagonul de lux, e însărcinată în şase luni şi n-are soţ. Mi-am pierdut bagajele, am luat trenul greşit, iar mucosul acesta a mâncat biletele şi a vomitat pe mine. Iar dumneata îmi faci mie probleme?”

Ce alte probleme ar mai putea interveni? Nu crezi că este suficient?

Viaţa însăşi este foarte complicată, te rog fii ceva mai blând cu tine însuţi.

Nu-ţi crea idealuri. Viaţa îţi creează suficiente probleme, dar problemele acelea pot fi rezolvate. Dacă ai luat trenul greşit, atunci schimbă trenul; dacă ai pierdut biletele, le poţi cumpăra din nou; dacă nevasta te-a părăsit, poţi găsi altă femeie.

Problemele pe care ţi le oferă viaţa pot fi rezolvate, dar problemele pe care ţi le dă idealismul nu pot fi niciodată rezolvate.

Cineva încearcă să devină Iisus... Nici că se poate! Nu stau aşa lucrurile, natura nu îi permite. Iisus nu se întâmplă decât o dată, numai o dată; natura nu tolerează repetiţia.

Cineva încearcă să devină Buddha – este imposibil; este împotriva naturii. Nu poţi fi decât tu însuţi. Fii total.

Oriunde ai fi şi orice ai face, fă-o total.

Îmbrăţişează ceea ce faci, lasă să devină asta meditaţia ta. Nu îţi face griji dacă va fi perfect sau nu – nu va fi perfect. E suficient să fie total.

Dacă ceea ce faci e total, atunci înseamnă că te-ai bucurat făcând acel lucru, ai simţit o împlinire făcându-l, ai fost absorbit de el în timp ce-l făceai, iar la sfârşit ai fost transformat, reîntinerit, ca nou.

Fiecare acţiune pe care o întreprinzi în mod total te întinereşte, şi fiecare acţiune întreprinsă complet nu are cum să te încătuşeze. Iubeşte total şi nu vei crea ataşamente; iubeşte parţial şi le vei crea. Trăieşte total şi nu te vei teme de moarte; trăieşte parţial şi te vei teme de ea.

Dar uită de cuvântul „perfecţiune”.

Este unul dintre cele mai criminale cuvinte. Cuvântul acesta ar trebui scos din toate limbile pământului, ar trebui scos din mintea umană. Nimeni nu a fost niciodată perfect şi nici nu va fi. Chiar nu îţi dai seama?

Chiar dacă Dumnezeu există şi ajungi să îl întâlneşti, nu găseşti defecte creaţiei lui? Sunt chiar foarte multe, de-aia se ascunde. Se teme de tine. Defecte şi defecte şi defecte. Le poţi număra? Sunt infinite. De fapt, dacă eşti printre cei care caută defecte, vei vedea că nu vei găsi nimic în regulă – nimic nu e la locul potrivit, la timpul potrivit. Totul pare o dezordine.

Nici Dumnezeu nu este perfect; Dumnezeu este total. I-a plăcut ce a făcut şi încă îi place. Dar nu e perfect. Dacă ar fi perfect, creaţia nu ar putea fi imperfectă. Din

perfecţiune se poate naşte numai perfecţiune.

Toate religiile lumii spun că Dumnezeu este perfect.

Eu nu spun asta. Eu spun că Dumnezeu e complet, Dumnezeu e sfânt, Dumnezeu e total – dar nu perfect. Deşi poate că încă încearcă… Cum ar putea fi perfect? Dacă ar fi perfect, lumea ar fi deja moartă. În momentul în care ceva este perfect, moartea intervine, pentru că nu mai există viitor, nu mai are cum. Copacii continuă să înflorească, copiii se nasc – lucrurile continuă să se întâmple. Iar Dumnezeu le îmbunătăţeşte pe zi ce trece. Chiar nu observi îmbunătăţirile? Acesta este înţelesul evoluţiei; lucrurile se îmbunătăţesc.

Maimuţele devin oameni – şi asta este o formă de îmbunătăţire. Apoi omul devine divin, devine el însuşi un zeu – asta este evoluţia.

Teilhard de Chardin spune că există un punct omega în care totul va atinge perfecţiunea. Nu există aşa ceva. Nu există niciun punct omega. Nu are cum. Lumea este un proces continuu; evoluţia este continuă; ne apropiem şi ne apropiem, dar nu atingem niciodată perfecţiunea, pentru că dacă am atinge perfecţiunea, am sfârşi. Dumnezeu continuă să încerce în varii moduri, caută să îmbunătăţească.

Un lucru e cert: el este fericit cu munca lui, căci altfel ar fi abandonat-o. Încă îşi pune energia în asta. Când Dumnezeu este fericit cu tine, este un veritabil nonsens ca tu să fii nefericit cu tine. Fii fericit cu tine. Fă din fericire o valoare ultimă. Eu sunt un hedonist.

Aminteşte-ţi mereu că fericirea este criteriul. Orice ai face, fii fericit, asta e tot. Nu te preocupa dacă este perfect sau nu.

De unde această obsesie legată de perfecţiune? Atunci vei fi tensionat, anxios, stresat, mereu în ape tulburi, măcinat, în conflict. Cuvântul „agonie” are o rădăcină etimologică a cărei însemnătate e: a fi în conflict.

A te lua la trântă constant cu tine – ăsta este sensul agoniei. Vei fi în agonie dacă nu eşti în largul tău cu tine. Nu cere imposibilul – fii natural, relaxat, iubindu-te şi iubindu-i pe ceilalţi.

Şi ţine minte, o persoană care nu se poate iubi pentru că insistă să se condamne pe sine nu poate iubi pe nimeni altcineva. Un perfecţionist nu este aşa doar în raport cu el însuşi, ci şi în raport cu oricine altcineva. Un om care este dur cu sine e condamnat la a fi dur cu ceilalţi. Cerinţele sale sunt imposibile.

În India a fost Mahatma Gandhi, un perfecţionist, aproape nevrotic. Şi a fost foarte dur cu discipolii săi – nici măcar ceaiul nu era permis. Ceai! întrucât avea cafeină. Dacă cineva era găsit bând ceai în ashramul său, era un mare păcat. Iubirea nu era permisă. Dacă cineva se îndrăgostea de altcineva, era aşa un mare păcat ca şi cum întreaga lume avea să se scufunde din cauza asta. îşi spiona încontinuu discipolii, mereu trăgând cu ochiul prin gaura cheii. Dar era aşa şi cu el însuşi. Cu ceilalţi poţi fi doar aşa cum eşti cu tine însuţi.

Dar aceste persoane devin mari lideri, întrucât creează sentimentul vinii în ceilalţi. Cu cât mai multă vină creezi în oameni, cu atât mai mult devii un mare lider, întrucât din ce în ce mai mulţi oameni simt că da, tu îi poţi ajuta să devină perfecţi. Ei sunt imperfecţi, aşa că îi poţi ajuta să atingă perfecţiunea.

Eu nu sunt aici să te ajut să devii perfect. Nu mă preocupă un asemenea nonsens. Eu sunt aici doar pentru a te ajuta să fii tu însuţi. Dacă eşti imperfect – foarte frumos! Dacă eşti perfect – foarte frumos şi aşa.

Nu încerca să devii imperfect – pentru că şi asta poate deveni un ideal! Tu ai putea să fii deja perfect – iar a mă asculta îţi va cauza probleme! „Acest om spune să fiu imperfect!” – nu e nevoie de aşa ceva. Dacă eşti perfect, acceptă şi asta!

Încearcă să te iubeşti.

Nu condamna. De îndată ce umanitatea va dezvolta un simţ al acceptării, toate Bisericile vor dispărea, la fel şi toţi politicienii şi preoţii.

Am auzit odată:

Un om pescuia în Codrii Nordului. Într-o noapte, în jurul focului de tabără, ghidul îi spunea despre vremurile în care-l ghidase pe Harry Emerson Fosdick într-o călătorie de pescuit similară.

„Da", spuse ghidul, „era un om bun, doar că înjura".

„Ascultă", spuse pescarul, „nu cumva sugerezi că dl Fosdick era un profan?"

„Dar chiar aşa era, domnule", protestă ghidul. „Odată a prins un caras. Cum dădea el să îl aşeze în barcă, peştele, zvârcolindu-se, a scăpat din cârlig. Aşa că i-am zis doctorului: «Al dracului ghinion!», iar doctorul mi-a dat replica: «Aşa este!» Dar atunci a fost singura dată când l-am auzit folosind un asemenea limbaj".

Asta e mintea unui perfecţionist. Doctorul n-a spus nimic! Doar a zis: „Da, este". Dar chiar şi aşa, un perfecţionist poate găsi vină.

Un perfecţionist este un nevrotic. Şi nu este doar nevrotic, ci şi creează nevroze în jurul său. Aşadar, nu fi un perfecţionist, iar dacă cineva este un perfecţionist în jurul tău, evadează din prezenţa lui pe cât poţi de repede, ca să nu-ţi polueze mintea.

Orice perfecţionism este o profundă gratificare a egoului. Simplul fapt de a te gândi la tine în termeni de idealuri şi perfecţiune nu e nimic altceva decât a-ţi decora egoul în cel mai înalt grad. O persoană modestă acceptă viaţa în imperfecţiunea sa. O persoană umilă, cu adevărat

religioasă acceptă că avem cu toţii limitele noastre.

Asta este definiţia mea pentru modestie şi umilinţă.

A nu încerca să fii perfect înseamnă a fi umil. Iar o persoană umilă devine din ce în ce mai totală, pentru că nu are nimic de negat, nimic de respins. Ea se acceptă oricum ar fi, bună sau rea.

Iar o persoană umilă este foarte bogată, întrucât îşi acceptă întregimea; furia, sexualitatea, lăcomia – toate sunt acceptate. În acea acceptare profundă, o mare schimbare alchimică se întâmplă. Tot ce este urât dispare treptat de la sine. Persoana devine apoi mai armonioasă, întreg.

Nu favorizez ideea de sfinţenie, dar favorizez ideea de totalitate.

Un sfânt este un perfecţionist; cel care devine total este cu totul diferit.

Maeştrii zen sunt totali; sfinţii catolici sunt sfinţi.

Însuşi cuvântul „sfânt” este urât. Provine dintr-un cuvânt care se referă la o persoană ce a primit o confirmare din partea unei autorităţi.

Cine poate autoriza pe cineva să fie „sfânt”, este cumva un titlu academic, o diplomă?

Dar Biserica continuă această neghiobie. Chiar şi postum se acordă asemenea diplome! E posibil ca un sfânt să fi murit cu trei sute de ani în urmă, iar Biserica îşi reconsideră poziţia.

Lumea s-a schimbat, iar după trei sute de ani Biserica oferă o diplomă post-mortem – o confirmare că persoana chiar a fost sfântă, dar noi nu am putut înţelege asta la vremea respectivă.

Iar Biserica poate că a ucis acea persoană!

Aşa a ajuns Ioana D’Arc sfântă; au ucis-o, după care s-au răzgândit. Oamenii s-au apropiat din ce în ce mai mult

de Ioana D'Arc şi a devenit greu să nu o accepte.

Întâi au omorât-o, apoi au venerat-o. După sute de ani, oasele i-au fost regăsite şi venerate.

A fost arsă pe rug de aceiaşi oameni, de aceeaşi Biserică. Aşadar, cuvântul „sfânt" nu este bun. O persoană totală este astfel datorită ei înseşi, nu datorită vreunei Biserici care decide să îi acorde un titlu de sfinţenie.

Am auzit:

Jacobson, în vârstă de nouăzeci de ani, trecuse prin bătăi crunte în pogromurile poloneze, în lagăre din Germania, şi printr-o mulţime de astfel de experienţe antisemite.

„O, Doamne!", se ruga el, stând într-o sinagogă. „E adevărat că suntem poporul ales?"

Iar din ceruri tună o voce:

„Da, Jacobson, evreii sunt poporul meu ales!"

„Ei bine", murmură bătrânul, „n-a venit cumva vremea să alegi alt popor?"

Perfecţioniştii sunt poporul ales al lui Dumnezeu, ţine minte bine!

De fapt, în ziua-n care vei înţelege că-ţi creezi propria nefericire din cauza idealurilor tale, vei putea evada din capcana acestora. Atunci vei trăi simplu, în realitatea ta, oricare ar fi ea.

Aceasta este într-adevăr o mare transformare.

Nu încerca să te dai drept alesul Domnului, fii om simplu.

Doar compasiunea este terapeutică

Tot ce este bolnav în om provine din lipsa de iubire.

Tot ce este greşit la om este undeva asociat cu iubirea. El nu a fost capabil să iubească sau nu a fost capabil să se lase iubit. Nu a fost în stare să-şi împărtăşească fiinţa. Aceasta este nenorocirea. Ea creează tot felul de complexe în noi.

Aceste răni din interior pot ieşi la suprafaţă în felurite moduri. Pot deveni boli fizice, pot deveni boli ale minţii – dar, în adâncuri, omul suferă dintr-o lipsă de iubire. Aşa cum hrana este necesară trupului, iubirea este necesară sufletului. Trupul nu poate supravieţui fără hrană, iar sufletul nu poate supravieţui fără iubire. De fapt, fără iubire sufletul nici nu se naşte – nici nu se mai pune problema de supravieţuire.

Te gândeşti că ai un suflet, crezi că ai un suflet din cauza fricii tale de moarte. Dar nu ştii cu adevărat că îl ai decât dacă ai iubit. Doar în iubire ajunge o persoană să simtă că este mai mult decât un trup, mai mult decât o minte.

Şi doar compasiunea este terapeutică. Dar ce este compasiunea? Compasiunea este cea mai pură formă a iubirii. Sexul este cea mai joasă formă de iubire, iar compasiunea, cea mai înaltă. În sex contactul este fundamental fizic; în compasiune, el este spiritual. În iubire, compasiunea şi sexul se îmbină, fizicul şi spiritualul se întreţes. Iubirea este la jumătate de drum între sex şi compasiune.

Poţi numi compasiunea şi meditaţie. Cea mai înaltă formă de energie este compasiunea. Cuvântul compasiune este într-adevăr frumos: jumătate din el este „pasiune” – cumva pasiunea s-a rafinat într-atât încât nu mai e ca o pasiune. Este compasiune.

În sex, îl foloseşti pe celălalt, îl reduci la un mijloc, îl reduci la un lucru. De aceea într-o relaţie predominant sexuală simţi vină. Iar acea vină e mai adâncă decât învăţăturile religioase. Într-o relaţie sexuală ca atare ajungi să te simţi vinovat, şi te simţi aşa întrucât reduci o persoană la un lucru, la ceva folosibil, care poate fi apoi aruncat. De aceea, prin sex se creează o robie – tu însuţi

eşti de asemenea redus la un lucru. În acel moment, libertatea dispare, întrucât a fi liber se întâmplă doar când eşti o persoană. Cu cât eşti mai mult o persoană, cu atât mai mult eşti liber; cu cât eşti mai mult un lucru, cu atât îţi pierzi libertatea.

Mobila din camera ta cu siguranţă nu este liberă. Dacă încui camera şi pleci, apoi revii după mulţi ani, mobila rămâne unde ai lăsat-o, aşa cum ai lăsat-o; nu se va aranja singură în alt fel. Nu are libertate în vreun fel. Dar dacă laşi o persoană într-o cameră, nu vei găsi exact aceeaşi persoană – nici măcar după o zi, nici măcar după un moment. Nu poţi regăsi aceeaşi persoană vreodată. Spunea Heraclit: „Nu poţi călca în acelaşi râu de două ori”. La fel nu poţi regăsi aceeaşi persoană din nou. E imposibil să întâlneşti aceeaşi persoană de două ori întrucât o persoană este un râu. mereu curgând. Nu poţi şti ce urmează să se întâmple. Viitorul rămâne deschis.

Pentru un lucru, viitorul rămâne închis. O piatră rămâne o piatră, şi doar o piatră. Nu are potenţial de a creşte. Nu se poate schimba, nu poate evolua. Prin contrast, un om nu rămâne vreodată la fel – poate da înapoi sau poate înainta; poate păşi în rai sau iad, dar niciodată nu stă pe loc. E în continuă mişcare, într-un fel sau altul.

Când ai o relaţie strict sexuală cu cineva, îl reduci la un lucru. Şi reducându-l pe el, te reduci pe tine însuţi la un lucru, pentru că este un compromis reciproc: „Te las să mă reduci la un obiect, mă laşi să te reduc la un obiect. Te las să mă foloseşti, mă laşi să te folosesc. Ne folosim reciproc. Devenim amândoi obiecte”.

Priveşte doi iubiţi – înainte să se fi aşezat la casa lor, când dragostea e încă vie, când luna de miere nu e încă încheiată, vei vedea două persoane debordând de viaţă, gata să explodeze în necunoscut. Apoi priveşte un cuplu căsătorit, soţ şi soţie, şi vei vedea două lucruri moarte, două morminte alăturate – ajutându-se reciproc să rămână moarte, forţându-se reciproc să rămână moarte. Acesta este conflictul constant din mariaje. Nimeni nu vrea să fie

redus la un simplu lucru!

Sexul e cea mai joasă formă a acelei energii „X”. Dacă eşti religios, numeşte-o „dumnezeire”; dacă eşti mai ştiinţific din fire, numeşte-o „X”. Această energie X poate deveni iubire. Când devine iubire, atunci începi a-l respecta pe celălalt. Da, uneori o foloseşti pe cealaltă persoană, dar îi eşti recunoscător. Nu spui niciodată „mulţumesc” unui obiect. Când eşti îndrăgostit de o femeie şi faceţi dragoste, îi mulţumeşti. După ce ai făcut dragoste cu soţia ta, i-ai mulţumit vreodată? Nu, pentru că o iei ca fiind de la sine înţeleasă. Soţia ţi-a mulţumit vreodată? Poate, cu mulţi ani în urmă, îţi aminteşti de o vreme când eraţi şovăielnici, vă curtaţi, încercaţi să vă seduceţi reciproc – poate. Dar de când s-au aşezat lucrurile între voi, ţi-a mai mulţumit pentru ceva? Ai făcut atâtea pentru ea, iar ea a făcut atâtea pentru tine. Trăiţi unul pentru celălalt – dar recunoştinţa a dispărut.

În iubire există recunoştinţă, una adâncă. Ştii că celălalt nu este un lucru. Ştii că are o grandoare, un suflet, o individualitate. În iubire oferi libertate totală celuilalt. Desigur, oferi şi primeşti, fiind o relaţie în care oferiţi şi primiţi – dar cu respect! în sex, această relaţie de oferire şi primire e lipsită de respect.

În compasiune, oferi pur şi simplu. Nu există vreo idee de a primi ceva înapoi – doar oferi, împărtăşeşti. Nu că n-’ai primi înapoi! Primeşti înmiit, dar asta se întâmplă aşa, pur şi simplu, e o consecinţă naturală. Nu te gândeşti la asta.

În iubire, dacă oferi ceva, în adâncul tău aştepţi să ţi se întoarcă ce ai oferit. Iar dacă nu se întoarce, te plângi. Poate nu te plângi în mod direct, dar în o mie şi una de feluri se va vedea că eşti morocănos, că te simţi păcălit. Iubirea, deci, e un troc subtil.

În compasiune doar oferi. În iubire, eşti recunoscător că ţi s-a oferit ceva. În compasiune, eşti recunoscător că celălalt a primit ceva oferit de tine; eşti recunoscător că nu ai fost respins. Ai sosit cu energie de oferit, cu multe flori de împărţit, iar celălalt a primit, iar celălalt a fost receptiv.

Pentru asta eşti recunoscător.

Compasiunea este cea mai înaltă formă de iubire. Mult ţi se întoarce – înmiit, aş spune –, dar nu asta contează, tu nu stai cu gândul la asta. Dacă nu se întoarce nimic, nu te plângi. Iar dacă se întoarce, eşti pur şi simplu mirat! Dacă se întoarce, e de necrezut! Iar dacă nu, nicio problemă – nu ţi-ai oferit inima ca parte a unui troc. Reverşi iubirea pur şi simplu pentru că o ai. Ai atâtea de oferit în tine, încât dacă nu le reverşi, ele devin o povară. La fel cum un nor plin de apă trebuie să se reverse. Iar data viitoare când un astfel de nor se revarsă, priveşte în tăcere, şi vei auzi – când norul îşi varsă ploaia, iar solul va fi absorbit-o, vei auzi norul spunând pământului: „Mulţumesc”. Solul a ajutat norul să se despovăreze.

Când o floare înfloreşte, e firesc să-şi elibereze mireasma în vânt. E natural. Nu este un troc, nu e o afacere – e doar natural! Floarea e plină de mireasmă – şi ce-are de făcut cu ea? Dacă floarea ar ţine parfumul doar pentru ea, atunci floarea ar tremura de tensiune, de suferinţă profundă. Cea mai mare suferinţă a vieţii e când nu poţi exprima, când nu poţi comunica, când nu poţi împărtăşi. Cea mai săracă persoană e cea care nu are nimic de împărtăşit, sau cea care are ceva de oferit, dar şi-a pierdut capacitatea, arta de a împărtăşi – atunci este | persoană cu adevărat săracă.

Omul sexual este foarte sărac. Omul iubitor este mai bogat, comparativ cu el. Omul plin de compasiune este cel mai bogat – pe culmile lumii. El nu are îngrădiri, el nu are limite. Pur şi simplu oferă şi-şi vede de drum. Nici măcar nu aşteaptă să-i mulţumeşti. Cu nemărginită iubire îşi împarte energia.

Aşa ceva numesc eu ca fiind terapeutic.

Creştinii cred în miracolele făcute de Iisus. Eu nu-l văd făcând vreunul. Miracolul său era tocmai compasiunea. Dacă s-a întâmplat ceva, s-a întâmplat fără să facă el ceva. Dacă se întâmplă vreodată ceva în planul cel mai înalt al divinului, se întâmplă întotdeauna fără efort individual. Tot felul de oameni veneau la el; el era

acolo precum un nesecat izvor de energie – oricine pregătit să primească, o făcea.

Miracolele au apărut – el era terapeutic. Era printre cei mai mari vindecători pe care i-a cunoscut lumea. Buddha, Mahāvīra, Krishna – cu toţii sunt mari vindecători la diferite niveluri. Da, nu poţi găsi în viaţa lui Buddha vreun miracol concret de vindecare a unui bolnav, a unui orb, sau de readucere la viaţă a unui mort. Şi vei fi surprins: a fost cumva compasiunea lui Iisus mai mare decât cea a lui Buddha? Ce s-a întâmplat? De ce nu s-au vindecat mulţi datorită lui Buddha? Nu, nu este o chestiune de mult sau puţin. Compasiunea lui Buddha funcţiona la un nivel diferit. El avea un alt public decât avea Iisus, avea oameni diferiţi în preajma sa.

Mereu mi se întâmplă, mă uit la fluxul de persoane care vin la mine din Vest. Niciodată nu întreabă despre corpul lor. Nu vin la mine să-mi zică: „Osho, am o migrenă teribilă, ajută-mă, fă ceva!” Sau: „Am vederea slabă”, sau „Mă lasă memoria” – nu, niciodată. Dar indienii mereu vin cu o problemă de-a trupului. Cineva a avut probleme cu stomacul ani la rând – „Osho, fă ceva!”

Aproape mereu mă întreb: de ce? Ce s-a întâmplat cu India? De ce vin aceşti oameni doar pentru o problemă de-a trupului? Ei au doar astfel de probleme. O ţară săracă, chiar foarte săracă, nu are probleme spirituale. O ţară bogată are probleme spirituale; una săracă are probleme fizice.

Vremea lui Buddha în India a fost epoca de aur a ţării acesteia. Era bogată, extrem de bogată. Restul lumii era săracă lipită, iar India era cea mai înstărită. Oamenii soseau la Buddha cu probleme de-ale spiritului. Da, purtau cu ei răni, dar erau răni de origine spirituală.

Iisus se preumbla printr-o ţară foarte săracă, trăia într-o ţară foarte săracă. Oamenii veneau la el fără probleme spirituale, întrucât, pentru a avea probleme spirituale, e nevoie de un anumit standard al vieţii cotidiene. Altfel, problemele tale au legătură cu nivelul inferior. Un om sărac are altfel de probleme.

Una dintre rudele mele a fost aici timp de o lună – meditând, făcând diverse lucruri, iar în ultima zi a vizitei sale am sperat că va întreba ceva semnificativ. Ce m-a întrebat? Mi-a dezvăluit că fiul său nu o ducea prea bine cu finanţele. Trăind o lună aici, ascultându-mă o lună, asta a fost singura întrebare care i-a venit în minte: ce-l sfătuiesc în legătură cu fiul lui cu situaţie economică precară. E şofer pe taxi, maşina pe care au cumpărat-o are mereu probleme – şi mi-a zis: „Osho, fă ceva!”

Dar eu nu sunt mecanic de maşini! Aşa că i-am zis: „Vinde maşina şi ia alta mai bună”. Iar el mi-a răspuns: „Nimeni nu mi-o va cumpăra, aşa că te rog – fă ceva!”

Când omul e sărac, problemele lui sunt lumeşti. Când omul e bogat, problemele lui sunt de o calitate superioară. Doar o ţară bogată poate fi spirituală în adevăratul sens al cuvântului, una săracă nu.

Nu spun că un individ sărac nu poate fi spiritual – da, o persoană săracă poate fi cu adevărat spirituală, există excepţii –, dar o ţară săracă, nu. Pentru că o ţară săracă, per ansamblu, gândeşte în termeni de bani, medicamente, case, maşini, şi tot aşa. Este firesc, este logic!

Iisus trăia într-o lume foarte săracă. Acolo, oamenii căutau soluţii la problemele lor. Mulţi au fost ajutaţi – nu că i-ar fi ajutat Iisus, dar au fost ajutaţi. Iar Iisus spune şi repetă: „Credinţa e cea care te-a vindecat”. Când ai credinţă, compasiunea se poate revărsa în tine. Când ai credinţă, devii deschis faţă de compasiune. Buddha a făcut miracole, dar acestea erau miracole invizibile. Mahāvīra a făcut miracole, dar acestea erau miracole invizibile. Nu le poţi vedea – ele pot fi văzute doar de către persoana căreia i s-au întâmplat ca atare.

Dar compasiunea este mereu terapeutică; oricare ţi-ar fi nivelul, ea te ajută. Compasiunea este iubirea purificată – într-atât de mult încât doar oferi fără a cere ceva înapoi.

Buddha obişnuia să le spună discipolilor săi: „După fiecare meditaţie, fii plin de compasiune” – imediat

întrucât, prin meditaţie, iubirea creşte, iar inima se umple. După fiecare meditaţie, simte compasiune pentru lumea întreagă, aşa încât să împarţi iubirea ta şi să eliberezi energia în atmosferă, pentru a fi folosită de alţii”.

Şi aş mai vrea să-ţi spun ceva: După fiecare meditaţie, când celebrezi, nutreşte compasiunea. Simte cum energia ta se îndreaptă spre oameni care au reală nevoie de ea, ajutându-i. Elibereaz-o! Te vei simţi fără de povară, te vei simţi relaxat, te vei simţi tăcut şi calm, iar vibraţiile pe care le-ai eliberat îi vor ajuta pe mulţi. Încheie mereu meditaţiile cu compasiune.

Iar compasiunea e necondiţionată. Nu poţi avea compasiune doar pentru cei prietenoşi cu tine, doar pentru cei legaţi cumva de tine.

S-a întâmplat în China: când Bodhidharma a mers în China, un om a venit la el. I-a zis: „Ţi-am urmat învăţăturile: meditez, apoi simt compasiune pentru tot universul – nu doar pentru oameni, ci şi pentru animale, pietre şi râuri. Dar am o problemă: nu pot simţi compasiune pentru vecinul meu. Nu – e imposibil! Aşa că, te rog, spune-mi: îl pot exclude pe vecinul meu din compasiunea mea? Includ tot ce înseamnă existenţă, ştiută şi neştiută, dar pot să-mi exclud vecinul? Pentru că mi-e foarte greu, imposibil chiar. Nu pot simţi compasiune pentru el”.

Bodhidharma a zis: „Atunci uită de meditaţie, căci dacă excluzi pe cineva din compasiunea ta, aceasta nu mai există”.

Compasiunea include totul, în mod intrinsec include totul. Aşadar, dacă nu poţi simţi compasiune pentru vecinul tău, atunci uită de ea – căci aceasta n-are nimic de-a face cu cineva în mod special. Are de-a face cu starea ta interioară. Fii compasiune – necondiţionat, fără direcţie.

Abia atunci devii o forţă vindecătoare în această lume a nefericirii.

Iisus spune: „Iubeşte-ţi vecinul ca pe tine însuţi” – iar şi iar. Şi mai spune şi: „Iubeşte-ţi duşmanul ca pe tine însuţi”. Dacă analizezi ambele propoziţii, vei constata că

vecinul şi duşmanul sunt aproape mereu una şi aceeaşi persoană! „Iubeşte vecinul ca pe tine însuţi” şi „Iubeşte-ţi duşmanul ca pe tine însuţi”.

Ce vrea să spună cu asta?

Doar atât: nu pune bariere compasiunii tale, iubirii tale. Aşa cum te iubeşti pe tine însuţi, iubeşte toată existenţa – întrucât, la o ultimă analiză, întreaga existenţă eşti chiar tu, oglindit în multe oglinzi. Tu eşti – nu e separată de tine. Vecinul tău e o formă a ta: duşmanul e şi el tot o formă a ta. Cu orice te-ai intersecta, te intersectezi cu tine însuţi. Foarte posibil să nu sesizezi, căci nu eşti prea atent; foarte posibil să nu te vezi în celălalt, dar atunci problema e legată de propria ta viziune, ceva e-n neregulă cu ochii tăi.

Compasiunea este terapeutică. Iar pentru a fi plină de compasiune, o persoană trebuie să aibă compasiune pentru sine, în primul rând. Dacă nu te iubeşti, nu vei putea vreodată să fii capabil a iubi pe altcineva. Dacă nu eşti îngăduitor cu tine, nu poţi fi îngăduitor cu alţii. Aşa-zişii tăi sfinţi, care sunt foarte duri cu ei înşişi, doar se prefac că ar fi îngăduitori cu alţii. Nu este posibil, psihologic. Dacă nu poţi fi îngăduitor cu tine însuţi, cum poţi fi cu alţii?

În orice fel eşti faţă de tine, aşa eşti şi faţă de ceilalţi. Să înţelegem acest lucru fundamental. Dacă te urăşti, îi vei urî şi pe ceilalţi – şi ai fost învăţat să te urăşti.

Nimeni nu ţi-a zis vreodată: „Iubeşte-te!” însăşi ideea asta pare absurdă – să ne iubim pe noi înşine? Nici nu are sens. Ne gândim că pentru a iubi, avem nevoie de altcineva din exterior. Dar dacă nu înveţi să o practici faţă de tine, nu o vei putea practica nici faţă de ceilalţi.

Ţi s-a spus, ai fost mereu condiţionat să crezi că nu ai vreo valoare. Din fiecare direcţie ţi s-a arătat, ţi s-a zis că nu meriţi nimic, că nu eşti ce ar fi trebuit să ajungi, că nu eşti acceptat aşa cum eşti. De capul tău atârnă multe imperative – iar acele imperative sunt aproape imposibil de împlinit. Iar când nu le poţi împlini, când eşuezi, te simţi condamnat. O adâncă ură izvorăşte în tine, faţă de tine.

Cum mai poţi iubi pe alţii? Atât de plin de ură, unde vei mai găsi iubirea? Te poţi doar preface, poţi doar mima iubirea. Dar în adâncul tău nu iubeşti pe nimeni – căci nu ai cum. Te poţi preface o vreme, dar apoi dispare culoarea, iar realitatea iese la iveală.

Orice relaţie de iubire se duce de râpă. Mai devreme sau mai târziu, orice relaţie devine otrăvită. De ce aşa? Ambii mint că iubesc, ambii se prefac că iubesc. Tatăl spune că-şi iubeşte copilul; copilul spune că-şi iubeşte tatăl. Mama spune că-şi iubeşte fiica, iar fiica spune că-şi iubeşte la rândul ei mama. Fraţii şi surorile de pretutindeni spun că se iubesc unii pe ceilalţi. Toată lumea vorbeşte despre iubire, cântă despre iubire – şi mai poţi găsi vreun loc din care iubirea să lipsească atât de mult? Nicio iotă de iubire nu găseşti – ci munţi întregi de vorbe, Himalaya de poezii de iubire.

Se pare că toate aceste poezii sunt doar compensatorii, întrucât nu putem iubi, trebuie să credem cumva prin intermediul poeziilor, al cântecelor că de fapt am iubi. Ce ratăm în viaţă transpunem în poeziile noastre. Ce ratăm, transpunem în filme, în romane. Iubirea e totalmente absentă, întrucât primul pas nu a fost făcut încă.

Primul pas este să te accepţi aşa cum eşti; renunţă la orice „trebuie”. Nu mai căra niciun „ar trebui” în adâncurile inimii tale! Nu e cazul să fii altcineva; nu ai de ce să faci ceva care ţi-e străin – tot ce trebuie e să fii tu însuţi. Relaxează-te, fii cum eşti. Respectă-ţi individualitatea şi ai curajul să îţi pui propria semnătură. Nu mai copia alte semnături.

Nu ai de ce să devii un Iisus sau un Buddha sau un Ramakrishna – trebuie doar să devii tu însuţi. A fost bine că Ramakrishna nu a încercat să devină ca altcineva, astfel devenind Ramakrishna. A fost bine că Iisus nu a încercat să devină ca Avraam sau ca Moise, astfel devenind Iisus. E bine că Buddha nu a încercat să devină Patañjali sau Krishna – căci aşa a devenit Buddha.

Atunci când nu încerci să devii altcineva, te relaxezi –

şi o graţie se iveşte. Atunci devii plin de măreţie, splendoare, armonie – căci atunci nu mai există conflict, nicăieri de mers, nimic pentru care să lupţi; nimic de impus cu violenţă asupra ta. Devii inocent. Iar în acea inocenţă vei simţi compasiune şi iubire pentru tine. Te vei simţi atât de fericit cu tine însuţi încât şi dacă Dumnezeu însuşi ar bate la uşa ta şi ar spune: „Ţi-ai dori să devii altcineva?”, i-ai răspunde: „Te-ai smintit!? Sunt perfect! Mulţumesc, dar nu încerca aşa ceva – sunt perfect aşa cum sunt”.

Momentul în care poţi spune existenţei: „Sunt perfect aşa cum sunt, sunt fericit aşa cum sunt” e ceea ce noi, în Orient, numim shraddha, încredere. Atunci te-ai acceptat pe tine, iar acceptându-te pe tine, ai acceptat existenţa.

A te nega înseamnă a-ţi nega existenţa ce te-a creat. În momentul în care spui: „Ar trebui să fiu aşa”, încerci să îmbunătăţeşti existenţa. Spui că: „Ai comis erori grosolane – ar fi trebuit să fiu altfel, iar tu m-ai făcut să fiu aşa?” încerci să îmbunătăţeşti ce a făcut existenţa. Dar nu este posibil. Eforturile sunt în zadar – eşti condamnat la eşec.

Iar cu cât mai mult eşuezi, cu atât mai mult te urăşti. Cu cât mai mult eşuezi, cu atât mai mult te vei simţi condamnat. Cu cât mai mult eşuezi, cu atât te vei simţi mai neputincios. Iar din această ură, neputinţă, cum mai poate izvorî compasiune? Căci compasiunea apare când te înrădăcinezi complet în propria fiinţă. Spui: „Da, aşa sunt eu”. Nu ai idealuri de împlinit. Şi imediat împlinirea începe să aibă loc!

Trandafirii înfloresc atât de frumos pentru că nu încearcă să devină lotuşi. Iar lotuşii înfloresc atât de frumos pentru că nu au auzit legende despre alte flori. Totul în natură este într-un frumos acord, căci nimeni nu încearcă să intre în competiţie cu altcineva. Totul e doar aşa cum e.

Iată ideea! Fii tu însuţi şi reaminteşte-ţi că nu poţi fi altcineva, orice ai face. Orice efort este inutil. Nu poţi decât să fii tu însuţi.

Şi sunt doar două posibilităţi. Prima este ca prin

respingere să rămâi oricum acelaşi; condamnându-te, rămâi oricum acelaşi. Sau acceptându-te, abandonând efortul, bucurându-te, desfătându-te, rămâi acelaşi. Atitudinea ta poate fi diferită, dar rămâi oricum aşa cum eşti, persoana care eşti. Odată ce accepţi, compasiunea apare. Şi abia atunci îi poţi accepta pe ceilalţi!

Ai observat? – este foarte dificil să trăieşti asemenea unui sfânt, realmente dificil. Poţi trăi lângă un păcătos, dar nu şi lângă un sfânt – întrucât un sfânt te va condamna încontinuu: cu gesturile, cu ochii, cu privirea, cu vorbele. Un sfânt nu vorbeşte vreodată realmente cu tine – el doar adresează nişte vorbe în direcţia ta. Nu se uită vreodată efectiv la tine, ci are mereu un ideal în privire, care îi înceţoşează vederea. Nu te vede vreodată pe tine. Are ceva îndepărtat în minte, şi te compară mereu – iar tu eşti, bineînţeles, permanent în dezavantaj. Însăşi privirea lui te face un păcătos! E foarte dificil să trăieşti cu un sfânt – întrucât nu se acceptă pe el însuşi, cum te poate accepta pe tine? Are multe lucruri în el, note discordante pe care vrea să le anihileze. Bineînţeles, vede aceleaşi lucruri în tine, amplificate mult.

Dar, pentru mine, doar acea persoană care s-a acceptat pe sine este un sfânt, iar în acceptarea sa, ea a acceptat întreaga lume. Pentru mine, starea aceea de spirit înseamnă sfinţenie: cea a acceptării totale. Şi o astfel de stare este terapeutică, vindecătoare. Simplul fapt de a fi cu cineva care te acceptă este totalmente terapeutic. Şi vei fi vindecat.

Aşa că înaintează lent, atent, observând, cu iubire. Dacă eşti o persoană sexuală, nu spun să abandonezi sexul: spun doar să-l îmbogăţeşti, să-i dai o dimensiune spirituală, să-i dai profunzime, pentru a putea deveni o reală iubire. Dacă iubeşti, atunci fă-o cu şi mai multă graţie; adu o recunoştinţă mai adâncă, bucurie, celebrare, meditaţie, pentru a deveni, finalmente, compasiune.

Dacă nu ţi-a apărut compasiunea, să nu crezi că ai trăit cum trebuie sau că ai trăit vreun pic. Compasiunea este înflorirea. Iar când compasiunea îi apare unei

persoane, milioane sunt vindecaţi. Cine se nimereşte prin preajma sa este vindecat.

Compasiunea este terapeutică.

Fără niciun fel de evaluări – Compasiunea zen

Într-o seară, când Shichiri Kojun recita câteva sutre, un hoţ înarmat cu o sabie ascuţită intră, cerând bani în schimbul vieţii.

Shichiri îi spuse: „Nu mă. deranja. Poţi găsi bani în sertarul de acolo”. Apoi reveni la sutrele lui.

La scurt timp după aceea, se opri şi strigă: „Nu lua chiar tot, că mai am nevoie de ceva bani mâine, pentru nişte taxe de plătit”.

Intrusul adună majoritatea banilor şi dădu să plece.

„Mulţumeşte unei persoane când primeşti un cadou”, spuse Shichiri. Omul îi mulţumi şi plecă.

După câteva zile, hoţul fu prins şi mărturisi, printre altele, furtul din casa lui Shichiri.

Când Shichiri fu adus ca martor, acesta zise: „Acest om nu este un hoţ, cel puţin în ceea ce mă priveşte. I-am dat bani şi mi-a mulţumit pentru ei”.

După ce-şi ispăşi zilele de închisoare, omul merse la Shichiri şi deveni discipolul lui.

Iisus spune: „Nu judeca”.

Asta ar fi fost o idee tipică zenului, dacă s-ar fi oprit aici.

Dar poate ca din cauză că se adresa evreilor, şi trebuia să se exprime într-un mod evreiesc, a mai adăugat: „… ca să nu fii judecat”.

Acum nu mai este deloc zen. Acum este un troc. Acea adăugire i-a distrus calitatea, profunzimea.

„Nu judeca” este suficient; nimic nu mai trebuie adăugat. „Nu judeca” înseamnă să nu dobândeşti înclinaţia de a judeca. „Nu judeca” înseamnă să priveşti viaţa fără să faci evaluări. Nu evalua – nu spune „asta e bun” şi nu spune „asta e rău”. Nu fi moralizator – nu numi ceva drept divin, şi nu numi ceva drept malefic. „Nu judeca” este o mare afirmaţie împotriva existenţei unui Dumnezeu şi a unui Diavol.

Dacă Iisus s-ar fi oprit acolo, această mică zicală – doar două cuvinte, „nu judeca” – ar fi transformat tot caracterul creştinătăţii.

Dar el a mai adăugat ceva şi a ruinat semnificaţia. A zis: „... pentru a nu fi la rândul tău judecat”, ceea ce implică o condiţie. Acum, iată, nu mai este non-judecare, ci devine un simplu troc – „pentru a nu fi judecat”. Este o afacere.

Din frica de a nu fi judecat, nu mai judeca. Dar cum poţi abandona o judecată din frică sau din lăcomie? Pentru a nu fi judecat, nu mai judeca – dar lăcomia şi frica nu te pot face să nu mai evaluezi. Căci este ceva centrat pe propria persoană – „Nu judeca pentru a nu fi judecat”. Este pur egoism. Întreaga frumuseţe a zicalei este ruinată. Parfumul zenului se disipă, devine ceva banal. Devine doar un sfat. Nu poartă în ea o revoluţie, ci este doar un sfat părintesc. Foarte bun de altfel, dar lipsit de radicalitate. Propoziţia adăugată este o crucificare a afirmaţiei radicale iniţiale.

Religia zen se opreşte acolo: nu judeca. Întrucât religia zen spune că totul este aşa cum este – nimic nu este bun, nimic nu este rău. Lucrurile sunt aşa cum sunt. Unii copaci sunt înalţi, iar unii sunt mici. Cineva este moral, iar altcineva este imoral. Cineva se roagă, iar altcineva s-a dus să fure. Aşa stau lucrurile. Iată parfumul revoluţionar! Te va face să te temi, te va speria. De aceea, religia zen nu

are porunci. Religia zen nu spune fă asta şi nu face ailaltă – nu cunoaşte „trebuie” şi „nu trebuie”. Nu a creat închisoarea lui „trebuie”.

Religia zen nu este perfecţionistă. Psihanaliza ştie acum că perfecţionismul este o formă de nevroză. Zen este singura religie care nu este nevrotică. Religia zen acceptă. Acceptarea ei este atât de totală, încât un hoţ nu mai este considerat hoţ şi niciun criminal nu mai este numit criminal. Încearcă să vezi puritatea spiritului său – încearcă să vezi transcendenţa totală. Totul este aşa cum este.

Religia zen este total lipsită de evaluări – dacă impui o condiţie, ai ratat totul. Religia zen nu se teme şi nu e lacomă. Zen nu are Dumnezeu şi nici Diavol, nu are rai şi nici iad. Nu îi face pe oameni lacomi momindu-i, promiţându-le recompense în rai. Nu îi face pe oameni să se simtă speriaţi şi îngroziţi, prin crearea unor concepte de coşmar legate de iad.

Religia zen nu te mituieşte cu recompense şi nu te pedepseşte cu torturi. îţi oferă pur şi simplu capacitatea de a vedea clar cum stau lucrurile – iar această înţelegere te eliberează. Această înţelegere nu are lăcomie la bază şi nici frică. Toate celelalte religii sunt lacome, toate celelalte religii au ca fundament frica. De aceea se foloseşte termenul de „om cu frica lui Dumnezeu” atunci când se face referire la o persoană religioasă – o persoană religioasă se teme de Dumnezeu.

Dar cum ar putea frica să fie religioasă? Este imposibil. Frica nu poate fi niciodată religioasă – doar neînfricarea. Dar dacă crezi în ideea de bine şi rău, nu ai cum să nu te temi. Ideile despre bine şi rău îi fac pe oameni să se simtă vinovaţi, îi schilodesc, îi paralizează. Cum i-ai putea ajuta să scape de frică? – este imposibil. Creezi şi mai multă frică.

De regulă, un om care nu este religios se teme mai puţin, are o cantitate de frică mai mică în fiinţa lui decât aşa-zişii oameni religioşi. Aşa-zişii religioşi tremură constant în interior, sunt tot timpul anxioşi cu privire la

rezultat. Vor arde, oare, în iad? Sau vor reuşi să facă imposibilul şi să ajungă în paradis?

Chiar şi atunci când Iisus îşi ia adio de la prieteni şi discipoli, discipolii sunt mult mai îngrijoraţi de locurile lor în rai. Următoarea întâlnire va avea loc în rai – unde vor fi aşezaţi? Cine va fi mai important? Desigur, ei acceptă că Iisus va şedea la dreapta Tatălui – dar lângă el cine va sta? Grija lor provine din lăcomia şi frica ce îi macină. Nu le-a păsat că Iisus avea să fie răstignit a doua zi, erau mai preocupaţi de propriile interese.

Toate celelalte religii sunt bazate pe simpla lăcomie şi teamă. Aceeaşi lăcomie pe care o ai şi tu pentru bani, şi care într-o zi se transformă în lăcomia pentru Dumnezeu. Atunci, Dumnezeu va reprezenta banii; deocamdată, banii reprezintă Dumnezeul tău – este singura diferenţă. Atunci Dumnezeu devine sinonim cu banii. Acum te temi de stat, de poliţie, de asta sau de ailaltă – atunci începi să te temi de iad, de curtea supremă de justiţie a lui Dumnezeu, de Judecata de Apoi.

Aşa-zişii sfinţi creştini, chiar şi în ultimele clipe de viaţă, tremură mereu – vor ajunge în rai sau nu?

Religia zen este total lipsită de evaluări. Lasă asta să pătrundă adânc în tine, pentru că acesta este şi punctul meu de vedere. Nu vreau decât să înţelegi asta, atâta tot. Înţelegerea este suficientă. Lasă ca înţelegerea să fie singura lege; nu există altă lege. Nu te mişca în funcţie de cum îţi dictează frica; în caz contrar te vei mişca în întuneric. Şi nu te mişca după cum îţi dictează lăcomia – pentru că lăcomia nu este altceva decât teamă cu susul în jos. Sunt două feţe ale aceleiaşi monede; pe o faţă este lăcomia, pe cealaltă este teama. Un om care se teme este tot timpul lacom, un om care este lacom se teme tot timpul. Frica şi lăcomia funcţionează împreună.

Numai înţelegerea, conştientizarea şi capacitatea de a vedea lucrurile aşa cum sunt... Oare chiar nu poţi accepta existenţa aşa cum este? Iar prin faptul că nu o accepţi tu, nimic nu se schimbă. Ce anume s-a schimbat? De mii de ani respingem lucruri – toate sunt încă acolo,

chiar mai abitir. Hoţii nu au dispărut, şi nici criminalii. Nimic nu s-a schimbat; lucrurile sunt exact aşa cum au fost întotdeauna. Numărul închisorilor creşte. Legile se înmulţesc şi se complică. Şi, din cauza legilor complicate, din ce în ce mai mulţi hoţi îşi găsesc de muncă – avocaţii, judecătorii… Nu se schimbă nimic, nicăieri. Sistemul de închisori construit de societate nu a adus niciun beneficiu – de fapt, a fost foarte dăunător. Sistemul de închisori a devenit universitatea crimelor – cea care te ajută să înveţi despre crime de la maeştrii crimelor.

Odată ce un om intră la închisoare, devine un vizitator constant. Odată ce a fost la închisoare, revine iar şi iar. Se întâmplă foarte rar să găseşti un om care a fost la închisoare şi care nu mai revine. Iese din închisoare şi mai versat. Iese din închisoare cu şi mai multe idei despre cum să facă acelaşi lucru, de data asta ca un expert. Iese din închisoare mai puţin amatori Iese din închisoare cu o diplomă; ieşirea din închisoare este o absolvire a facultăţii de crime. Acum ştie mai multe, ştie cum să facă lucrurile mai bine. Acum ştie cum să nu fie prins, cunoaşte lacunele sistemului legal.

Iar cei care impun legea sunt la fel de criminali ca oricine altcineva – de fapt, ei trebuie să fie şi mai criminali. Au de-a face cu criminalii, deci trebuie să fie şi mai criminali. Poliţia, gardienii şi responsabilii închisorilor sunt mai criminali decât oamenii pe care îi bagă la închisoare – nu se poate să fie altfel.

Nimic nu se schimbă. Nu aceasta este modalitatea de a schimba lucrurile, ea s-a dovedit a fi un fiasco total. Religia zen spune că schimbarea vine prin înţelegere, nu prin impunerea legilor.

Iar iadul şi raiul? Ce sunt? Aceeaşi idee, transpusă în viaţa de dincolo. Ideea de închisoare devine ideea iadului. Aceeaşi idee de recompense, recompense guvernamentale, recompense prezidenţiale, medalii de aur, asta sau ailaltă – aceeaşi idee devine ideea de rai, paradis, firdaus. Dar psihologia este aceeaşi.

Religia zen distruge această psihologie încă de la

rădăcină. Religia zen nu condamnă nimic. Ea nu are decât înţelegere: spune că trebuie să înţelegi lucrurile aşa cum sunt. Încearcă să înţelegi omul aşa cum este – nu îi impune un ideal, nu îi spune cum ar trebui să fie.

În momentul în care îi spui unui om cum trebuie să fie, devii orb la realitatea pe care o reprezintă el. „Trebuie" devine o barieră. Atunci nu poţi vedea ceea ce este real, nu mai poţi vedea ceea ce există, pentru că „trebuie" al tău devine prea puternic. Tu ai un ideal, un ideal perfecţionist, şi nicio persoană nu îl poate atinge, ceea ce este normal. Astfel îi condamni pe toţi.

Iar acei oameni care reuşesc cumva să îşi forţeze existenţa să atingă aceste idealuri – fie şi numai superficial – devin mari sfinţi. Nu sunt altceva decât mari egotişti. Iar dacă priveşti în ochii lor, nu vei găsi decât un singur mesaj: sunt mai sfinţi decât oricine. Sunt cei aleşi, sunt aleşii lui Dumnezeu şi sunt aici să te condamne şi să te transforme.

Religia zen nu este interesată de transformarea nimănui. Şi transformă – acesta este paradoxul. Nu e preocupată de cum ar trebui să fii, se preocupă numai de ceea ce eşti. Vezi despre ce e vorba, priveşte cu iubire şi grijă ceea ce este. Încearcă să înţelegi şi din această înţelegere începe transformarea. Transformarea este naturală – nu trebuie să o faci. se întâmplă de la sine.

Zenul transformă, dar nu vorbeşte despre transformări. Schimbă, dar nu este preocupat de schimbări. Aduce mai multe beatitudine fiinţelor umane decât orice altceva, dar nu este deloc preocupat de aceste lucruri. Vine ca o graţie, ca un cadou. Urmează înţelegerii. Aceasta este frumuseţea religiei zen, este absolut lipsită de evaluări. Evaluarea este maladia minţii – asta spune zenul. Nimic nu este bun şi nimic nu este rău, lucrurile sunt aşa cum sunt. Totul este aşa cum este.

În zen se deschide o dimensiune cu totul nouă, dimensiunea unei transformări lipsite de efort. Dimensiunea transformării care vine în mod natural odată ce ai vederea limpede, odată ce ai claritate. Odată ce poţi să vezi direct în natura lucrurilor, fără obstacole impuse de

prejudecăţi.

În momentul în care spui că un om este bun, ai încetat să îl mai priveşti. I-ai pus o etichetă; l-ai clasificat, l-ai pus într-o categorie. Când spui că „acest om este rău”, cum l-ai mai putea privi în ochi? Ai decis deja, ai terminat cu acea persoană. Acea persoană nu mai este un mister. Ai rezolvat misterul; ai scris pe ea „această persoană este rea” şi „această persoană este bună”. Acum vei interacţiona cu aceste etichete, nu cu realităţile.

Omul bun se poate transforma în om rău, iar cel rău se poate transforma în om bun. Se întâmplă în orice moment – de dimineaţă omul era bun, până seara a devenit rău, iar peste noapte a redevenit bun. Dar tu te vei comporta conform etichetelor. Nu vei vorbi cu omul respectiv, vei vorbi cu eticheta pe care chiar tu i-ai pus-o, vei vorbi cu imaginea creată de tine.

Desigur, continui să ratezi realităţile şi persoanele adevărate. Acest lucru creează mii de complicaţii şi probleme, probleme de nerezolvat. Ai vorbit vreodată cu adevărat cu soţia ta? Când eşti cu soţia ta în pat, chiar eşti în pat cu ea sau cu o anumită imagine? Aceasta este senzaţia mea – că oriunde se întâlnesc două persoane, acolo se află, de fapt, o mulţime, nu doar două persoane. Cel puţin patru persoane se află cu siguranţă acolo. Imaginea ta despre celălalt şi imaginea celuilalt despre tine... sunt cele două imagini care se află acolo. Şi nu se potrivesc niciodată – persoana reală se schimbă, persoana reală este un flux. Persoana reală este un râu care îşi schimbă culoarea. Persoana reală este vie! Doar pentru că pui o etichetă persoanei, nu înseamnă că aceasta a murit – este încă vie.

Cineva l-a întrebat odată pe Chuang Tzu: „Munca dumneavoastră s-a terminat?” Acesta a răspuns: „Cum ar putea să se fi terminat? Sunt încă viu!”

Chuang Tzu spune: „Cum ar putea să se fi terminat? Sunt încă viu! Munca mea nu se va fi terminat decât la moartea mea. Eu curg încă, lucrurile continuă să se întâmple”.

Când un copac este viu, acestuia îi vor apărea flori, îi vor creşte noi frunze, noi păsări îşi vor construi cuiburi pe ramurile lui, noi călători se vor adăposti peste noapte sub el… lucrurile se vor schimba mereu. Totul este posibil câtă vreme eşti viu. Dar în momentul în care etichetezi o persoană ca fiind bună, rea, morală, imorală, religioasă, nereligioasă, teistă, ateistă, aşa sau pe dincolo – te gândeşti la acea persoană ca şi cum ar fi murit. Poţi eticheta o persoană în mormânt, nu înainte. Poţi merge la mormânt şi inscripţiona: „Această persoană este aşa şi pe dincolo”. Cine te poate contrazice acum? Lucrurile s-au sfârşit, au ajuns la final. Râul nu mai curge.

Dar cât timp cineva este viu… Iar noi tot continuăm să etichetăm – îi etichetăm până şi pe copiii mici. Le spunem că sunt ascultători sau neascultători. Că sunt o bucurie sau că aduc numai necazuri. Etichetezi – şi, ţine minte, când le pui etichete oamenilor creezi multe probleme. În primul rând, când etichetezi pe cineva, îl ajuţi să se comporte aşa cum îl etichetezi tu – pentru că începe să simtă că are obligaţia de a-ţi dovedi că ai dreptate. Dacă tatăl îi spune copilului că este o problemă, atunci copilul se gândeşte că trebuie să demonstreze că e o problemă, în caz contrar se va dovedi că tatăl lui s-a înşelat. Raţionamentul acesta este un lucru inconştient – cum ar putea crede un copil că tatăl lui se înşală? Şi atunci face şi mai multe necazuri, iar tatăl spune: „Poftim. Copilul este o problemă”.

Trei femei vorbeau şi, aşa cum fac femeile, se lăudau în legătură cu copiii lor.

Una dintre ele spuse: „Copilul meu nu are decât 5 ani şi scrie poezii. Şi sunt poezii atât de frumoase, încât şi poeţii consacraţi s-ar simţi ruşinaţi”.

A doua spuse: „Asta nu e nimic. Copilul meu are 4 ani şi pictează – picturi ultramoderne, nici Picasso nu ar înţelege despre ce este vorba. Şi nici nu foloseşte pensulă, pictează pur şi simplu cu mâna. Uneori, pur şi simplu aruncă vopsea pe pânză şi apare ceva minunat Copilul meu este un impresionist, un pictor foarte original”.

A treia femeie spuse: Asta nu-i nimic. Copilul meu nu are decât 3 ani şi merge singur la psihanalist”.

Dacă îţi etichetezi copilul, îl vei înnebuni» îl vei distruge. Toate etichetele sunt distructive. Nu spune niciodată despre un om că este sfânt sau păcătos. Când prea mulţi oameni etichetează o persoană în vreun fel. Iar oamenii au tendinţa de a gândi colectiv; oamenii nu au idei originale, individuale. Auzi un zvon potrivit căruia cineva este păcătos şi accepţi de-a gata. Apoi spui şi altcuiva, şi respectiva persoană acceptă. Zvonul continuă să ia amploare, eticheta este din ce în ce mai mare. Şi, într-o zi, omul pe eticheta căruia stă scris. Păcătos” cu majuscule trebuie să înceapă să se comporte întocmai ca păcătoşii. Societatea se aşteaptă ca el să fie păcătos, în caz contrar, toată lumea se va enerva – „Ce faci? Eşti un păcătos şi încerci să te comporţi ca un sfânt! Ia vezi!” Tocmai de aceea societatea are o investiţie foarte subtilă în etichetele pe care le pune: „Poartă-te cum trebuie! Nu face nimic contra ideilor pe care le avem despre tine”. Atitudinea asta este tacită, dar ea există.

În al doilea rând, când etichetezi o persoană, oricât ar încerca să se comporte conform etichetei, nu va reuşi. Nu poate face acest lucru perfect, este imposibil. Nu poate face nimic, nu poate decât să se prefacă. Şi atunci, în momentele când nu se preface, când e puţin relaxată – e în vacanţă, e destinsă realitatea se afirmă cu putere. Este momentul în care simţi că ai fost amăgit; respectivul om te-a amăgit. Te gândeai că este un om bun, iar azi a furat bani de la tine. Timp de patru ani ţi-ai spus că este un om bun, că este un sfânt – iar acum a furat bani de la tine!

Crezi că te-a amăgit? Nu, eticheta pe care i-ai pus-o te-a amăgit. El acţionează conform propriei realităţi. Mult timp a încercat să se încadreze în rama pe care i-ai construit-o, dar vine o zi când depăşim cadrele care ni se impun. Oamenii trebuie să facă ceva ce vor să facă.

Nimeni nu se află aici pentru a-ţi împlini aşteptările. Numai oamenii foarte laşi încearcă să umple aşteptările celorlalţi. Un om adevărat distruge toate aşteptările pe

care ceilalţi le au de la el, pentru că nu se află aici pentru a fi întemniţat în ideile celorlalţi. Va rămâne liber. Va rămâne lipsit de consecvenţă – asta înseamnă libertatea. Va face un lucru azi, va face ceva opus mâine, pentru ca tu să nu poţi avea o idee constantă despre el. Un om cu adevărat real este inconsecvent. Numai oamenii falşi au consecvenţă. Un om adevărat, autentic este un om plin de contradicţii. Este libertate absolută. Este o libertate atât de mare, încât poate să fie asta şi poate să fie şi ailaltă, chiar opusul. Este alegerea lui – dacă vrea să fie de stânga, este de stânga, dacă vrea să fie de dreapta, este de dreapta. Nu are piedici. Dacă vrea să fie înăuntru, poate să fie înăuntru, dacă vrea să fie afară, poate fi afară. E liber. Poate fi extrovertit, introvertit, poate fi orice. Libertatea lui alege într-un anumit moment ce să facă.

Dar noi le impunem oamenilor tipare, obligându-i să le respecte. Punem mare preţ pe consecvenţă. Spunem: „Acest om e foarte consecvent. Acest om este minunat, este foarte consecvent”. Dar ce înţelegi tu prin „consecvenţă”? Consecvenţa înseamnă că omul este mort, că a încetat să trăiască. A încetat să trăiască în ziua în care a devenit consecvent – din acel moment, el nu a mai trăit.

Când spui despre soţul tău că este demn de încredere, ce vrei să spui, de fapt, prin asta? A încetat să mai iubească, a încetat să mai trăiască – nicio altă femeie nu îl mai atrage. Dacă nicio altă femeie nu îl mai atrage, cum l-ai putea atrage tu? Eşti o femeie. De fapt, el acum se preface. Dacă bărbatul respectiv este încă viu şi iubitor, în mod automat va fi atras de femeile pe care le vede. Când o femeie este vie şi vede un bărbat frumos, cum să nu fie atrasă? E natural! Nu spun că trebuie să se ducă cu el – dar atracţia e naturală. Poate alege să nu se ducă – dar să negi atracţia înseamnă să negi însăşi viaţa.

Religia zen spune să rămâi fidel libertăţii tale. În acel moment, un nou tip de fiinţă va răsări în tine, unul neaşteptat, imprevizibil. Fiinţa ta va fi religioasă, dar nu morală. Nu imorală – amorală: dincolo de moralitate, dincolo de imoralitate.

Este o nouă dimensiune pe care religia zen o conferă vieţii. Este o realitate separată de cea în care ai trăit – complet separată. Are o nouă calitate, calitatea de a fi lipsită de caracter.

Uneori cuvântul acesta doare foarte mult, pentru că multă vreme noi am iubit cuvântul „caracter”. Spunem despre acel om că este un om de caracter. Dar ai observat

cu atenţie? Un om de caracter e un om mort. Un om de caracter este un om pus într-o categorie, este predictibil. Omul de caracter nu are viitor, are doar trecut.

Ascultă: omul de caracter nu are decât trecut. Pentru că ceea ce înţelegem prin caracter este, de fapt, trecutul. Continuă să repete trecutul, e ca o placă de gramofon stricată. Repetă iar şi iar aceleaşi lucruri. Nu are nimic de spus. Nu are nimic nou de trăit, nu poate să devină nimic nou. Numim acel om un om de caracter. Te poţi baza pe el. Nu îşi va încălca promisiunile – da, este adevărat. Este foarte util, utilitatea socială este minunată, dar omul este mort, este o maşină.

Maşinile au caracter; depinzi de ele. Tocmai de aceea vom continua să înlăturăm, uşor, uşor, toate fiinţele umane, şi le vom înlocui cu maşini. Maşinile sunt predictive, au caractere puternice – poţi să te bizui pe ele.

Pe un cal nu te poţi bizui la fel de mult ca pe o maşină. Un cal are o personalitate – azi nu are chef, în altă zi nu mai vrea să meargă aşa cum ai vrea tu să meargă, iar în altă zi pur şi simplu nu se clinteşte. Are un suflet. Nu te poţi baza tot timpul de el. Dar o maşină nu are suflet. Este doar asamblată; nu are centru. Te duce pur şi simplu unde vrei să te ducă. Chiar dacă vrei să sară de pe deal, o va face. Calul va spune: „Aşteaptă! Dacă vrei să te sinucizi, poţi să faci asta, dar eu nu accept. Tu poţi să sari. Eu nu sar”. Dar maşina nu va spune nu, nu are suflet ca să spună nu. Nu spune niciodată da, nu spune niciodată nu. Uneori nici măcar mintea unui mare matematician pur şi simplu nu va funcţiona. Dar calculatorul continuă să funcţioneze 24 de ore – zi şi noapte, an după an nu se pune problema

să nu funcţioneze. O maşină are caracter, un caracter pe care te poţi baza. Şi asta tot încercăm şi noi să facem. Prima oară am încercat să îl facem pe om o maşină; nu am reuşit sută la sută, aşa că încet, încet am început să inventăm maşini care să poată înlocui oamenii. Mai devreme sau mai târziu, oamenii vor fi înlocuiţi peste tot. Maşinile vor face treaba mult mai bine, mult mai eficient, mai repede.

Un om are stări, pentru că un om are suflet. Pentru că un om are suflet, el poate să fie autentic doar dacă rămâne fără caracter. Ce vreau să spun când spun „fără caracter”? Vreau să spun că omul continuă să îşi lase în urmă trecutul. El nu trăieşte în concordanţă cu trecutul lui – de aceea el este imprevizibil. Trăieşte de la un moment la altul, trăieşte în prezent. Se uită în jur şi trăieşte, vede ce este în jurul lui şi trăieşte, simte ceea ce este în jurul lui şi trăieşte. El nu are idei fixe despre cum să trăiască, are doar conştienţă. Viaţa lui rămâne un flux constant. El are spontaneitate – la asta mă refer când spun că un om adevărat este fără caracter. El are spontaneitate. Răspunde. Dacă îi spui ceva, el răspunde la asta, nu repetă un clişeu. El îţi răspunde ţie – răspunde acestui moment, acestei întrebări, acestei situaţii. Nu răspunde unei alte situaţii, unei situaţii învăţate deja. El îţi răspunde ţie, el priveşte înăuntrul tău. El nu reacţionează, el răspunde. O reacţie provine din trecut.

Un maestru zen a întrebat odată: „Care este secretul lui Buddha? Ce i-a dat lui Mahakashyapa când i-a dat floarea? De ce el a spus: «îi dăruiesc lui Mahakashyapa ceea ce nu am putut să dăruiesc nimănui altcuiva – pentru că alţii pot înţelege doar cuvinte, iar Mahakashyapa poate să înţeleagă tăcerea»?”

În acea zi, Buddha venise cu o floare de lotus în mână. Toţi discipolii săi priveau şi priveau, şi erau îngrijoraţi şi au devenit din ce în ce mai neliniştiţi. El nu spunea nimic, privea lotusul… ca şi cum ar fi uitat de întreaga adunare. Au trecut minute, a trecut o oră, şi oamenii şi-au pierdut astâmpărul. Şi apoi Mahakashyapa a

început să râdă. Buddha l-a chemat, i-a dat floarea şi i-a spus: „Ceea ce pot dărui prin cuvinte, am dăruit altora. Ceea ce nu pot dărui prin cuvinte, îţi dăruiesc ţie, Mahakashyapa. Păstreaz-o până când vei găsi un om care poate să primească mesajul în tăcere”.

Un maestru zen şi-a întrebat discipolii: „Care era secretul? Ce a fost dăruit prin floarea de lotus? Ce s-a întâmplat în acel moment?” Un discipol s-a ridicat, a dansat şi a ieşit afară, iar maestrul a spus: „Exact. Exact despre asta e vorba”.

Dar alt maestru din aceeaşi mănăstire a venit noaptea la maestrul acesta şi a spus: „Nu ar trebui să accepţi atât de repede, ai acceptat mult prea devreme. Sunt bănuitor”.

Aşa că maestrul s-a dus la discipolul care dansase şi căruia îi spusese: „Da, asta este”. Noaptea s-a dus acolo şi a pus din nou întrebarea: „Ce i-a dat Buddha lui Mahakashyapa în floarea de lotus? Ce anume a înţeles Mahakashyapa când a zâmbit? Ce a fost? Spune-mi răspunsul”.

Tânărul a dansat. Iar maestrul l-a lovit cu putere! El a spus: „E greşit, este absolut greşit!” Discipolul a zis: „Dar chiar în dimineaţa asta ai spus că este corect”.

Iar maestrul a spus: „Da. Dimineaţa era corect, noaptea este greşit. Tu repeţi. De dimineaţă am crezut că este un răspuns. Acum ştiu că a fost o reacţie”.

Răspunsul trebuie să se schimbe, dacă este vorba de un răspuns, de fiecare dată când este pusă întrebarea, întrebarea poate să fie aceeaşi, dar nimic altceva nu mai este la fel. Dimineaţa, când maestrul a întrebat, soarele răsărea, iar păsările cântau şi adunarea… o mie de călugări erau în meditaţie – era o cu totul altă lume. Da, întrebarea era la fel, formularea lingvistică era la fel. Dar întregul se schimbase, structura întregului se schimbase. Noaptea este cu totul altceva, maestrul este singur în celula sa cu discipolul. Soarele nu mai este pe cer, iar păsările nu mai cântă şi nu se mai vede nimeni altcineva. Maestrul s-a schimbat. În aceste câteva ore, râul a curs

mai departe, a ajuns la noi păşuni, a intrat pe noi teritorii, întrebarea doar pare să fi rămas la fel. Dar discipolul a rămas fixat. El s-a gândit că ştie răspunsul.

Nu, în viaţa reală nimeni nu ştie răspunsurile. În viaţa reală trebuie să fii gata să răspunzi pe moment. În viaţa reală nu poţi avea răspunsuri gata făcute, fixe, clişee. În viaţa reală trebuie să fii deschis. Acel discipol a ratat asta.

Un om fără caracter este un om care nu are răspunsuri, care nu are filosofie, care nu are o idee anume despre cum ar trebui să stea lucrurile. Oricum ar fi acestea, el rămâne deschis. El este o oglindă – reflectă.

N-ai văzut? Dacă stai înaintea oglinzii, dacă eşti furios, oglinda reflectă chipul tău furios, dacă râzi, oglinda reflectă chipul tău surâzător. Dacă eşti bătrân, oglinda reflectă vârsta ta înaintată, dacă eşti tânăr, oglinda reflectă tinereţea ta. Nu-i poţi spune oglinzii: „Ieri m-ai reflectat râzând, azi de ce mă reflecţi atât de furios şi trist? Ce vrei să spui? Nu eşti consecventă. Nu ai caracter! O să te dau afară din casă”.

— Oglinda nu are caracter. Iar un om adevărat este precum o oglindă. Religia zen nu judecă, religia zen nu evaluează, religia zen nu impune nimănui un caracter. Fiindcă pentru a impune un caracter vei avea nevoie de o evaluare – bun sau rău. Pentru a impune un caracter, va trebui să creezi liste de lucruri pe care ar trebui să le faci şi pe care nu ar trebui să le faci, va trebui să dai porunci. Pentru a impune caracterul, ar trebui să fii un Moise – nu poţi fi un Bodhidharma. Pentru a impune caracterul, va trebui să creezi frică şi lăcomie. Altfel, cine te va asculta? Ar trebui să fii un B.F. Schinner şi să tratezi oamenii precum pe şobolani – să îi dresezi, să îi pedepseşti, să îi răsplăteşti, astfel încât să fie forţaţi să urmeze un anumit şablon. Asta ţi s-a făcut şi ţie. Părinţii tăi au făcut asta, educaţia care ţi s-a dat a făcut asta, societatea ta, statul a făcut asta. Religia zen spune: acum este destul, ieşi din asta. Termină cu aceste prostii, începe să fii tu însuţi. Asta nu înseamnă că religia zen te lasă în haos. Nu, este chiar

invers. În loc să îţi dea un caracter şi o conştiinţă care să manipuleze caracterul, zenul îţi dă conştienţă.

Diferenţa trebuie reţinută. Toate celelalte religii îţi dau conştiinţă. Zen îţi dă conştienţă. Conştiinţa înseamnă că ceva este bun şi altceva e rău. Asta poţi să faci, asta nu poţi să faci. Conştienţă înseamnă pur şi simplu să fii o oglindă, să reflecţi, să răspunzi. Răspunsul este bun, reacţia este rea. Să fii responsabil nu înseamnă să urmezi anumite reguli, să fii responsabil înseamnă să fii capabil de răspuns.

Religia zen te face luminos dinăuntrul fiinţei. Nu este o impunere din exterior, nu este ceva cultivat din exterior; nu îţi oferă o armură, un mecanism de apărare. Nu se preocupă de periferia ta, ci creează pur şi simplu o lampă înăuntrul tău, fix în centrul tău. Şi acea lumină continuă să crească™ şi într-o zi întreaga ta personalitate este luminoasă.

Cum a apărut această atitudine zen, această abordare? S-a dezvoltat din meditaţie. Este piscul suprem al unei conştiinţe meditative. Dacă meditezi, încetul cu încetul vei vedea – totul este bun, totul este aşa cum ar trebui să fie. Apare tathata, „astfelitatea”. Atunci, dacă vezi un hoţ nu te gândeşti că el ar trebui să se transforme – pur şi simplu răspunzi. Atunci nu crezi că el este rău. Şi când nu crezi despre un om că el este rău, diabolic, tu creezi o posibilitate pentru ca acel om să se transforme. Accepţi omul aşa cum este el. Şi transformarea are loc prin acea acceptare.

Ai văzut cum se întâmplă asta şi în viaţa ta? Ori de câte ori cineva te acceptă complet, necondiţionat, tu începi să te schimbi. Acceptarea acelei persoane îţi dă un asemenea curaj… Când este cineva care te iubeşte pur şi simplu aşa cum eşti, nu ai văzut că are loc miracolul că ceva se schimbă, începe imediat să se schimbe? Simpla acceptare, faptul că eşti iubit aşa cum eşti – nu se aşteaptă nimic de la tine – îţi dă suflet, te face să fii integrat, te face încrezător, îţi dă încredere. Te face să simţi că eşti. Că nu trebuie să îndeplineşti aşteptări, că poţi să fII, că fiinţa ta

originală este respectată.

Chiar dacă poţi să găseşti o singură persoană care te respectă în întregime – pentru că orice judecare a cuiva este lipsă de respect care te acceptă aşa cum eşti, care nu cere nimic de la tine, care îţi spune: „Fii aşa cum eşti, fii tu însuţi în mod autentic. Te iubesc pe tine, nu ceea ce faci tu. Te iubesc aşa cum eşti în sinea ta, în cel mai adânc miez al tău; nu mă preocupă periferia şi hainele tale. Iubesc fiinţa ta, nu ceea ce ai. Nu sunt preocupat de ceea ce ai, sunt preocupat de un singur lucru, ceea ce eşti. Şi eşti o fiinţă incredibil de frumoasă…” Aceasta este dragostea. De aceea dragostea hrăneşte atât de mult. Dacă poţi găsi o femeie sau un bărbat care pur şi simplu te iubeşte – pentru niciun alt motiv, doar de dragul de a te iubi –, iubirea transformă. Brusc, devii altă persoană, una care nu ai mai fost până acum. Brusc, dispar toată tristeţea şi toată monotonia. Brusc, descoperi că faci paşi de dans, iar inima îţi cântă. Începi să te mişti diferit – apare o graţie.

Urmăreşte: ori de câte ori cineva te iubeşte, simplul fenomen al iubirii este suficient. Răceala ta dispare, începi să te încălzeşti. Inima ta nu mai este indiferentă faţă de lume. Te uiţi mai des la flori, priveşti cerul mai des – cerul are un mesaj… pentru că o femeie a privit în ochii tăi, sau un bărbat a privit în ochii tăi şi te-a acceptat complet, fără nicio aşteptare. Dar asta nu durează, pentru că oamenii sunt foarte nătângi. Această lună de miere dispare, mai devreme sau mai târziu – o săptămână, două săptămâni, cel mult trei săptămâni. Mai devreme sau mai târziu, femeia începe să aibă aşteptări şi bărbatul începe să aibă aşteptări, să faci asta, să nu faci asta. Şi din nou eşti tras înapoi, nu mai eşti în cer. Eşti împovărat din nou, dragostea a dispărut. Acum femeia devine mai interesată de poşeta ei. Acum bărbatul devine mai interesat de mâncarea sa. Aranjarea familiei, aranjarea casei şi o mie de detalii – dar nu mai sunt acordaţi unul la fiinţa celuilalt.

Dacă acea armonie persistă, atunci totul este în regulă. Poţi continua să faci o mie de lucruri, că nu tulburi

nimic. Dar acea armonie se pierde, începeţi să consideraţi că îl meritaţi de la sine pe celălalt. În acele trei săptămâni v-aţi etichetat unul pe celălalt. În ziua în care etichetarea este completă, luna de miere a luat sfârşit.

Religia zen crede în dragoste. Nu crede în reguli, regulamente. Nu crede în altă disciplină exterioară, crede în cea interioară. Aceasta provine din dragoste, provine din respect, din încredere. Când meditezi, începi să capeţi încredere în existenţă. Observă diferenţa: dacă întrebi un creştin sau un hindus, încrederea este prima cerinţă. El spune să te încrezi în existenţă şi atunci vei şti ce este Dumnezeu. În religia zen, aceasta nu este prima cerinţă. Religia zen spune să meditezi. Din meditaţie apare încrederea, iar încrederea face ca existenţa să fie divină. Apare tathata, apare „astfelitatea”. Cum poţi să continui să condamni, dacă ştii că totul este dumnezeiesc? Aşa-numiţii vedatini din India spun că totul este Brahma – dar continuă să condamne. Ei continuă să spună că unul este păcătos şi altul este sfânt şi că sfântul se va duce în rai şi păcătosul va ajunge în iad. Asta pare absurd, dacă totul este Brahma, totul este Dumnezeu. Atunci cum poţi fi un păcătos? Atunci Dumnezeu este păcătos în tine. Cum poate Dumnezeu să ajungă în iad?

Zenul spune că în ziua în care vei şti că totul este divin, vei şti că totul este Dumnezeu. Şi ei nu folosesc deloc cuvântul. dumnezeu” – pentru că celelalte religii au corupt cuvântul atât de tare, l-au contaminat, l-au poluat, l-au otrăvit. Ei nu folosesc cuvântul „dumnezeu”. Când meditezi şi încet, încet începi să vezi lucrurile aşa cum sunt ele şi începi să te încrezi şi să respecţi lucrurile aşa cum sunt ele, apare încrederea. Acea încredere este tathata – „astfelitatea”.

Tathata conduce spre o viziune de interconectivitate a existenţei. Atunci întregul univers este o singură unitate, care funcţionează organic, unitar. Au un cuvânt anume pentru asta, i se spune „jiji muge hokkai” – când ajungi să ştii că întreaga existenţă este unitară, că este un univers, nu un univers multiplu, că toate lucrurile sunt unite între

ele, că păcătoşii şi sfinţii fac parte dintr-o singură reţea, nu sunt separaţi, că binele şi răul sunt unite împreună. La fel cum întunericul şi lumina sunt unite împreună, la fel cum moartea şi viaţa sunt unite împreună, la fel şi binele şi răul.

Totul este interconectat. Este o reţea, un şablon frumos.

Ascultă aceste cuvinte ale lui Berenson: „Era o dimineaţă de vară timpurie. Peste arborii de lămâi strălucea şi tremura o ceaţă argintie. Aerul era încărcat de o mângâiere. îmi aduc aminte... că m-am suit pe un buştean şi brusc m-am simţit cufundat în tot. Nu i-am spus aşa. În acea stare mentală nu exista niciun cuvânt. Nu era nici măcar un sentiment. Nu aveam nevoie de cuvinte. Totul şi cu mine eram o singură fiinţă. Era pur şi simplu acolo, o binecuvântare".

Tathata înseamnă să ajungi la un moment în care brusc înţelegi că existenţa este una singură, interconectată, un dans la unison, o orchestră. Şi este nevoie de tot – este nevoie de rău la fel de mult pe cât este nevoie de bine. Doar Iisus nu este suficient, este nevoie şi de Iuda. Fără Iuda, Iisus nu ar fi atât de bogat. Dacă îl excluzi pe Iuda din Biblie, aceasta pierde foarte mult. Dacă îl excluzi pe Iuda din Biblie, unde este Iisus? Ce este Iisus? Iuda oferă contrast, el creează contextul. El devine norul întunecat în care Iisus devine raza de lumină. Fără nori întunecaţi nu există raze de lumină. Iisus trebuie să îi fie recunoscător lui Iuda. Şi nu este o întâmplare că atunci când a spălat picioarele discipolilor săi, a spălat mai întâi picioarele lui Iuda. Apoi, când îşi lua rămas-bun, el l-a îmbrăţişat pe Iuda mai mult decât pe oricare altul, l-a sărutat pe Iuda mai mult decât pe oricare altul. El era discipolul său cel mai remarcabil.

Acum, acesta este un mister din spatele unui mister. Sunt zvonuri în cercurile esoterice, de-a lungul veacurilor, potrivit cărora toate astea au fost plănuite chiar de Iisus. Gurdjieff credea asta foarte mult. Şi există posibilitatea ca Iuda pur şi simplu să fi urmat ordinele lui Iisus – să îl

trădeze, să se ducă şi să îl vândă duşmanilor săi. Şi asta pare mai logic. Pentru că oricât de rău ar fi fost Iuda, să îl vândă pe Iisus pentru doar treizeci de arginţi?… pare cam exagerat. Iuda fusese alături de Iisus multă vreme şi era cel mai inteligent discipol dintre toţi. El era singurul educat, era singurul care putea fi numit un intelectual. De fapt, ştia mai multe lucruri chiar decât Iisus. El era expertul din preajma lui Iisus.

Pare exagerat, să îl vândă pe Iisus pentru doar treizeci de monede de argint. Şi ştii ce s-a întâmplat? Când Iisus a fost răstignit, Iuda s-a sinucis – a doua zi. Creştinii nu vorbesc despre asta prea des, dar trebuie să se vorbească despre asta. De ce s-a sinucis? Munca lui era terminată – el trebuia să îşi urmeze maestrul. Un om care îşi poate vinde maestrul pentru treizeci de monede de argint, îţi poţi imagina ca el să se simtă atât de vinovat încât să se sinucidă? Imposibil. De ce să se deranjeze? Nu, el a urmat pur şi simplu un ordin al maestrului său. El nu putea să refuze – asta făcea parte din abandonul lui. El a trebuit să spună da. Maestrului nu i se poate spune nu. Era planificat. Există un motiv în toate acestea: numai prin răstignire mesajul lui Iisus a supravieţuit în lume. Fără crucificare nu ar mai fi existat creştinătatea. De aceea eu numesc creştinătatea „crucinătatea”. Nu este creştinătate – pentru că Hristos singur nu era de ajuns, a fost nevoie şi de cruce ca să se întâmple.

Când vezi relaţiile dintre lucruri, atunci Iuda devine o componentă a jocului care este Iisus. Atunci răul este o parte a binelui. Atunci Diavolul este nimic altceva decât un înger de-al lui Dumnezeu – şi nu îl numesc un înger căzut. Poate unul cu o misiune importantă în lume, trimis de Dumnezeu însuşi – poate cel mai apropiat discipol al său.

Cuvântul „diavol” provine din aceeaşi rădăcină ca „divin”. Asta indică ceva. Da, şi Diavolul este divin. Sasaki relatează:

Atunci când profesorul meu vorbea cu mine despre asta, el spunea: „Acum gândeşte-te la tine. Tu crezi că eşti o fiinţă separată, o insulă. Dar nu eşti. Fără tatăl şi mama

ta nu ai exista. Fără taţii şi mamele lor, ei nu ar fi existat şi nici tu nu ai fi existat”.

Şi tot aşa mai departe – poţi continua până la începuturile începutului. Poţi continua să mergi înapoi şi vei afla că tot ce s-a întâmplat în existenţă până acum a trebuit să se întâmple pentru ca tu să exişti. Altfel nu ai fi existat. Eşti interconectat cu tot restul. Eşti doar o mică parte dintr-un lanţ lung, infinit. Tot ceea ce există este implicat în tine, tot ceea ce a fost este implicat în tine. În acest moment, tu eşti apogeul a tot ceea ce a fost înaintea ta. În tine există tot trecutul. Dar lucrurile nu se opresc aici. Din tine vor apărea copiii tăi şi copiii copiilor lor… şi tot aşa, mai departe.

Din acţiunile tale vor decurge acţiuni rezultante şi din acestea, alte rezultate şi din alte rezultate, alte acţiuni. Tu vei dispărea, dar tot ceea ce faci tu va continua. Va avea reverberaţii, peste secole, până la capăt.

Aşadar, în tine este implicat tot trecutul, şi de asemenea tot viitorul. În acest moment, trecutul şi viitorul se întâlnesc în tine, la infinit, în ambele direcţii. Tu deţii în tine sămânţa din care va apărea viitorul, la fel de mult cum, în acest moment, tu cuprinzi în tine tot trecutul. Deci, cuprinzi în tine şi tot viitorul. Acest moment este totul, tu eşti totul. Pentru că întregul este implicat în tine. Întregul se intersectează în tine.

Se spune că atunci când atingi un fir de iarbă, ai atins toate stelele. Pentru că totul este implicat în tot restul, totul este înăuntrul a tot restul.

Zenul numeşte această implicare a totului în fiecare din părţile sale jiji muge hokkai. Este o ilustrare prin intermediul conceptului de reţea universală. În India, reţeaua este numită „Reţeaua Indrei”, o reţea mare care se întinde prin tot universul, reprezentând vertical timpul şi orizontal spaţiul. În fiecare punct unde firele reţelei se ating unul de altul se află o mărgea de cristal, simbolul unei singure existenţe. Fiecare mărgea de cristal reflectă pe suprafaţa ei nu doar fiecare altă mărgea din reţea, ci fiecare reflexie a fiecărei alte reflexii a fiecărei mărgele pe

fiecare altă mărgea individuală. Reflexii nenumărate, nesfârşite ale unora în altele – aceasta se numeşte jiji muge hokkai.

Când Gautama Buddha a ţinut în mână floarea de lotus, el arăta acest jiji muge hokkai. Mahakashyapa a înţeles asta. Acesta era mesajul – că în acest mic lotus, totul este implicat: tot trecutul, tot viitorul, toate dimensiunile sunt implicate. În acest mic lotus, totul a înflorit, şi tot ceea ce va înflori vreodată e cuprins în acea mică floare de lotus. Mahakashyapa a râs, el a înţeles mesajul: jiji muge hokkai. De aceea floarea i-a fost dăruită lui Mahakashyapa, ca simbol al transmiterii dincolo de cuvinte.

De aici compasiunea budistă pentru tot şi recunoştinţa pentru tot şi respectul pentru tot – pentru că totul este interconectat. Acum această poveste zen:

Într-o seară, când Shichiri Kojun recita câteva sutre, un hoţ înarmat cu o sabie ascuţită intră, cerând bani în schimbul vieţii.

Shichiri îi spuse: „Nu mă deranja. Poţi găsi bani în sertarul de acolo”. Apoi reveni la sutrele lui.

Fără condamnare, fără judecată. Simpla acceptare, ca şi cum ar fi intrat o adiere de vânt, nu un hoţ. Nici măcar o schimbare subtilă în ochii lui, ca şi cum ar fi intrat un prieten, nu un hoţ. Nicio schimbare în atitudinea lui. El spune: „Nu mă deranja. Poţi găsi bani în sertarul de acolo. Nu vezi că îmi recit sutrele? Cel puţin ar trebui să fii respectuos, să nu deranjezi un om care îşi recită sutrele pentru un lucru atât de neghiob ca banii. Du-te şi găseşte-i singur! Şi nu mă deranja”.

Observi că el nu este împotriva hoţului pentru că a venit să fure. El nu este împotriva hoţului pentru că umblă după bani, e obsedat de bani – nu, nimic din toate acestea. O acceptare simplă: lucrurile sunt aşa cum sunt. Şi, cine ştie? Acesta este felul în care el TREBUIE să fie. Şi de ce să îl condamn eu? Cine sunt eu? Dacă el poate să fie suficient de bun şi să nu mă deranjeze, asta este suficient, este mai mult decât suficient, nu mă pot aştepta la mai

mult din partea altcuiva. Aşa că nu mă deranja.

La scurt timp după aceea, se opri şi strigă: „Nu lua chiar tot, că mai am nevoie de ceva bani mâine, pentru nişte taxe de plătit”.

Sesizezi ideea – foarte prietenos. Nu este nici urmă de duşmănie. Şi pentru că nu este nici urmă de duşmănie, nu există frică. Pentru că nu este condamnare, ci doar un respect foarte profund, el poate avea încredere că hoţul va pleca. Atunci când dăruieşti cu toată inima, poţi avea încredere – chiar şi cel mai rău om va respecta cel puţin respectul tău faţă de el. Va respecta, poţi avea încredere. Atunci când ai încredere în cineva, atunci când nu îl judeci şi nu îl condamni, poţi avea încredere că el se va încrede în tine. El a spus pur şi simplu: „Nu lua chiar tot, că mai am nevoie de ceva bani mâine, pentru nişte taxe de plătit”.

Intrusul adună majoritatea banilor şi dădu să plece. „Mulţumeşte unei persoane când primeşti un cadou…”

Vezi compasiunea omului. El nu denumeşte asta furt, el spune: „Mulţumeşte unei persoane când primeşti un cadou”. El transformă, viziunea lui este complet diferită. Nu vrea ca acest om să se simtă vinovat; compasiunea lui este imensă. Altfel, mai târziu el va începe să se simtă vinovat. Era inevitabil să se simtă vinovat – fura de la un biet călugăr, un biet cerşetor, care nu avea nici el prea mult, fura de la un om care era atât de dispus să dăruiască, care îl accepta atât de complet – acest om avea să se simtă vinovat, avea să înceapă să se căiască. Ajuns acasă, nu ar fi putut să doarmă. Poate că s-ar fi întors dimineaţa pentru a fi iertat.

Nu, asta n-ar fi bine. Zenul nu vrea să creeze vină în niciun fel. Tocmai asta este religia zen, o religie care nu creează vină. O religie poate fi creată foarte uşor cu vină, asta au făcut celelalte religii. Dar când creezi vină, ai creat ceva mult mai rău decât ceea ce voiai să vindeci. Religia zen nu creează niciun fel de vină, are mare grijă să nu stârnească vină în nimeni.

Acum el spune: „Mulţumeşte unei persoane când primeşti un cadou. Acesta este un dar! Nici măcar atât nu

ştii? Eu ţi-i dăruiesc – tu nu îi furi de la mine”. Ce diferenţă” Este acelaşi lucru.

Asta spune religia zen: dăruieşte în loc să îţi fie luat. Şi aceasta este viziunea totală despre viaţă. Înainte să vină moartea, dăruieşte totul pentru ca moartea să nu se simtă vinovată. Dăruieşte-ţi viaţa morţii, ca pe un dar. Aceasta este renunţarea zenului. Este complet diferită de renunţarea hindusă sau catolică – ele dau pentru a primi. Religia zen dăruieşte pentru a nu crea vină niciunde în lume, pentru a nu lăsa în urmă niciun fel de vină.

Omul îi mulţumi şi plecă. După câteva zile, hoţul fu prins şi mărturisi, printre altele, furtul din casa lui Shichiri. Când Shichiri fu adus ca martor, acesta zise: „Acest om nu este un hoţ, cel puţin în ceea ce mă priveşte. I-am dat bani şi mi-a mulţumit pentru ei”.

Sesizezi ideea? Cât de respectuos! Ce respect imens! Cât respect necondiţionat faţă de un om – faţă de un hoţ!

Dacă Shichiri ar fi fost un sfânt creştin, el l-ar fi ameninţat pe om să fie gata să sufere în iad – în iad pentru totdeauna. Dacă ar fi fost un sfânt hindus, el i-ar fi predicat o lecţie lungă despre cum să nu furi şi l-ar fi lăsat cu spaima că va fi aruncat în focurile iadului. I-ar fi ilustrat o imagine de coşmar a iadului şi i-ar fi predicat despre inutilitatea banilor.

Iată: maestrul zen nu spune nimic despre inutilitatea banilor. De fapt, el spune în schimb: „Lasă nişte bani şi pentru mine, o să am nevoie de ei de dimineaţă”. Banii există pentru un scop. Nu trebuie să fii obsedat, nici pentru ei, nici împotriva lor. Banii au un scop utilitar. Nu e nevoie să trăieşti doar pentru bani şi nu trebuie să fii nici împotriva banilor. Sunt doar utili. Aceasta este atitudinea mea faţă de bani: banii trebuie să fie folosiţi, reprezintă un instrument.

În lumea religiei banii sunt foarte condamnaţi – oamenii religioşi se tem foarte mult de bani. Acea frică este nimic altceva decât lăcomia inversată. Este aceeaşi lăcomie cea care acum a devenit teamă. Dacă te duci la un sfânt hindus cu bani în mână, el va închide ochii, nu va

privi banii. Aşa o frică de bani? De ce ar trebui să închizi ochii? El va continua să spună că banii sunt mizerie – dar el nu închide niciodată ochii atunci când priveşte mizeria. Acest lucru este foarte ilogic. De fapt, dacă banii sunt mizerie, el ar trebui să îşi ţină ochii închişi 24 de ore, pentru că mizeria este peste tot. Banii sunt mizerie? Atunci de ce atâta teamă de mizerie? Care este frica? Religia zen are o abordare complet diferită, una fundamentală. Maestrul nu spune că banii sunt mizerie şi că nu ar trebui să cauţi banii altor oameni. Ce legătură au banii cu oamenii? Banii nu sunt ai nimănui. Aşa că să spui cuiva că este un hoţ înseamnă a crede în proprietatea privată, înseamnă a crede că cineva este îndreptăţit să îi aibă şi cineva nu este, cineva are dreptul de a-i avea şi altcineva nu are acest drept.

Furtul este condamnat din cauza gândirii capitaliste din lume, este parte a gândirii capitaliste. Gândirea capitalistă spune că banii aparţin cuiva – există un proprietar de drept şi nimeni nu ar trebui să-i ia.

Dar religia zen spune că nimic nu aparţine nimănui, nimeni nu este proprietarul de drept. Cum poţi să deţii această lume? Vii pe lume cu mâinile goale, pleci din ea cu mâinile goale – nu o poţi deţine. Nimeni nu o deţine, o folosim. Şi suntem cu toţii aici pentru a o folosi. Acesta este mesajul: „Ia banii! Dar lasă puţin şi pentru mine. Şi eu sunt aici pentru a-i folosi, la fel cum şi tu eşti aici pentru a-i folosi”.

O atitudine atât de practică şi de empirică! Şi atât de eliberată de bani! Iar la tribunal, el spune: „Acest om nu este un hoţ...”, el a transformat hoţul în prieten. El spune: „... cel puţin în ceea ce mă priveşte. Nu ştiu despre alţii – de unde să ştiu despre alţii? Atât ştiu: eu i-am dat banii şi el mi-a mulţumit pentru ei. S-a terminat, socotelile sunt încheiate. El nu îmi mai datorează nimic. Mi-a mulţumit pentru ei – ce altceva ar mai putea să facă?”

Cel mult putem să mulţumim. Putem să mulţumim existenţei pentru tot ceea ce ne-a dat ea – ce altceva putem face?

După ce-şi ispăşi zilele de închisoare, omul merse la Shichiri şi deveni discipolul lui.

Ce altceva poţi face cu un om ca Shichiri? Trebuie să devii discipolul său. El a transformat un hoţ într-un sannyasin. Aceasta este alchimia unui maestru, el nu ratează nicio oportunitate. Orice oportunitate ar exista, el o foloseşte – chiar şi dacă un hoţ vine la maestru, el se va întoarce un sannyasin.

Să intri în contact cu un maestru înseamnă să fii transformat. Poate că ai venit pentru altceva, poate că nu ai venit deloc pentru maestru – hoţul nu venise acolo pentru maestru. De fapt, dacă el ar fi ştiut că în acea colibă locuieşte un maestru, nu ar fi îndrăznit deloc. El venise doar pentru bani. Şi a dat peste maestru din întâmplare.

238

Dar chiar şi dacă întâlneşti din întâmplare un Buddha, asta te va schimba profund. Nu vei mai fi acelaşi om.

Mulţi dintre voi sunteţi aici din întâmplare. Voi nu m-aţi căutat, n-aţi cercetat ca să mă găsiţi. Dintr-o mie şi una de întâmplări aţi ajuns aici. Dar devine din ce în ce mai greu să plecaţi.

Un maestru nu predică, el nu spune niciodată ce ar trebui făcut. Bodhidharma spune că religia zen nu are nimic de spus, dar că religia zen are multe de arătat. Acest maestru i-a arătat calea acestui hoţ. El l-a schimbat pe acest om şi l-a schimbat cu multă pricepere. El trebuie să fi fost un mare chirurg – a operat inima acestui om» şi nu s-a auzit niciun sunet. A distrus complet acest om şi l-a creat din nou. Iar omul nici nu era conştient de ceea ce se întâmplase. Acesta este miracolul unui maestru.

O sutră zen spune: „Omul care înţelege nu respinge greşeala”. Când am citit asta, inima mea a dansat. Recită această sutra în străfundul inimii tale: omul care înţelege nu respinge greşeala.

Iar alt maestru, comentând despre sutră – numele lui era Ohasama –, a spus: „Adevărul nu are nevoie să fie

căutat mai întâi, pentru că este prezent peste tot, chiar şi în greşeală. Cel care respinge greşeala respinge adevărul”.

Sunt uimitori aceşti oameni! Cel care respinge greşeala respinge adevărul. Vezi frumuseţea aici? Punctul de vedere radical şi revoluţionar? Shichiri nu a respins omul pentru că era un hoţ, el nu respinge omul din cauza greşelii sale – pentru că în spatele acelei greşeli este o existenţă divină, un Dumnezeu. Dacă respingi greşeala, îl respingi şi pe Dumnezeu. Dacă respingi greşeala, respingi şi adevărul care este ascuns în spatele ei.

El acceptă greşeala ca să accepte adevărul. Odată ce adevărul apare, este acceptat, se răspândeşte, greşeala va dispărea de la sine. Nu trebuie să te lupţi cu întunericul, acesta este sensul. Aprinde pur şi simplu o lumânare. Maestrul a aprins lumânarea în om.

Exact la fel, dar puţin mai mult zen, este o altă poveste despre un alt maestru – aproape la fel, dar încă şi mai zen.

Pe la miezul nopţii, când maestrul Taigan scria o scrisoare, în camera lui a intrat un hoţ cu o sabie mare scoasî din teacă. Uitându-se la hoţ, maestrul a întrebat: „Ce vrei, banii sau viaţa mea?”

Acum, asta se apropie şi mai mult de spiritul religiei zen, el nu îi dă hoţului ocazia să spună nimic. Shichiri cel puţin i-a dat o şansă; în cazul lui Shichiri, hoţul a întrebat: Un hoţ înarmat cu o sabie ascuţită intră, cerând bani în schimbul vieţii. Taigan a îmbunătăţit aici. Poate că Taigan a urmat mai târziu, el trebuie să fi întâlnit povestea lui Shichiri. El nu îi dă nici măcar acea oportunitate hoţului, îl întreabă el pe hoţ ce doreşte, banii sau viaţa lui. Ambele sunt irelevante – poţi lua orice ai nevoie. Este alegerea ta.

„Am venit pentru bani”, a răspuns hoţul, puţin speriat.

Acest om – el nu a mai întâlnit un asemenea dragon – spune: „Ce doreşti? Banii sau viaţa mea?” Şi el este gata să dăruiască: „Poţi alege”. Fără condamnare, nimic de genul acesta. Chiar dacă el ar fi ales viaţa lui, Taigan i-ar fi dăruit-o. Tot ceea ce trebuie luat oricum, este mai bine să

fie dăruit. Într-o bună zi va dispărea şi viaţa – aşa că de ce să îţi faci griji în privinţa asta? Moartea vine, lasă-l pe acest hoţ să se bucure o clipă.

„Am venit pentru bani”, a răspuns hoţul, puţin speriat.

Maestrul şi-a scos punga şi i-a dat-o omului, zicând: „Poftim!” Apoi s-a întors la scrisoarea lui ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic.

Hoţul a început să se simtă stânjenit şi a plecat din cameră, uimit.

Mei! Ia ascultă!”, a strigat maestrul.

Hoţul s-a dat înapoi, cutremurat. „De ce nu închizi uşa?”, i-a zis maestrul.

Peste câteva zile, hoţul a fost prins de poliţie şi a spus: „Am jefuit ani de zile, dar nu am fost niciodată mai înspăimântat ca atunci când maestrul acela budist a strigat după mine: «Hei! Ia ascultă!» Încă mai tremur.

„Acel om este foarte periculos şi nu am putut să îl uit. Şi în ziua în care voi fi eliberat din închisoare, mă voi duce la acel om. Nu am mai întâlnit niciodată un asemenea om – de-o asemenea calitate! Eu aveam în mână sabia scoasă din teacă, dar asta nu era nimic. El este o sabie scoasă din teacă”.

Doar aceste cuvinte: Mei! Ia ascultă!” şi hoţul a spus: „Încă mai tremur”.

Când te apropii de un maestru, el te va ucide. Cum poţi ucide un maestru? Chiar dacă eşti cu sabia scoasă, nu poţi ucide un maestru, maestrul te va ucide pe tine. Iar el te ucide într-un mod atât de subtil, încât nu îţi dai

niciodată seama că ai fost ucis. Devii conştient numai când renaşti. Brusc, într-o bună zi, nu mai eşti la fel. Brusc, într-o bună zi, vechiul tău sine a dispărut. Brusc, într-o zi, totul este proaspăt şi nou – păsările cântă şi în tine cresc frunze noi. Râul cândva stagnant curge din nou, tu te mişti spre ocean.

Altă poveste:

Un maestru zen a fost trimis la închisoare de mai

multe ori…

Acum un pas mai departe! Aceşti maeştri zen sunt oameni foarte excentrici, oameni nebuni – dar ei fac lucruri minunate. „Un maestru zen a fost trimis la închisoare de mai multe ori”. Acum, este una să ierţi un hoţ, este una să nu crezi că el este rău, dar este cu totul alta să ajungi chiar tu la închisoare. Şi nu doar o dată, ci de mai multe ori – pentru că fura mici lucruri de la vecinii săi. Iar vecinii săi ştiau şi erau nedumeriţi: de ce fură acest om? Şi lucruri foarte mărunte. Dar în clipa în care ieşea din închisoare el fura din nou şi ajungea din nou să fie închis. Până şi judecătorii erau îngrijoraţi. Dar ei au trebuit să îl trimită la închisoare, pentru că el mărturisea. Nu spunea niciodată că nu furase.

Într-un final, vecinii s-au adunat şi au spus:

„Domnule, nu mai fura. îmbătrâneşti, şi noi suntem pregătiţi să îţi oferim orice îţi trebuie – să îţi împlinim toate necesităţile tale. oricare ar fi acestea. Opreşte-te! Suntem foarte îngrijoraţi şi suntem foarte trişti. De ce continui să faci asta?”

242

Iar bătrânul a râs. Şi a spus: „Eu fur ca să fiu cu prizonierii şi să le aduc mesajul lăuntric. Pe ei cine îi va ajuta? Afară, pentru voi, prizonierii de aici, sunt mulţi maeştri. Dar în închisoare nu este niciun maestru. Cine îi va ajuta, spuneţi-mi voi mie? Acesta este felul meu de a intra acolo şi de a-i ajuta pe aceşti oameni. Aşa că atunci când pedeapsa mea este ispăşită şi sunt dat afară, trebuie să fur ceva şi să intru la loc. Am să continui să fac asta. Şi am descoperit că acolo în închisoare sunt suflete foarte frumoase, foarte inocente – uneori mult mai inocente…”

S-a întâmplat odată ca unul dintre prietenii mei să devină guvernatorul unui stat din India, iar el mi-a permis să merg în închisorile din statul lui. Am mers ani de zile şi am fost surprins. Oamenii care sunt în închisori sunt mult mai inocenţi decât politicienii, decât oamenii bogaţi, decât aşa-numiţii sfinţi. Ştiu aproape toţi sfinţii din India. Ei sunt mai vicleni. Am descoperit în infractori suflete atât de

inocente… Pot să înţeleg ideea acestui bătrân maestru zen – de a fura, de a fi prins şi de a le aduce mesajul: „Eu fur ca să fiu cu prizonierii şi ca să le aduc mesajul lăuntric”.

Religia zen nu are un sistem de valori. Religia zen aduce un singur lucru în această lume, iar acel lucru este înţelegerea, conştienţa. Prin conştienţă apare inocenţa. Iar inocenţa este atât inocenţa binelui, cât şi inocenţa răului. Inocenţa este inocenţă pur şi simplu – nu cunoaşte distincţii.

Ultima poveste. Este despre Ryokan – el iubea mult copiii. După cum este de aşteptat din partea unui asemenea personaj, el însuşi era un copil. El era copilul de care vorbeşte Iisus. Era atât de inocent, încât era aproape de necrezut că un om poate fi atât de inocent. El nu avea viclenie, şiretenie. Era atât de inocent, încât oamenii credeau că este puţin nebun.

Lui Ryokan îi plăcea să se joace cu copiii. El se juca de-a v-aţi ascunselea, se juca tamari şi handbal. Într-o seară, era rândul lui să se ascundă şi el s-a ascuns bine sub un balot de paie, în câmp. Se întunecase, iar copiii, neputând să îl găsească, au plecat de pe câmp.

În dimineaţa următoare, devreme, a venit un agricultor şi a trebuit să mute balotul de paie ca să îşi înceapă munca. Găsindu-l acolo pe Ryokan, el a exclamat: „O, Ryokan-sama! Ce faci aici?”

Maestrul a răspuns: „Taci! Nu vorbi aşa tare, mă vor găsi copiii”.

El a aşteptat acolo, sub paie, toată noaptea, să vină copiii! Atât de inocentă este religia zen, şi această inocenţă este divină. Această inocenţă nu cunoaşte deosebirea dintre bine şi rău, nu cunoaşte diferenţa dintre această lume şi altă lume, nu cunoaşte diferenţa dintre asta şi cealaltă. O astfel de inocenţă este ceea ce este „astfelitatea”.

Iar această „astfelitate” este nucleul cel mai profund al religiozităţii.

Pentru informaţii suplimentare, vizitaţi:
www.OSHO.com
OSHO*
un website cuprinzător în mai multe limbi, care include o revistă, OSHO Books, OSHO TALKS în format audio şi video, arhiva de texte OSHO Library în engleză şi în hindi şi informaţii detaliate despre Meditaţiile OSHO.

Veţi găsi şi programul OSHO Multidiversity şi informaţii despre Staţiunea Internaţională de Meditaţie OSHO.

Website-uri:
http://OSHO.com/AllăboutosHO
http://OSHO.com/Resort http://OSHO.com/Shop http://www.youtube.com/OSHO internaţional http://www.Twitter.com/OSHO
http://www.facebook. coni/pages/OSHO. International

Pentru a contacta Osho International Foundation: www.Osho.com/oshointernaţional, oshointernaţional@oshointernaţional.com

Despre Osho

Osho sfidează orice categorizare. Miile sale de discursuri acoperă totul, de la căutarea individuală a sensului vieţii la cele mai importante probleme sociale şi politice cu care se confruntă societatea de astăzi. Cărţile lui Osho nu sunt scrise, ci sunt transcrise din înregistrări audio şi video ale unor discursuri improvizate adresate unui public internaţional. După cum spune el: „Aşadar, ţine minte: orice spun nu e doar pentru tine… vorbesc şi pentru generaţiile viitoare”. Osho a fost descris de Sunday Times din Londra drept unul dintre cei „1 ooo de creatori ai secolului XX”, iar de către autorul american Tom Robbins drept „cel mai periculos om de la Iisus Hristos încoace”. Sunday Mid-day (India) l-a selectat pe Osho drept una dintre cele zece persoane – alături de Gandhi, Nehru şi Buddha – care au schimbat destinul Indiei.

Osho a spus despre opera lui că ajută la crearea

condiţiilor pentru apariţia unui tip nou de fiinţă umană. El a caracterizat adesea această nouă fiinţă umană ca fiind „Zorba Buddha” – capabilă de a se bucura atât de plăcerile lumeşti, precum Zorba Grecul, cât şi de seninătatea tăcută a unui Gautama Buddha. Ceea ce trece ca un fir călăuzitor prin toate aspectele discursurilor şi meditaţiilor lui Osho este o viziune ce include atât înţelepciunea fără vârstă a tuturor secolelor trecute, cât şi potenţialul cel mai înalt al ştiinţei şi tehnologiei de astăzi (şi de mâine).

Osho este cunoscut pentru contribuţia lui revoluţionară la ştiinţa transformării de sine, cu o abordare a meditaţiei ce recunoaşte ritmul accelerat al vieţii contemporane. Meditaţiile sale active OSHO, unice, sunt concepute ca mai întâi să elibereze stresul acumulat al minţii şi al trupului, astfel încât să devină mai uşor să experimentezi starea de linişte şi de relaxare lipsită de gânduri în viaţa obişnuită.

Sunt disponibile două lucrări autobiografice ale autorului:

— Autobiography of a Spiritually Incorect Mystic (trad. rom.: Autobiografia unui mistic nonconformist, Editura Mix, 2011)

— Glimpses of a Golden Childhood (trad. rom.: Amintiri dintr-o copilărie de aur, Editura Mix, 2012)

Staţiunea de Meditaţie Osho
ar
STAŢIUNEA INTERNAŢIONALĂ
DE MEDITAŢIE OSHO

Localizare: Situată la aproximativ 161 de kilometri la sud-est de Mumbai, în oraşul modern înfloritor Pune, India, Staţiunea Internaţională de Meditaţie Osho este o destinaţie de vacanţă şi nu numai. Staţiunea de Meditaţie se întinde pe mai bine de 16 hectare de grădini spectaculoase, într-o zonă rezidenţială superbă. Înconjurată de copaci.

Meditaţii OSHO: Un program de meditaţii pentru întreaga zi, pentru fiecare tip de persoană, include metode tradiţionale şi revoluţionare, şi în special OSHO Active Meditations™. Meditaţiile au loc în probabil cea mai mare sală de meditaţii din lume, Osho Auditorium.

Multidiversitate OSHO: Sesiunile individuale, cursurile şi seminariile acoperă toate domeniile, de la arte la tratamente holistice de sănătate, transformare personală, relaţii şi etape de tranziţie în viaţă, transformarea meditaţiei într-un stil de viaţă pentru viaţă şi muncă, ştiinţe esoterice şi abordarea „zen" a sportului şi recreerii. Secretul succesului Multidiversităţii OSHO rezidă în faptul că toate programele sale sunt combinate cu meditaţia, susţinând înţelegerea faptului că fiinţele umane sunt mult mai mult decât suma părţilor lor.

Basho Spa OSHO: Luxosul Basho Spa oferă bazine de înot în aer liber, pentru relaxare, înconjurate de copaci şi vegetaţie tropicală. Jacuzzi într-un stil unic, spaţioase, saune, săli de gimnastică, terenuri de tenis… efectul lor este sporit de situarea într-o zonă de o frumuseţe uluitoare.

Bucătăria: O varietate de diferite spaţii pentru servit masa oferă mâncăruri vegetariene occidentale, asiatice şi indiene delicioase – majoritatea fiind organice, produse special pentru staţiunea de meditaţie. Pâinea şi prăjiturile sunt făcute în brutăria proprie a staţiunii.

Viaţa de noapte: Seara, există numeroase evenimente dintre care să alegi – dansul situându-se în fruntea listei! Alte activităţi includ meditaţii sub cerul liber în nopţile cu lună plină, spectacole de varietăţi, concerte şi meditaţii pentru viaţa de zi cu zi. Sau poţi doar să te bucuri întâlnind diferite persoane la Piaza Cafe ori plimbându-te în liniştea nopţii prin parcurile din împrejurimile de vis.

Facilităţi: Poţi cumpăra toate produsele de bază şi articole de toaletă din Galleria. OSHO Multimedia Gallery comercializează o paletă largă de produse media OSHO. Există în campus şi o bancă, o agenţie de voiaj şi un Cyber Cafe. Pentru cei cărora le place să meargă la cumpărături.

Pune oferă toate opţiunile, de la produse indiene tradiţionale şi etnice până la numeroase magazine aparţinând unor lanţuri internaţionale.

Cazare: Poţi să stai în camerele elegante ale Osho Guesthouse sau, pentru sejururi mai lungi în campus, poţi opta pentru unul dintre pachetele-program OSHO Living în. În plus, există o ofertă largă de hoteluri şi apartamente private în apropiere.

www.Osho.com/meditaţionresort
www.Osho.com/guesthouse www.Osho.com/livingin

În seria de autor OSHO
au mai apărut:
Trăieşte în felul tău.
Ce înseamnă cu adevărat să fii rebel?
Moral, imoral, amoral.
Ce este bine şi ce este rău?
Credinţă, îndoială şi fanatism.
Este esenţial să credem în ceva?
Faimă, bogăţie şi ambiţie.
Care e adevărata semnificaţie a succesului?
Destin, libertate şi suflet.
Care este semnificaţia vieţii?
Putere, politică şi schimbare. Ce pot face pentru ca lumea să devină un loc mai bun?
Călătoria devenirii umane.
Putem găsi fericirea în existenţa mundană?
Inocenţă, cunoaştere şi uimire.
Ce s-a întâmplat cu sentimentul de uimire pe care îl aveam când eram copil?
Conştientizarea.
Cheia pentru a trăi în armonie
Curajul. Bucuria de a trăi periculos
Intuiţia. Cunoaşterea dincolo de logică
Libertatea. Curajul de a fi tu însuţi
Intimitatea. Încrederea în sine şi în celălalt
Inteligenţa.

Reacţionează creativ la prezent

Creativitatea. Descătuşarea forţelor interioare

Bucuria. Fericirea care vine din interior

Osho pentru fiecare zi.

365 de meditaţii pentru aici şi acum

Frica. Să înţelegem şi să acceptăm nesiguranţa vieţii

Viaţă, iubire, râs. Sărbătorirea existenţei

Trăieşte periculos. Iluminare obişnuită pentru vremuri neobişnuite

Arta atenţiei depline în lumea modernă.

Cum să facem din meditaţie o parte a vieţii de zi cu zi

Meditaţii pentru oamenii ocupaţi. Strategii antistres pentru cei care nu au timp să mediteze

Scrisori de dragoste către viaţă. 150 de scrisori ale lui Osho care îţi vor transforma viaţa

Compasiunea, înflorirea ultimă a iubirii

În curs de apariţie:

Maturitatea.

Responsabilitatea de a fi tu însuţi

Trupul muritor şi flacăra conştiinţei.

60 de parabole şi povestiri

Cuvinte ale unui om fără cuvinte încrederea.

O direcţie, nu o destinaţie